

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

JUDITH HERMANN

Yaz Evi, Daha Sonra

“Tek bir sözcük fazla değil,
tek bir sözcük yanlış yerde kullanılmamış.”
Neue Zürcher Zeitung

ÖYKÜLER

Çeviren: İlknur Özdemir

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Judith Hermann

Judith Hermann 1970 yılında Berlin'de doğdu. Gazetecilik eğitimi gördü, New York'ta gazeteci olarak çalıştı. öykü ve roman yazmaktadır. Edebiyat alanında çeşitli ödüller aldı. On yedi dile çevrilen *Yaz Evi*, *Daha Sonra* ilk öykü kitabıdır. Halen Berlin'de yaşıyor ve çalışıyor.

İlknur Özdemir

İstanbul'da doğdu. İstanbul Alman Lisesi'ni ve Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nü bitirdi. Almanca ve İngilizceden çok sayıda çevirisi, *Senin Öykün Hangisi* adlı bir öykü kitabı ve *Nereden Çıktı Bu Çocuk?* adlı çocuk kitabı vardır.

Çevirilerinden bazıları: Paul Auster: *Yalnızlığın Keşfi*, *Yanılsamalar Kitabı*, *New York Üçlemesi*; J.M. Coetzee: *Utanç*, *Petersburglu Usta*; Michael Cunningham: *Saatler*; Günter Grass: *Yengeç Yürüyüşü*, *Soğanı Soyarken*; Stefan Zweig: *Amok Koşucusu*, *Yakan Sır*, *Satranç*, *Korku*, *Mecburiyet*; Ian McEwan: *Cumartesi*, *Sahilde*, *Benim Gibi Makineler*; Ingeborg Bachmann-Paul Celan: *Kalp Zamanı*; Virginia Woolf: *Mrs. Dalloway*, *Kendine Ait Bir Oda*, *Dalgalar*, *Dışa Yolculuk*, *Orlando*, *Varolma Anları*, *Pazartesi ya da Salı*, *Deniz Feneri*, *Perde Arası*; Pascal Mercier: *Lizbon'a Gece Treni*, *Sahnede Ölüm*, *Sözlerin Ağırlığı*; Franz Kafka: *Şato*, *Ceza Sömürgesi*, *Dava*, *Milena'ya Mektuplar*, *Dönüşüm*; Max Frisch: *Stiller*, *Montauk*; Colm Tóibín: *Sihirbaz*.

Sia Kitap: 183

Çağdaş Dünya Edebiyatı: 18

Roman

Özgün Adı: *Sommerhaus, spater*

Yaz Evi, Daha Sonra

Judith Hermann

Almanca aslından çeviren: *İlknur Özdemir*

© S. Fischer Verlag GmbH, Frankfurt am Main, 2014

© Sia Kitap, 2021

Bu çevirinin Türkçe yayın hakkı AnatoliaTelif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Bu kitabın ilk baskısı 2005 yılında Metis Yayınları tarafından yapılmıştır.

Sia Kitap'ta 1. Basım: Eylül 2022

ISBN 978-625-8129-19-9

Yayıncı Sertifika No: 45101

Genel Yayın Yönetmeni: *İlknur Özdemir*

Kapak Tasarımı: *Yeşim Ercan Aydın*

Grafik Tasarımı ve Uygulama: *Yeşim Ercan Aydın*

Kapak Görseli: © *OlegRi / Shutterstock*

Baskı ve Cilt:

Optimum Basım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No: 51/1 39295

Tel: 0(212) 463 71 25 Küçükçekmece - İstanbul

Sertifika No: 41707

Sia Kitap, Günötesi Yayıncılık İletişim Ltd. Şti.'nin tescilli bir markasıdır.

SİA KİTAP

Feneryolu Mah. Bağdat Cad. No: 115/2

C Blok D: 2 Kadıköy - İstanbul 34724

Tel: 0(216) 550 1881 Faks: 0(216) 337 81 81

www.siakitap.com.tr | info@siakitap.com | <https://rantey.org>

Judith Hermann

**YAZ EVİ,
DAHA SONRA**

**Almanca aslından çeviren:
İlknur Özdemir**

İçindekiler

Kırmızı Mercanlar	11
Kasırğa (Something farewell).....	25
Sonja	45
Bir Şeyin Sonu	69
Balili Kadın	79
Hunter-Tompson Müziği.....	93
Yaz Evi, Daha Sonra	113
Camera Obscura	127
Oder'in Bu Yanında	135

F.M. ve M.M. için

The doctor says, I'll be alright,
but I'm feelin blue.*
Tom Waits

-
- * Doktor iyileşeceksin diyor, ama ben kendimi kötü hissediyorum.

Kırmızı Mercanlar

Bir terapiste yaptığım ilk ziyaret, bana kırmızı mercan bileziğime ve sevgilime mal oldu.

Kırmızı mercan bilezik Rusya'dan gelmeydi. Daha doğrusu Petersburg'dan ve en aşağı yüz yıllıktı; büyük-büyükannem onu sol bileğine takardı, bilezik büyük-büyükbabamın ölümüne neden olmuştu. Benim anlatmak istediğim hikâye bu mu? Emin değilim. Gerçekten değilim.

Büyük-büyükannem güzel bir kadındı. Ruslar için fırınlar inşa eden büyük-büyükbabamla birlikte Rusya'ya gitmişti. Büyük-büyükbabam, Petersburg'un Wasiliy Ostrow Adası'nda büyük-büyükannem için büyük bir ev almış. Wasiliy Ostrow Adası'nı, Büyük ve Küçük Neva'nın suları yalarmış ve büyük-büyükannem Maliy Mahallesi'ndeki evinde ayak parmaklarının ucunda yükselerek pencereden dışarı baksaymış hem ırmağı hem de Kronstadt'ın büyük koyunu görebilirmiş. Oysa büyük-büyükannem ne ırmağı görmek istermiş, ne Kronstadt koyunu, ne de Maliy Mahallesi'ndeki yüksek, güzel binaları. Büyük-büyükannem pencereden bilmediği yerlere bakmak istemiyormuş. Ağır, kırmızı kadife perdeleri çekip kapıları kapatıyormuş, halılar bütün sesleri emiyormuş, büyük-büyükannem kanepelere, koltuklara, kubbeli yataklara oturuyor, öne arkaya sallanıyor, Almanya'yı öz-lüyormuş. Maliy Mahallesi'ndeki evin içi çok loşmuş, tıpkı deniz

dibindeki gibiymiş ışık; büyük-büyükannem o bilmediği yerlerin, Petersburg'un, hatta bütün Rusya'nın, az sonra uyanacağı derin, yarı karanlık bir uykudan başka bir şey olmadığını sanmış olabilir.

Büyük-büyükbabamsa ülkede dolaşıp Rus halkı için fırınlar inşa ediyormuş: Yüksek fırınlar, ızgaralı fırınlar, kükürt fırınları, alev fırınları, çöp fırınları, livermoore fırınları. Evinden uzun zaman uzak kalıyormuş. Büyük-büyükanneme mektuplar yazıyormuş, bu mektuplar geldiğinde büyük-büyükannem pencerelerdeki ağır kırmızı kadife perdeleri azıcık aralıyor ve içeri incecik bir çizgi halinde sızan gün ışığında onları okuyormuş:

Burada inşa ettiğimiz Hasenclever fırınının muflalardan oluştuğunu anlatmak istiyorum sana, bu muflalar dikey kanallarla birbirine bağlanmış, bir ızgaranın üzerindeki ateşin aleviyle ısıtılıyorlar. Holstein'da, Blomesch'teki ıssız topraklarda inşa ettiğim fırını hatırlarsın, o zaman o fırını çok beğenmiştin. İşte bu Hasenclever fırınında da maden, deliklerden akıtılarak en üstteki muflaya geliyor ve...

Bu mektupları okumak büyük-büyükannemi çok yoruyormuş. Blomesch'teki fırını hatırlayamıyormuş artık ama oradaki ıssız toprakları hatırlıyormuş, tarlaları ve düzlükleri, tarlalarda yığılmış saman balyalarını ve yazın içtiği tatlı, soğuk elma şirasının tadını. Odayı yeniden yarı karanlık haline döndürüyor ve bitkin bir halde kanepelerden birine kendini bırakırken "Blomesch'in ıssız toprakları, Blomesch'in ıssız toprakları," diyor. Bu söz-cükler bir çocuk şarkısı gibi çıkıyormuş ağzından, bir ninni gibi, kulağa güzel geliyormuş.

O yıllarda Petersburg'daki Wasiliy Ostrow Adası'nda yabancı tüccarlarla aileleri dışında pek çok Rus sanatçı ve bilimadamı da

yaşıyormuş. Kaçınılmaz olarak orada bir Alman kadının yaşadığını duymuşlar; yukarıdaki Maliy Mahallesinde, deniz kadar karanlık, yumuşak ve serin bir evde oturduğu söylenen, hemen hemen hep yalnız olan, sarı saçlı, güzel, beyaz tenli bir kadın. Sanatçılar ve bilimadamları büyük-büyükannemin evine gelmişler. Büyük-büyükannem küçücük eliyle halsizce içeri buyur etmiş onları, pek az konuşurmuş, pek bir şey anlamazmış, yarı kapalı göz kapaklarının arasından ağır ve dalgın gözlerle bakarmış onlara. Sanatçılar ve bilimadamları alçak, yumuşak kanepelere ve koltuklara otururlar, koyu renkli kalın kumaşla kaplı minderlere gömülürlermiş; hizmetçi kızlar tarçın kokulu siyah çaylar, böğürtlenli, yabannemsinli kurabiyeler getirirlermiş. Büyük-büyükannem üşüyen ellerini semaverde ısıtır, sanatçılarla bilimadamlarından gitmelerini isteyemeyecek kadar halsiz olurmuş. Onlar da gitmezlermiş. Gözlerini büyük-büyükanneme dikerlermiş, büyük-büyükannem alacakaranlıkta eriyip hüznü, güzel, yabancı bir şeye dönüşürmüş. Ve hüznü, güzellik ve yabancılık Rus ruhunun temel öğeleri olduğundan sanatçılar ve bilimadamları büyük-büyükanneme âşık olurlarmış, o da bu adamların kendisini sevmelerine ses çıkarmazmış.

Büyük-büyükbabam uzun zaman dönmezmiş evine. Büyük-büyükannem de kendisinin uzun zaman sevilmesine göz yumarmış, bunu yaparken çok dikkatli ve tedbirli davranırmış, hiç hata yapmazmış. Üşüyen ellerini semaverde, donan yüreğini âşıklarının kor gibi yüreklerinde ısıtırmış, kendisine yabancı olan o yumuşacık dilin içinde şu sözcüklerin anlamını çıkarmayı öğrenmiş: “Kayın ağaçlarının en narinisin.” Eritme fırınları, Devill fırınları, borulu fırınlar hakkındaki mektupları perdenin aralığından vuran gün ışığında okur ve sonra hepsini şöminede yakarmış.

Sevilmesine izin verir, akşamları yatmadan önce kendi kendine Blomesch topraklarıyla ilgili şarkıyı mırıldanır, âşıkları ona soran gözlerle baktıklarında gülümseyip susarmış.

Büyük-büyükbabam hemen geleceğine, karısıyla birlikte Almanya'ya döneceğine söz vermiş. Ama gelmemiş.

Petersburg'da bir kış geçmiş, sonra ikinci, üçüncü kış geçmiş ama büyük-büyükbabam hâlâ Rus topraklarında fırın yapımla meşgulmüş, büyük-büyükannem de hâlâ evine, Almanya'ya döneceği günü bekliyormuş. Tayga'ya, kocasına mektup gönderiyormuş, büyük-büyükbabam ona verdiği yanıtta çok geçmeden döneceğini yazıyormuş, bir yolculuk daha yapacağım, diyor, son bir kez daha; ama sonra, diye söz veriyormuş, ama sonra birlikte yola çıkabileceğiz.

Kocasının dönmesinden bir akşam önce büyük-büyükannem yatak odasındaki aynanın önüne oturmuş ve sarı saçlarını taramış. Aynanın önündeki küçük bir kutuda âşıklarının verdiği hediyeler duruyormuş: Grigori'nin broşu, Nikita'nın yüzüğü, Aleksey'in incileri ve kadife kurdeleleri, Cemelyan'ın bukleleri, Mihail'in ve İlya'nın madalyonu, nazarlığı ve gümüş gerdanlığı. Kutuda Nikolay Sergeyeviç'in armağanı olan kırmızı mercan bilezik de varmış. Bileziğin altı yüz yetmiş beş küçük mercanı ipek bir ipe diziliymiş, renkleri kor kırmızısıymış. Büyük-büyükannem saç fırçasını kucağına bırakmış. Gözlerini yumup uzun süre öyle kalmış. Gözlerini yeniden açmış, kırmızı mercan bileziği kutudan çıkarmış ve sol bileğine takmış. Teni bembeyazmış.

O akşam büyük-büyükbabamla üç yıldır ilk kez akşam yemeğine oturmuş. Büyük-büyükbabam Rusça konuşuyor ve büyük-

büyükanneme gülümsüyormuş. Büyük-büyükannem ellerini kucağında kavuşturup kocasının gülümsemesine karşılık veriyormuş. Büyük-büyükbabam bozkırdan, bomboş topraklardan, Rusya'nın aydınlık gecelerinden söz ediyormuş, fırınlardan söz edip onların Almanca adlarını sıralıyormuş, büyük-büyükannem de anlıyormuş gibi başını sallıyormuş. Büyük-büyükbabam Rusça olarak, bir kez daha Vladivostok'a gitmesi gerektiğini söylemiş, bunu derken *pelmeni*'sini elleriyle yiyormuş; elinin tersiyle ağzının kenarındaki yağı silmiş, Vladivostok'un son istasyon olduğunu, sonra Almanya'ya dönme vaktinin geleceğini söylemiş. Yoksa karısı biraz daha burada kalmak istiyor muymuş?

Büyük-büyükannem onu anlamıyormuş. Ama Vladivostok sözcüğünü anlamış. Ellerini masanın üzerine koyunca sol kolunun bembeyaz bileğindeki mercan bilezik kıpkırmızı parlamış.

Büyük-büyükbabam gözlerini mercan bileziğe dikmiş. *Pelmeni*'sinin kalanını tabağına bırakmış, ellerini keten peçeteye silmiş ve hizmetçi kıza odadan çıkmasını işaret etmiş. Almanca olarak, "Nedir bu?" diye sormuş.

Büyük-büyükannem, "Bir bilezik," demiş.

Büyük-büyükbabam, "Nereden bulduğunu sorabilir miyim?" demiş.

Büyük-büyükannem, alçak ve yumuşak bir sesle, "Ben de bunu sormanı istiyordum," demiş. "Nikolay Sergeyeviç armağan etti."

Büyük-büyükbabam hizmetçiyi yeniden içeri almış, arkadaşları Isaak Baruw'u çağırması için göndermiş. Isaak Baruw gelmiş, kambur, yamru yumru bir adammış, gecenin geç bir saati olduğu için mahmur gözlerle bakıyormuş, şaşkın durumdaymış; taranmamış saçlarını mahcup bir biçimde eliyle sıvazlıyormuş.

Büyük-büyükbabamla Isaak Baruw heyecanla, tartışarak odada dolaşmışlar, Isaak Baruw boşuna bir çabayla sakinleştirmeye çalışmış büyük-büyükbabamı, adamın sözleri büyük-büyükanneme âşıklarının konuşmalarını hatırlatıyormuş. Büyük-büyükannem bitkin bir durumda yumuşak koltuklardan birine bırakmış kendini, soğuk ellerini semavere dayamış. Büyük-büyükbabamla Isaak Baruw Rusça konuşuyorlarmış, büyük-büyükannem “düello tanığı” ve “Petrowski Parkı” sözcüklerinin dışında bir şey anlamıyormuş. Hizmetçinin eline bir mektup tutuşturup karanlık gecenin içine salmışlar, tan ağarırken büyük-büyükbabamla Isaak Baruw evden çıkıp gitmişler. Büyük-büyükannem yumuşak koltukta uyuyakalmış, bileğinde kırmızı mercan bilezik olan narin eli koltuğun kolundan aşağı sarkıyormuş. Odanın içi deniz dibi kadar karanlık ve sessizmiş.

Isaak Baruw öğlene doğru dönmüş ve büyük-büyükanneme yerden temennalar çakarak, acısını paylaştığını belirten sözler sıralayarak büyük-büyükbabamın sabahın sekizinde öldüğünü bildirmiş. Nikolay Sergeyeviç tarafından Petrowski Parkı’ndaki tepede kalbine bir kurşun sıkılmış.

Büyük-büyükannem yedi ay beklemiş. Sonra, 1905 yılının 20 Ocak günü, yani devrimin ilk günlerinde büyükannemi doğurmuş, eşyalarını toplamış ve Almanya’ya dönmüş. Petersburg’dan kalkan son trenle Berlin’e gitmiş, daha sonra demiryolcular greve başlamışlar ve Rusya’nın dış ülkelerle olan ulaşım bağlantısı kesilmiş. Kapılar kapanıp lokomotif beyaz dumanını kış havasına salarken peronun bir ucunda Isaak Baruw’un kambur, yamru yamru bedeni görünmüş. Büyük-büyükannem onun geldiğini görünce kondüktöre durmalarını söylemiş, ve Isaak Baruw Almanya’ya giden trene son dakikada binebilmiş. Büyük-büyükannemin

Berlin'e olan bu uzun yolculuğunda ona eşlik etmiş, bavullarını, şapka kutularını ve el çantalarını taşımış, ona ömür boyu minnettar olacağını defalarca tekrarlamış. Büyük-büyükannem onu sakinleştirircesine gülümsemiş ve susmuş; kırmızı mercan bileziği sol elinin bileğindeymiş, söğüt ağacından küçük sepetindeki büyükannem daha o sıralarda bile büyük-büyükbabamdan çok Nikolay Sergeyeviç'e benziyormuş.

Bir terapistle yaptığım ilk ve tek ziyaret, bana kırmızı mercan bileziğe ve sevgilime mal oldu.

Sevgilim benden on yaş büyüktü, ve tıpkı bir balıktı. Balık grisi gözleri, balık grisi teni vardı, ölü bir balığa benziyordu, bütün gün yatağından kalkmıyordu, buz gibiydi ve konuşmuyordu, kendini çok kötü hissediyordu, yatağında yatıyor, ağzını açacak olursa da şu cümle dışında bir şey söylemiyordu: "Kendimle ilgilenmiyorum." Anlatmak istediğim hikâye bu mu?

Bilmiyorum. Bilmiyorum gerçekten.

Sevgilim, Isaak Baruw'un torununun çocuğuydu, ince damarlarında Rus-Alman kanı akıyordu. Isaak Baruw büyük-büyükanneme hayatı boyunca sadık kalmış, ama onun Pomeranyalı hizmetçisiyle evlenmişti. Kadından yedi çocuğu olmuştu, bu yedi çocuk ona yedi torun vermişti, bu torunlardan bir tanesinin çocuğu olmuştu: benim sevgilim. Sevgilimin annesiyle babası yazın çıkan bir fırtınada bir gölde boğulmuşlardı, büyük-büyükannem de benim cenazeye katılmamı istemişti; Petersburg'daki geçmişinin tek tanıkları, Brandenburg toprağına veriliyorlardı, onlarla birlikte, büyük-büyükannemin söz etmek istemediği hikâyeler de gömülüyordu. Böylece ben Isaak Baruw'un torunuyla karısının cenazesine gittim, sevgilim mezarın başında durmuş gri gözyaşları

döküyordu. Soğuk ellerini ellerime aldım, o evine döndüğünde ben de birlikte gittim. Petersburg hikâyeleriyle onu avutabileceğimi düşünmüştüm, onun bana o hikâyeleri bir kez daha, yeni baştan anlatabileceğini düşünmüştüm. Ama sevgilim konuşmadı. Hiçbir şey dinlemek istemedi, kendisinin büyük-büyükbabası son dakikada kaçabilsin diye büyük-büyükannemin treni durdurduğu o 1905 yılının kış sabahından da haberi yoktu. Sevgilim yatağında dönüp duruyor ve ağzını açacak olsa da “Ben kendimle ilgilenmiyorum”un dışında bir şey söylemiyordu. Odası soğuk ve tozlu, mezarlığa bakıyordu, mezarlıkta hep cenaze çanları çalıyordu. Ayak parmaklarımin ucunda yükselip pencereden dışarı bakacak olursam taze kazılmış mezarları görebiliyordum, karanfil buketlerini ve yas tutanları da. Çoğunlukla odanın bir köşesinde yere oturuyor, dizlerimi karnıma çekiyor, odanın içindeki toz zerreciklerini hafif hafif üflüyordum; insanın kendisiyle ilgilenmemesi beni şaşırtıyordu. Bense yalnızca kendimle ilgileniyordum. Ben sevgilimi inceliyordum, o da sanki ölmüş gibi kendi bedenini inceliyordu; bazen hınçla sevişiyorduk, ben onun tuzlu dudaklarını ısıırıyordum. Kendimi zayıf ve çelimsiz hissediyordum, oysa hiç de öyle değildim, isteseydim kendim değilmişim gibi yapabiliirdim. Pencerenin önündeki ağaçların arasından süzülen ışık yeşildi, akışkan bir ışıktı, tıpkı göllerdeki gibi, odanın içinde uçuşan toz zerrecikleri de yosunlara, deniz otlarına benziyordu.

Sevgilim üzgündü. Derdini hafifletir diye ona küçük bir Rus hikâyesi anlatmamı isteyip istemediğini sordum, sevgilim gizemli bir biçimde bana hikâyelerin modasının geçtiğini, dinlemek istemediğini, kendi hikâyemi başka hikâyelerle karıştırmamam gerektiğini söyledi. “Senin kendi hikâyen var mı?” diye sordum ona, yok, dedi sevgilim, hikâyesi yoktu. Ama haftada iki kez bir doktora

gidiyordu, bir terapistte. Kendisiyle gitmemi yasakladı, terapistinden söz etmeye yanaşmadı, “Ona kendimden söz ediyorum,” dedi, “hepsi bu.” Kendisiyle ilgilenmediğini terapistte anlatıp anlatmayacağını sorduğumda küçümseyerek baktı bana ve sustu.

Sevgilim ya susuyor ya da o cümleyi söylüyordu, ben de susuyordum, terapisti düşünmeye başladım, yüzüm de çıplak tabanlarım kadar tozlu. Terapistin odasında oturup kendimden söz ettiğimi canlandırdım gözümde. Neler anlatmak gerektiğini hiç bilmiyordum. Sevgilimle birlikte olduğumdan beri uzun zamandır gerçekten konuşmamıştım, onunla pek konuşmuyordum, o da benimle neredeyse hiç konuşmuyordu, durmadan o yukarıdaki cümleyi söylüyordu, dilin yalnızca şu üç sözcükten oluştuğunu düşündüğüm anlar oluyordu: Ben kendimle ilgilenmiyorum.

Terapisti çok fazla düşünür oldum. Onun hiç görmediğim odasındaki o konuşmayı düşünmek hoşuma gitmişti. Yirmi yaşındaydım, yapacak işim yoktu, kırmızı mercan bileziği sol bileğime takmıştım. Büyük-büyükannemin hikâyesini biliyordum, zihnimde Maliy Mahallesi’ndeki evin yarı karanlık odalarında gezinebiliyordum, büyükannemin gözlerinde Nikolay Sergeyeviç’i görmüştüm. Geçmiş, benimle öylesine iç içe geçmişti ki bazen onu kendi hayatım sandığım oluyordu. Büyük-büyükannemin hikâyesi benim hikâyemdi. Ama büyük-büyükannem olmasa benim hikâyem olur muydu? Bilmiyordum.

Günler sakın geçiyordu, tıpkı suyun altındaymış gibiydi. Sevgilimin odasında oturuyordum, toz ayak bileklerime dolanıyordu, dizlerimi karnıma çekerek oturuyor, başımı dizlerime dayıyordum, işaret parmağımla gri döşemenin üzerine şekiller

çiziyordum, neyi düşündüğümü bilmeden dalıp gitmiştim, böylece yıllar geçiyor gibi geliyordu bana, sürüklenip gidiyordum. Bu konuda konuşabilir miydim? Ara sıra büyük-büyükannem gelip kemikli elleriyle sokak kapısını tıkladıyordu, dışarı çık da benimle birlikte eve gel diye sesleniyordu bana, sesi, kapıyı kaplamış tozun içinden geçip, uzaklardan gelirmiş gibi duyuluyordu, kımıldamıyor, ona yanıt vermiyordum, sevgilim de yatağında yatıyor, hiç kımıldamadan cansız gözlerini tavana dikeyordu. Büyük-büyükannem sesleniyor, çocukluğumun takma adlarıyla –canikom, fındık kurdum, canımın içi– beni ayartıyordu; kemikli eliyle ısrarla ve sertçe kapıya vuruyordu; ben zafer kazanmışçasına, “Beni ona sen gönderdin, şimdi bitinceye kadar beklemek zorundasın!” diye bağırınca çekip gidiyordu.

Merdivende gitgide uzaklaşan ayak seslerini duyuyordum, o kapıyı tıkladığında yerlerinden oynayan toz zerrecikleri sakınle-şiyorlar ve bir araya gelip kalın bir toz yumağı oluşturuyorlardı. Sevgilime bakıp, “Kırmızı mercan bileziğin hikâyesini dinlemek istemiyor musun?” diye sordum.

Sevgilim yattığı yerden doğrulmadan kederli bir yüzle bana doğru döndü. Balık grisi ellerini öne uzattı ve parmaklarını gerdı, balık grisi gözleri yuvalarından hafifçe dışarı uğradı. Odadaki sessizlik, içine bir taş atılmış göl yüzeyi gibi titreşti. Sevgilime kolumu ve bileğimdeki kırmızı mercanları gösterdim, sevgilim, “Bunlar kabuklu mercan ailesinden geliyor,” dedi. “Boyu bir metreyi bulan bir kökçük oluştururlar ve kırmızı kireçten bir iskeletleri vardır. Kireçten.” Sevgilim peltek peltek konuşuyordu, ağzı doluymuş gibi sesler çıkarıyor, sarhoşmuş gibi dili dolaşıyordu. “Sardunya’nın ve Sicilya’nın kıyılarında ürerler. Trablus’ta, Tunus’ta ve Cezayir’de. Denizin turkuvaz rengini aldığı yerlerde, çok derinlerde; orada yüzülebilir ve dalınabilir, su da ılıktır...”

dedi. Bana yeniden sırtını döndü ve derin derin iç geçirdi, ayaklarını iki kez duvara vurdu, sonra sakinleşti.

“Sana o hikâyeleri anlatacağım, duyuyor musun?” dedim. “Petersburg hikâyelerini, eski hikâyeleri; onlardan kurtulmak, uzaklaşabilmek için anlatmak istiyorum.”

Sevgilim, “Onları dinlemek istemiyorum,” dedi.

“Öyleyse ben de senin terapistine anlatırım,” dedim. Sevgilim doğrulup oturdu, öyle derin bir soluk aldı ki birkaç toz zerreciği akıntıya kapılmış gibi süzülüp açık ağzının içinde gözden kayboldu. “Benim terapistime en ufak bir şey anlatmayacaksın,” dedi, “kime istersen anlat ama terapistime olmaz.” Öksürdü, eliyle çıplak, gri göğsüne vurdu, gülmeme geldi, çünkü daha önce hiç bu kadar peş peşe konuştuğu olmamıştı sevgilimin. “Kendim hakkında konuştuğum birisiyle benim hakkımda konuşamazsın, mümkün değil bu,” dedi. Ben de ona, “Ben senin hakkında konuşmak istemiyorum,” dedim, “ben hikâyeyi anlatmak istiyorum ve benim hikâyem aynı zamanda senin de hikâyen.” Gerçekten savaştık birbirimizle. Sevgilim terk etmekle tehdit etti beni, yakalayıp saçlarımı çekti, elimi ısırды ve tırmaladı, odanın içinde bir rüzgâr esti, pencereler açıldı, mezarlıktaki cenaze çanları kudurmuş gibi çaldı ve toz zerrecikleri sabun köpüğü gibi dışarıya uçtu. Sevgilimi itip kendimden uzaklaştırdım, kapıyı ardına kadar açtım, kendimi gerçekten zayıf ve çelimsiz hissediyordum; giderken toz zerreciklerinin usul usul zemine indiğini duyabiliyordum, sevgilim balık grisi gözleri ve balık grisi cildiyle hiç konuşmadan yatağının yanında dikiliyordu.

Kırmızı mercan bileziğimi ve sevgilimi yitirmeme neden olan terapist, büyük bir odada çalışma masasının başında oturuyordu. Oda gerçekten çok büyüktü, çalışma masası, masada oturan

terapist ve önünde duran küçük bir iskemle dışında hemen hemen boştu. Odanın zemininde yumuşak, deniz mavisi, koyu mavi bir halı seriliydi. Odasına girerken terapist ciddi gözlerle gözlerimin içine baktı. Ona doğru yürüdüm, masasının önündeki iskemleye ulaşana kadar ona doğru uzunca bir süre yürümem gerekiyormuş gibi hissettim. Başka zaman bu iskemlede sevgilimin oturduğunu ve kendisi hakkında –ne hakkında?– konuştuğunu düşündüm, biraz üzüldüm. Oturdum. Terapist başıyla beni selamladı, ben de onu selamladım ve gözlerimi gözlerine diktim; başlamasını bekledim, konuşmaya girmesini, ilk sorusunu sormasını. Terapist de bana dik dik baktı, sonunda ben gözlerimi indirdim, ama o bir şey söylemedi. Sustu. Susması bana bir şey hatırlattı. Oda çok sessizdi. Bir yerden, göremediğim bir saatin tiktakları duyuluyordu, yüksek binanın çevresinde rüzgâr uğulduyordu, ayaklarımın arasındaki deniz mavisi, koyu mavi halıya baktım, kırmızı mercan bileziğin ipek ipini huzursuzca ve sinirli sinirli çekiştirdim. Terapist içini çekti. Başımı kaldırdım, kurşunkaleminin iğne gibi sivri ucunu çalışma masasının cilalı yüzeyinde tıklattı. Çekinerek gülümsedim. “Neyiniz var bakalım?” dedi.

Soluğumu içime çektim, ellerimi kaldırdım ve yeniden indirdim, kendimle hiç ilgilenmiyorum, demek istiyordum, sonra bunun yalan olduğunu düşündüm, ben yalnızca kendimle ilgileniyorum ve bu mu? Yani hiçbir şey olmaması mı? Yalnızca yorgunluk ve boş, durgun günler, denizdeki balıkların yaşamı gibi bir yaşam ve nedensiz bir gülüş mü? Ona, içimde pek çok hikâye var demek istedim, bunlar benim hayatımı güçleştiriyor, o zaman sevgilimin yanında da kalabilirdim diye düşündüm, soluk aldım, terapist ağzını ve gözlerini açtı, ben kırmızı mercan bileziğin ipek ipini çekiştirdim, ip koptu, kıpkırmızı altı yüz yetmiş beş küçük

mercan, benim ince ve çelimsiz bileğimden kıvılcımlar saçarak fışkırıp dağıldı.

Bileğime bakakaldım, olanları kavrayamıyordum, bileğim bembeyazdı ve bomboştu. Terapiste baktım, terapist oturduğu koltukta geriye yaslanmıştı, kurşunkalemi şimdi masanın kenarına paralel konumda önünde duruyordu, ellerini kucağında kavuşturmuştu. Ellerimi yüzüme kapadım. İskemlemden yere, deniz mavisi, koyu mavi haliya kaydım, altı yüz yetmiş beş mercan odanın her yerine dağılmıştı. Hiç bu kadar göz alıcı bir kırmızılıkta parlamamışlardı, yerde oradan oraya sürünüp topladım onları, masanın altında, terapistin ayağının ucunda duruyorlardı; ben dokunduğumda adam ayağını azıcık geri çekti, masanın altı karanlıktı ama kırmızı mercanlar ışıl ışıldılar.

Nikolay Sergeyeviç'i düşündüm, büyük-büyükanneme kırmızı mercanları hediye etmemiş olsaydı, büyük-büyükbabamın kalbinin ortasına bir kurşun göndermeyecekti. Kambur, yamru yumru Isaak Baruw'u düşündüm, Rusya'dan ayrılmamış olsaydı, büyük-büyükannem o binsin diye treni durdurtmazdı diye düşündüm. Sevgilimi düşündüm, balığı, hep susmuş olmasaydı şimdi bir terapistin odasında masanın altında sürünüyor olmazdım diye düşündüm; terapistin pantolon paçalarını gördüm, kavuşturduğu ellerini gördüm, kokusunu alabiliyordum, başımı çalışma masasının tablasına çarptım. Masanın altındaki kırmızı mercanları topladım, sürünerek yeniden ışığa ve odanın içine çıktım, mercanları sağ elimle yerden alıp sol elimde biriktiriyordum, ağlamaya başladım. Yumuşak, deniz mavisi, koyu mavi halının üzerinde diz çöktüm, terapiste baktım, terapist de oturduğu yerden bana baktı, elleri birbirine kavuşmuştu. Sol elim mercan doluydu, ama hâlâ dört bir yanımda parılıyor, ışıldıyorlardı, bütün bu mercanları

toplamaya ömrüm yetmez diye düşündüm, asla başaramam bunu diye düşündüm, ömrümün sonuna kadar başaramam. Ayağa kalktım. Terapist öne eğildi, kurşunkalemi masadan aldı ve “Bugünkü seans bitti,” dedi.

Sol elimdeki mercanları sağ elime döktüm, incecik, tatlı bir ses çıktı, küçük bir kahkaha gibi. Sağ elimi kaldırıp kırmızı mercanları terapistin üstüne fırlattım. Terapist eğildi. Kırmızı mercanlar çalışma masasının üzerinde çatırdadılar ve onlarla birlikte bütün Petersburg çatırdadı, Büyük ve Küçük Neva, büyük-büyükannem, Isaak Baruw ve Nikolay Sergeyeviç, söğüt ağacından sepetinde yatan büyükannem ve balık sevgilim, Volga, Luga, Narowa, Karadeniz, Hazar Denizi, Ege Denizi, Körfez, Atlas Okyanusu çatırdadı.

Dünya denizlerinin suyu kocaman, yeşil bir dalga halinde terapistin çalışma masasının üzerini kapladı, terapisti koltuğundan çekip aldı, hızla yükseldi ve masayı havalandırdı, dalgaların arasından terapistin yüzü bir kez daha görüldü, sonra kayboldu, sular şırıldadı, köpük köpük dağıldı, şakırdadı, yükseldi ve hikâyeleri alıp sürükledi, sessizliği ve mercanları da, onları yeniden yosun ormanlarına taşıdı, midye kolonilerine, denizin dibine. Havayı içime çektim.

Bir kez daha görmeye gittim sevgilimi. Onu, solgun göbeğini havaya dikmiş, ıslak yatağında yatarken bulacağımı biliyordum. Göl dibindeki ışık kadar griydi odadaki ışık, saçlarında toz zerrecikleri toplanmıştı, hafif hafif titreyiyorlardı. “Deniz dibinde fazla kalırlarsa mercanların karardığını bilirsin,” dedim ona. “Anlatmak istediğim hikâye buydu,” dedim, ama sevgilim artık beni duyamazdı.

Kasırğa (*Something farewell*)

Oyunun adı, “Kendine Öyle Bir Hayat Hayal Etmek”. Akşamları adada, Brenton’un yerinde otururken oynanabilir bu oyun, o sırada iki, üç sigara ve rom-kola içmek iyi olur. Saçları kum kokan küçük, uyuklayan bir adalı çocuğu kucağa almak iyi olur. Hava açık olmalı, daha da iyisi yıldızlar ıslıl ıslıl parlamalı, çok sıcak olmalı, belki de boğucu sıcak. Oyunun adı, “Kendine Öyle Bir Hayat Hayal Etmek”, hiçbir kuralı yok.

“Bir düşünsene,” diyor Nora. “Bir düşünsene.”

Radyoda kasırgayla ilgili haberler günde dört kez veriliyor. Kaspar diyor ki, eğer kasırgayla ilgili haberler her saat başı verilseydi işte o zaman tehlikeli olurdu. Ada sakinlerinden, özel korunma sınırlarına çekilmeleri istenirdi, Almanlar, uçakla Amerika Birleşik Devletleri’ne gönderilmelerini isteyebilirlerdi elçilikten. Kaspar son derece kararlı bir tavırla, “Ben adadan ayrılmam,” diyor. Kalacak burada, Stony ve Snow Hill’deki herkesin kendisine sığınacağını tahmin ediyor. Ada, tropikal çukurun alçak basınç alanında yer alıyor. Nora ile Christine, verandanın güneşin kuruttuğu tahta döşemesinde oturmuş dalgın dalgın bunları konuşuyorlar –

“Tropikal çukur, tropikal...”

Dayanılmayacak kadar sıcak hava. Blue Mountains üzerinde hareketsiz, yoğun, beyaz bulutlar. Meteoroloji uzmanlarının “Berta” adını verdiği kasırga, uzaklarda, Karayiplerin üzerinde kabarıyor, o da hareketsiz, Küba, Kosta Rika ve adalar için güç topluyor gibi.

Cat, Lovy’yi dövüyor, diye yazıyor Nora daha sonra Christine’e, Christine kente dönmüş, *Cat Lovy’yi dövüyor ve Lovy de Cat’i, sevgili Christine, senin gerçekten suçun yok. Kaspar çok konuşuyor, I like you, I like you, tahta kuşlar yontuyor, bir kez olsun beni yalnız bıraksa, sevgili Christine, seni özlüyorum...* Christine mutfak masasında okuyor, bacaklarını toplayıp oturmuş, mektubun sayfalarının arasından kum dökülüyor. Her şeyin kendisini hep etkilemesi şaşırtıyor onu, kendini adanın çok uzağında hissediyor, yorgun da.

Kaspar, Christine’in Cat’i öpmüş olduğunu biliyor, adadaki son gecesinde. Ciple, Stony Hill’e gitmişlerdi, “N’olur Brenton’un yerine gidelim, olur mu?” diye yalvarmıştı Christine, gözlerini iri iri açarak, Kaspar da razı olmuştu. Christine’in o dükkâna Brenton’un yeri demesi hoşuna gidiyordu, köyde bir tahta kulübeydi orası; ekmekağacının gölgesinde, siyah rom içip Craven-A sigaralarını tek tek alabilirdiniz, yaşlı adamlar inatla ve bütün dikkatleriyle domino oynarlardı, Brenton’un radyosundan uzun, tiz ısıklar duyuluyordu. Ciple Stony Hill’e gitmişlerdi, bulutlar kenara çekilmiş, berrak, yıldızlı gökyüzü açığa çıkmıştı.

Brenton yeni bir buzdolabı almıştı. Christine uygun biçimde hayranlığını belirtiyordu ona, ama huzursuzdu ve karanlığın içini görmeye çalışıyor, kayranın kıyısında Cat’in oturduğu banka bakıyordu. “Orada oturuyor mu oturmuyor mu?”

Cat'in orada oturduğunu biliyordu Kaspar. Cat hep orada oturdu, yine de "Bilmiyorum," dedi ve Christine'in korkulu kararsızlığından haz duydu. Christine sinirliydi, aceleyle siyah romundan içti, Nora'nın giysisini çekiştirdi, koşup karanlığın içine daldı, görünmez oldu, bambu bankın oturma yerinden aşağı sallanan beyaz bacakları göründü sonra.

"Çünkü çakmağını çakmıştı," dedi Christine sonradan, zekâsıyla gurur duyarak, Kaspar onun aydınlık bir gölge gibi duran yüzünü hatırlıyor yeniden, bir şeye doğru dönmüş ve bir şeyin içinde eriyip gitmişti; daha sonra, Nora'yla birlikte eve döneceklerken Christine'e seslenmişti, kız önce hiç yanıt vermemiş, ancak dakikalar sonra "Efendim?" demişti, sesi uykulu ve yumuşaktı, banktan aşağı atlamış ve hiç konuşmadan cipe binmişti. Kaspar onun Cat'i öptüğünü ve ona kim bilir ne sözler verdiğini biliyor, bunu hoş karşılamıyor.

Ama Nora ile Christine ilk kez adadalar. Kaspar bunu her gün tekrarlama fırsatını kaçırmıyor, kendi kendine mırıldanıyor, bir hafta sonra Nora sertçe, "Kaspar," diyor, "yeter artık."

"Her şeye şaşıırıyorsunuz," diyor Kaspar. "Her gördüğünüz şeye şaşıırıyorsunuz, şu guavalara bak, bak akşamleyn gök nasıl, bu da çok gülünç."

Christine hamakta uykulu uykulu esniyor, "Kaspar sen çok uzun zamandır buradasın," diyor, "burada yaşıyorsun, fark burada." Kaspar ise zafer kazanmışçasına, "Bu yüzden söylemeliyim işte - Nora ile Christine adaya ilk kez geliyorlar."

Kaspar artık hiçbir şeye şaşırmıyor. Guavalar, mangolar, papayalar, çocuk kafası iriliğinde limonlar. Hindistan cevizleri, göl kestaneleri, liyanlar, açelyeler. Evin içinde kurbağa gibi zıplayan

örümcekler, küçücük kertenkeleler ve zehirli kırkayaklar. Aki meyvesi elmaya benziyor, kızartılınca tadı yumurta gibi. Mangolar ortadan ikiye kesiliyor, sonra kaşıkla yeniyor. “Susadınız mı?” diye soruyor Kaspar anlayışla, bahçeden bir göl kestanesi alıyor, ikiye bölüyor, beyaz, sütsü sıvıyı bardaklara döküyor. “İyi!” diyor Nora, “Her şey ilk kez” ifadesi oturtuyor yüzüne, “Kaspar,” diyor, “beni gözetlemekten vazgeç.”

Christine ortalığı topluyor. Hindistan cevizi kabukları, siyah istiridyeler, aki çekirdekleri, palmiye yaprakları, kibritler, kelebek kanatları. “Ne yapacaksın bunları,” diye soruyor Kaspar, Christine de, “Evdekilere göstereceğim,” diyor. Kaspar, “Hiç ilgilenmeyecekler,” diye yanıtlıyor onu.

Nora ile Christine geldikten sonra Cat hemen hemen her gün Kaspar’a uğruyor. Aslında bu yeni bir şey değil, Cat sık sık gelir, Kaspar’la arkadaş, çiftlikte yardım ediyor. Ama şimdi Cat’in ısrarla her sabah, sırt çantasında mangolar, papayalar, limonlarla, kavurucu güneş altında, o dik ve taşlı yolu tırmanarak Kaspar’ın evine gelmesi, hiç konuşmadan meyveleri mutfak masasına bırakması, sonra verandaya çıkması ve orada hareketsizce oturması Kaspar’ı hayrete düşürüyor. Cat’i seyreliyor. Cat, verandadaki mavi iskemleye oturup arkasına yaslanıyor, gözleri her zamanki gibi yarı aralık, durmadan afyon içiyor, başparmağını bastırarak çakmağını yakıp söndürüyor ve Nora ile Christine’i seyreliyor. O ikisi kayıtsız kalıyorlar, bir şeyin farkında değiller, hava da sıcak, bir yabancıнын gösterdiği çabayı hissedemeyecek kadar birbirlerine yakınlar. Sabahları şekersiz, koyu kahve içiyorlar, beş Craven-A sigarasını peş peşe tütürüyorlar, Kaspar’dan göl kestanesi dileniyorlar, hiç durmadan bir şeyler yapmak istiyorlar, çayırdan aşağı koşuyorlar, ortadan kayboluyorlar. Kaspar kendini

dışlanmış hissediyor, kızıyor, Nora'yla daha çok baş başa kalmak istiyor, ne de olsa kızın ziyaretinin nedeni buydu. "Eskiden" diyor Kaspar. "Biliyor musun" diyor, "biz" diyor ve "eskiden biz kentte", öyle gülünç sözler söylüyor ki Christine kaşlarını alayla kaldırıyor, Nora ise gözlerini kaçırıyor.

"O eskidendi Kaspar," diyor, adamı yanağından öpüyor, belki de yeni bir tür arkadaşlık istiyor, belki de artık hiçbir şey istemiyor.

"Zaten siz buraya neden geldiniz ki," diye soruyor Kaspar sonra. Nora önemsemeyerek, "Bizi davet ettiğin için," diyor, ya da: "Canım seni görmek istediği için. Burada nasıl yaşadığını, değişip değişmediğini."

"Değiştim mi?" diye düşünüyor Kaspar. "Ben buraya kendimi *değiştirmek* için mi geldim?" Bu sorunun yanıtını bulamıyor, incinmiş, terk edilmiş hissediyor kendini.

Nora ile Christine her gün ciple aşağıdaki limana iniyorlar, sonra da kumsallardan birine, "Kaspar bizimle geliyor musun?" Kaspar yukarıda kalıyor, kıpırdamadan mavi iskemlede oturan Cat de, zaten ona soran yok. "İyi öyleyse, görüşürüz." Nora'nın sesinde en ufak bir hayal kırıklığı yok, cipi yilankavi kıvrımlarla çayır aşağı, kumlu küçük yola doğru sürüyor, Christine abartıyla el sallıyor, iki-üç dakika daha motorun sesi duyuluyor, sonra sessizlik çöküyor.

Kaspar hamağa uzanıyor, ilmeklerin arasından Cat'e bakıyor, Cat sol ayağını geri çekiyor, sağı öne uzatıyor, başını kaşıyor, sonra yine kıpırdamadan oturuyor. Akşam olana, Nora ile Christine dönene kadar orada kalacak. Yemek sonrasına kadar kalacak, herhalde geceyi de burada geçirecek, dün de böyle yapmıştı,

mutfaktaki eski kanepede uyuyacak. Cat'in Kaspar'ın evinde yaması yeni bir olay. Kaspar bundan rahatsız olmuyor. Ada halkından gelenler olur, davet edilmeksizin bir-iki gün kalırlar, sonra çekip giderler. Alışıldık bir şey bu. Kaspar istese Brenton'un evinde, onun yatağında yatabilir, orada dört gün kalabilir ve sonra evine dönebilirdi, Brenton ona hiçbir şey sormazdı. Kaspar da Cat'e bir şey sormuyor. Ama Cat'in Christine'i mi Nora'yı mı düşündüğünü bilmek istiyor. Christine mi acaba?

Cat yemek yerken Christine ile Nora onu seyrediyorlar. Cat ne yerse yesin yüzünde hep aynı ifade oluyor, başını hafifçe tabağına eğerek, bilge bir tavırla çatalını ağzına götürüyor, sol eli masanın üzerinde, çatal sağ elinde, yemek boyunca yüzünde en ufak bir ifade değişikliği yok, bir kez bile bu yemeği beğendim, ya da şunun tadı tuhaf demiyor; "karnı acıktığı için yiyor," diye düşünüyor Christine, "çünkü yemek, açlığın giderilmesidir, başka bir şey değil", adamı seyrediyor, adam da bazen ona gözlerini kısıp bakıyor, sonunda Christine başını öne eğiyor. Adamın tabağına pilav, aki ve tuzlu balık koyuyor, Cat'in tabağına yemek koymak hoşuna gidiyor.

Akşamlar uzun, sonra Christine huzursuzlanıyor. Nora hamağa uzanıp *dijeridu* çalıyor, gecenin içine uzun, boğuk, titreşen notalar üflüyor. Saatlerce çalabilir böyle, kollarını göğsünde kavuşturup, sinirli, canı sıkkın, verandada bjr aşağı, bir yu karı gidip gelen Christine'in bile dikkatini dağıtmasına izin vermiyor, "Kaspar, neden burada yaşıyorsun?"

Kaspar çimenlikte durmuş açelyeleri suluyor, iki metre uzağında Christine verandanın direğine dayanmış dikkatini adamda toplamış. Bu tür sorulardan hoşlanmıyor Kaspar. Christine'in

huzursuzluğundan da hoşlanmıyor, yine de, “Burada mutluyum da ondan,” diyor. “Yani başka yerlerde olacağımdan daha mutluyum.”

“Neden ama,” diyor Christine, onu dinlemeye çalışıyor, ama canı sıkılmaya başlamış bile.

“Bir etrafına bak,” diyor Kaspar, doğrulup eliyle cangılı gösteriyor, denizi, dağlardaki ateş ışığını, aşağıdaki koyda limanın puslu, portakal rengi ışıklarını. Christine onun bakışlarını izliyor, Kaspar onun oraya geldiği ilk günün gecesinde verandada dizlerini karnına çekip oturmasını ve uzun uzun, hiç ses çıkarmadan karanlığa bakmasını düşünüyor.

“Evet,” diyor şimdi ısrarla Christine, “evet, biliyorum. Ama bir şeylerin yokluğunu hissediyorsundur. Örneğin sonbaharın, karın ve mevsimlerin, sen buralı değilsin ki. Yani kenti özleyorsundur, arkadaşlarını, eski evini, bütün bunları – özlemiyor musun?”

“Hayır, bunları özlemiyorum,” diyor Kaspar, sesinde öfke okunuyor.

Christine usulca verandadan aşağı kayıyor ve adamın arkasından koşuyor.

“Buradakiler nelerden konuşurlar Kaspar, ben ömrümün sonuna kadar papayalardan, ekmekmeyvesinden söz etmek istemiyorum. Mangolardan, seksten, çocuklardan...”

“Etmek zorunda değilsin,” diyor Kaspar, Christine de, “Seçim yapmak gerek,” deyip arkasını dönüyor, çayırdan aşağı koşuyor.

“Christine!” diye sesleniyor Kaspar onun arkasından, gönlünü almak amacıyla, “yarın uçurtmacı geliyor!” Kendisi görünmeyen Christine’in bağırarak verdiği yanıt duyuluyor: “Peki şu lanet olası kasırğa ne zaman geliyor?”

Uçurtmacı sabah erkenden geliyor, ama adalılar ondan önce davranmışlar. Sabah karanlığında yola çıkmış olmalılar, çünkü uçurtmacı küçük, kırmızı bir arabayla dağa tırmanırken Stony'liler ile Snow Hill'liler çoktan verandada toplanmış, sessizce oturuyorlar. Her zamanki gibi mavi iskemlede oturan Cat, "Flyman" deyip kahkahayı patlatıyor, Christine göz ucuyla bakıyor ona. Nora gölgeye çömelmiş, Craven-A sigarası içiyor, yanında da sütsüz kahve. Uçurtmacı, çimenlerin üzerinde plastik tasarımın katlarını açıyor, çıtaları çıkarıyor, terliyor, metalleri iç içe geçiriyor.

Hava sıcak. Güneş tepeden bastırıyor, neredeyse yaprak kıpırdamıyor. Kaspar, uçurtmacının buradan nasıl havalanıp tepeden aşağı, limana kadar uçacağını merak ediyor, konacağı yer olarak taksilerin park ettiği büyük otoparkı seçmiş. Flyman başına bir miğfer geçiriyor, sonra uyku tulumuna benzeyen bir bohçanın içine giriyor. "Uçuş torbası," diye düşünüyor Kaspar, Flyman şimdi kozasından çıkmak üzere garip bir çaba harcayan, kocaman, öfkeli bir böceğe benziyor, verandadakiler göstermemeye çalışsalar da neşelerini buluyorlar.

"Flyman uç," diye şarkı söylüyor Nora alçak sesle, Christine onun yanına çömelip kıkır kıkır gülüyor, tepenin üstünde kartallar uçuyor, açık denizde bir gemi göze çarpıyor. Cat sinekleri eliyle yavaşça kovalayıp gözlerini yumuyor. Flyman koşmaya başlıyor, uçuş torbasının altındaki çimenler hışırıyor. Uçurtma yerden kalkıyor, Stony'liler ve Snow Hill'liler aralarında fısıldaşıyorlar, tepenin üstündeki kartallar kayarcasına süzülüyorlar havada. Uçurtmacı şaha kalkıyor, uçuş torbası çatırdıyor, uçurtma dört metre kadar uçtukten sonra çayırın kenarındaki sazların arasında boğuk bir sesle yere çarpıyor.

Biri ayağa kalkıp koşarak eve giriyor. Christine, “Duş alacağım,” diyor, fark ettirmeksizin sabah öğlene dönüyor. Açık denizdeki gemi rotasını limana çeviriyor. Nora mutfakta mango ve guava sıkıyor, buz kırıyor. Christine duşun altında şarkı söylüyor, mavi iskemlede oturan Cat başını eğip gözlerini açıyor. Adalılar yeni keçileri incelemek üzere Kaspar’la birlikte evin arkasına gidiyorlar, dağlardan doğru ılık bir rüzgâr esiyor. Flyman bir kez daha çömeliyor, uçurtma çatırdıyor ve yerinden kalkıyor. Bir metre kadar yükseliyor, sonra iki metre, mavi mavi parıldıyor, yükseliyor, çayırın üstünde düzgün ve güzel bir çizgi çizerek cangıla doğru kayıyor, eğri olarak kayıyor, gitgide yükseliyor. Onun kayboluşunu Cat’ten başka gören olmuyor, ağaçların üstünde küçük bir çift kanat, çelik çubuklardan birinden güneş ışığı yansıyor, bir an ışıldayıp kayboluyor, denizin mavisinin içinde eriyor; Cat geminin neredeyse limana vardığını görüyor, İngiltere’ye gidecek olan muz yüklü beyaz şilebin.

“Beklemeyi öğrenmelisin,” diyor Cat akşam, Nora ile Christine flyman’ın uçuşunu görmedikleri için üzgünler. “Küçük olayları da.” Christine gözlerini dikip bakıyor ona, Cat ilk kez konuşuyor onunla, bunu terbiyesizlik olarak mı değerlendirmeliyim diye düşünüyor kız. “Küçük olaylar da ne demek,” diye soruyor. Cat yanıtlamıyor onu, ama Kaspar gülüp, “Slow motion,” diyor, “like a ship over the ocean.” Christine güceniyor, mutfaktan çıkıyor.

Radyo, kasırgayla ilgili haberleri günde on iki kez vermeye başlıyor. Kosta Rika’nın boşaltılması için ilk önlemler alınmaya başlanmış, limandaki Almanlar elçilikle temas kurmuşlar,

* “Ağır çekim, okyanustaki gemi gibi.” (ç.n.)

Amerika'ya uçmak için başvurmuşlar. “Kasırganın gözü sakın,” diyor Kaspar. Alkol, mum, benzin, iyot ve yara bandı satın alıyor, konserve et ve pirinç de.

“Kasırga gelirse,” diyor Christine duraksayarak, “uçakla eve dönemem.” Orada zaten daha uzun kalmak isteyen Nora'nın sesi çıkmıyor.

Cat on yedi gün bekliyor. On sekizinci gün verandadaki mavi iskemleden fırlıyor ve elinde mektup kâğıdı ve kalem, ağzında sigarasıyla eve girmek üzere olan Christine'i bileğinden yakalıyor.

“Senden hoşlanıyorum,” diyor ona, sesi hışır hışır, hiç kullanılmamış gibi. Christine olduğu yerde kalıyor, serbest eliyle sigarayı ağzından alıyor ve Cat'e bakıyor, Cat'in kirpikleri inanılması güç bir biçimde yukarı doğru kıvrılmış, gözbebekleri afyon çekmekten sararmış, yüzü kızın yüzünün dibinde, Christine ürperiyor, Cat güzel kokuyor.

Cat yineliyor: “Senden hoşlanıyorum” ve Christine ansızın gülüyor, “Evet,” diyor, “biliyorum.” Bileğini adamın elinden kurtarıyor ve eve dalıyor.

Kaspar, “Cat'in bir karısı bir de çocuğu var,” diyor.

Christine verandada onun yanında oturuyor, ayakları çıplak, dizlerini her zamanki gibi kendine çekmiş, bir mangonun çekirdeğinin çevresindeki eti kesip alıyor, “Biliyorum,” diyor. “Brenton bana anlatmıştı.”

“Madem biliyorsun, ne yapacaksın?” diyor Kaspar.

Christine mango çekirdeğini bırakıyor, huzursuz gözlerle bakıyor ona, “Hiçbir şey,” diyor. “Ne yapabilirim ki – biliyorum işte. Herhalde aldırımıyorumdur.”

Kaspar, “Karısının adı Lovy,” diyor. “Burada değil. Cat bir başka kıza takıldığı için iki hafta önce ailesinin yanına döndü.”

Christine mango çekirdeğiyle oynayıp duruyor, parmaklarını yalıyor, dalgın dalgın limana bakıyor. “Brenton, Cat’in bunu inkâr edeceğini söylüyor.”

Kaspar kızın eline vurup çekirdeği düşürüyor, onun kızmasını bekliyor ama Christine tepki vermiyor. Çekirdek, otların arasına düşüyor. Kaspar, “Konu bu değil,” diyor, kızın kulağına bağırarak konuşmuş bile olsa onun kendisini gerçekten dinlemediği duygusuna kapılıyor. “Lovy bir hafta sonra geri dönecekti ama bugüne kadar gelmedi. Cat bekliyor. Yalan söylüyor mu söylemiyor mu bilemem ama bekliyor, anlıyor musun? Karısını ve çocuğunu bekliyor.”

“Küçük olayları, değil mi?” diyor Christine alaylı alaylı, sonra çocuksu bir hayretle Kaspar’ın gözlerinin içine bakıyor. “Asla gidip getirmez karısını, değil mi?”

“Hayır,” diyor Kaspar. “Böyle bir âdet yok. Gidip getirmez, ama yine de bekliyor. Karısı geldiğinde evine gidecek.”

Christine çekirdeği otların arasından bulup çıkarıyor, midesinin kasıldığını hissediyor. “Benden hoşlandığını söylüyor bana,” diyor.

“Biliyorum,” diyor Kaspar ve ayağa kalkıyor. “Senin gibilere burada beyaz hanımefendi derler. Konu sen değilsin, konu senin teninin rengi. Sen bu işe bulaşmamalısın.” Christine omuzlarını silkıyor, başını dizlerine dayıyor.

Muz taşıyan yük gemisi limanda bir hafta kalıyor. Kaspar bu kalış süresinin kasırga haberleriyle bir ilgisi olup olmadığını merak ediyor; muzlar çoktan boşaltılmış ama gemiciler hâlâ rıhtımlarda oyalanıyorlar, güverteyi temizleyip gölgede yatıyorlar,

kıpırdamadan ve konuşmadan barlarda oturuyorlar. Hepsi de Moğollara benziyor, hatta Eskimolara, suratları yuvarlak ve esmer, gözleri çekik. Nora ile Christine rıhtımda oturup devasa beyaz geminin yukarısına bakıyorlar, güvertedeki gemiciler sıcağa rağmen kırmızı montlar giyip kapüşonlarını başlarına geçirmişler.

“Bunlar Kosta Rika ve Küba’ya gidiyorlar,” diyor Christine. “Amerika’dan geçip Avrupa’ya, öyle bir gemide ben de yolculuk etmek isterdim. Şimdi. Bizi alırlar mı diye bir soralım.”

Nora susuyor, başını kaldırıp Moğol suratlı gemicilere bakıyor, onların gözlerinin içine bakabilsem, diye düşünüyor. Christine başını Nora’nın omzuna dayıyor, gözyaşlarının akacağını hissediyor. “Ah Christine,” diyor Nora. “Buna tatil diyorlar. Bir yolculuk, anlıyor musun? Başka bir şey değil. Bavulunu topluyorsun ve üç-dört hafta sonra yeniden boşaltıyorsun. Geliyorsun, kalıyorsun ve yine gidiyorsun, seni üzense başka bir şey. Yakında uçağa binip evine gideceksin, muz taşıyan yük gemisiyle Küba’ya ve Kosta Rika’ya gitmeyeceğiz.”

“Sen de gelir misin?” diye soruyor Christine, Nora da, “Hayır,” diyor. “Biraz daha Kaspar’la kalmak isterim.” Christine yandan bakıyor ona ve sonra, “Neden peki,” deyip gözlerini yumuyor.

Nora omuzlarını silkiyor. “Belki de acıyorumdur ona? Belki de kendimi ona karşı sorumlu hissediyorumdur, eskiden olanlar için? Belki bir arkadaşla ihtiyaç duyuyor diye düşünüyorumdur? Bilmiyorum. Kalıyorum işte.”

Christine yineliyor. “Kalıyorsun işte.” Sonra da gülüyor, “Bela-fonte, *Jamaica farewell*, biliyor musun bunu?” diyor. “Sad to say, I’m on my way, won’t be back for many a da-ay.”*

* “Ne yazık ki gidiyorum, uzun süre dönmeyeceğim.” (ç.n.)

“My heart is down, my head is turning around,”* diye şarkı söylüyor Nora, sonra kıkır kıkır gülüyor. “Cat. Cat ne olacak?”

“Bilmiyorum,” diyor Christine. “Gelirim, kalırım, sonra da yine giderim. Ne olacak ki?”

Akşam Cat, verandada Christine’in yanına oturduğunda Kaspar ile Nora ayağa kalkıp eve giriyorlar ve kapıyı arkalarından çekip kapatıyorlar. Christine şaşkınlıkla onlara dönüyor, bir şey söylemek istiyor, ama söylemiyor. Cat onun yanında oturup susuyor. Christine de susuyor, aşağıdaki çayıra bakıyorlar, cangılda ateşler yakılıyor, neredeyse yaprak kımıldamıyor. Christine Cat’ın elini başında hissediyor, Cat onun saçındaki lastik bandı çekiyor, lastik saçını çekiyor biraz, örgüsü çözülüyor, saçları omuzlarına dökülüyor. Cat bir bukleyi parmağına dolayıp uzatıyor. Christine’in kolundaki, ensesindeki tüyler diken diken oluyor. Cat elini kızın ensesine koyuyor, Christine başını öne eğip gözlerini kapıyor, Cat elini hafifçe bastırıyor, Christine’in başı dönüyor. “Bir gece,” diyor Cat. “Hayır,” diyor Christine. “Olmaz.” Ayağa kalkıp Cat’ın elinden saç lastiğini alıyor. Cat hafifçe gülüp boştaki eliyle hafifçe bacağına vuruyor. Nora ile Kaspar mutfakta sessizce, gergin yüzlerle oturuyorlar. “Teşekkürler,” diyor Christine onlara. “Teşekkürler, hiç gereği yoktu. Lanet olsun.” Yatak odasının kapısını arkasından çarpıyor ve sürgüsünü sürüyor.

“Şansı var,” diyor Kaspar. “Kimin?” diye soruyor Nora. “Christine’in mi, Cat’in mi?”

İki gün sonra Lovy geri dönüyor. Birdenbire tepenin eteğinde beliriveriyor ve orada kalıyor, yanında iki kadın var, biri Lovy’nin başının üstünde beyaz bir şemsiye tutuyor, ötekinin kucağında bir

* “Yüreğime keder çöktü, başım dönüyor.” (ç.n.)

çocuk var. Lovy orada kıpırdamadan duruyor, başını kaldırıp eve bakıyor. Cat verandadaki mavi iskemlede oturmakta, gözleri her zamanki gibi yarı kapalı, kadınları görüp görmediği anlaşılmıyor. Sahile gitmekte olan Nora ile Christine cipin yanında duruyorlar ve gözlerini Lovy'ye diyorlar. "Bu o," diye düşünüyor Christine ve neredeyse soluğunun kesildiğini hissediyor. İkinci kadın Lovy'nin başının üstündeki güneş şemsiyesini dimdik havaya kaldırmış. Lovy gözlerini eve dikmiş, kollarını göğsünde kavuşturmuş, eve yaklaşacağı benzemiyor. Görünüşe bakılırsa Cat buna tahammül ediyor. Nora ile Christine hiç kıpırdamadan duruyorlar. Sonra Cat ayağa kalkıp verandadan aşağı atlıyor, yüzünde bir hiddet ifadesi var, doğruca Lovy'ye koşuyor, beş adım, yedi, on iki, diye sayıyor Christine. Cat Lovy'nin tam önünde duruyor.

Beyaz güneş şemsiyesi iki yana sallanıyor. Lovy bir şey söylüyor, Cat de yanıt veriyor. Karşılıklı duruyorlar, "Ne dedi, ne dedi kadın?" diye fısıldıyor Christine, Nora, "Anlayamadım!" diye tıslıyor.

Cat sırtını dönüp eve gidiyor. Lovy başını çevirip Nora ile Christine'e bakıyor. "Bize büyü yapıyor!" diye fısıldıyor Nora ve Christine'in kolunu çimdikiyor, Christine yüreğinin ağzına geldiğini hissediyor. Lovy güneş şemsiyesini alıp kapatıyor, kadınlar kalçalarını deviriyorlar ve geldikleri gibi bir anda kayboluyorlar.

Cat mavi iskemleye oturuyor. Christine beş dakikada bir verandaya gidip Cat'in çevresinde dönüyor, açelyeleri suluyor, boğazını temizliyor, koltukları sağa sola çekiyor, eve su kestaneleri getiriyor. Cat tepki vermiyor. İki saat kadar öyle oturuyor, sonra ayağa kalkıp veda etmeden evin arka tarafına gidiyor. Christine onun kestirmeden Stony Hill'e gittiğini biliyor, o yoldan yalnızca elde orakla geçilebilir ve müthiş bir öfkeyle.

Oyunun adı, “Kendine Öyle Bir Hayat Hayal Etmek”. Akşamları Brenton’un yerinde otururken oynanabilir, dükkâna çıkan basamakların birinde, karanlıkta, elinde sigara ve bir bardak romlu kolayla. Kucağında küçük, uyuyan, kıvrıkcık saçları kum kokan bir çocuk tutarken oynanabilir. Nora, Brenton’u canlandırıyor gözünde, Brenton aşınmış ahşap tezgâhın arkasında duruyor, Christine Cat’i seçiyor, Lovy gittiğinden beri Cat Kaspar’ın verandasında oturmuyor, domino oynayan yaşlı erkeklerin yanına gidiyor ya da ta geride, kayranın kıyısındaki bambu bankta oturuyor.

“Şöyle düşün,” diyor Nora, “şöyle düşün, bu senin çocuğun, senin kucağında, uzun, sıcak bir günün sonunda yorgun. Cat senin kocan. Biraz domino oynayıp bir parça rom içiyor. Çocuğunu kucağında sallayıp Cat’in işini bitirmesini bekliyorsun; sonra eve gidiyorsunuz, Stony Hill’deki caddeden geçiyorsunuz, orada sokak lambası yok, yalnızca başınızın üstünde yıldızlar. Cat çocuğu taşıyor ve senin önünden yürüyor, doğal olarak çok güçlü, çünkü bütün gün tarlada çalışıyor. Gecenin içinde öyle yürüyorsunuz, cangılın içinde, ara sıra elindeki orakla size yol açması gerekiyor, bundan etkileniyorsun.” Nora derin bir soluk alıyor, Christine ayaklarını yere sürüyor ve sabırsızca, “Devam et!” diyor.

“Evet,” diyor Nora. “Elbette birbirinizle konuşmuyorsunuz, Cat’le ne konuşacaksın ki zaten. En iyi keçi kasabı o, en güçlü işçi, dağda bir kulübesi var ve yastığının altında da biraz para. Epey şey bu. Onunla çok mutlusun, köyün kadınları sana onun yüzünden gıpta ettikleri için de mutlusun. Kulübenize vardığınızda çocuğu yatağına koyuyor ve sonra sevişiyorsunuz. Karanlıkta herhalde. Sonra sen uyuyorsun, yarın yeni bir gündür, ve senin... bunu unutmuşsun.”

Christine sigara içiyor, Nora'yı dinliyor ve Cat'e bakıyor, o domino oynuyor, ara sıra başını kaldırıyor ve saldırgan gülümsemesini Christine'e belli belirsiz gösteriyor. Nora bacaklarındaki sivrisinek ısırmalarına tükürük sürüyor, keyifle kaşınıyor, "Haydi," diyor, "sıra sende."

"Biz hepimiz gittiğimizde," diyor Christine, "Brenton'a bir öpücük veriyorsun, radyoyu kapatıyorsun, panjurları indiriyorsun, ortalık sessizleşiyor. Bardakları, rom şişesini kaldırıyorsunuz, bugün kazandığınız parayı sayıyorsunuz. İlk olarak bir buzdolabı mı alsak yoksa küçük bir televizyon mu, diye düşünüyorsunuz. Brenton iyi bir adam. Rom, sigara, ekmek, yara bandı, kâğıt ve kalem satıyor. Yastığının altında epeyce para olduğu söyleniyor, sen bilirsin. Brenton iyi huylu biri, kimseyle dövüştüğü duyulmamış; senin onu avucunda tuttuğun da söyleniyor. Ne olursa olsun, seni çok seviyor, en çok da saçlarını ve gırtlığının dibindeki küçük, beyaz çukuru. Tavukları kulübeden kovalıyor, köpekleri içeri alıyor, bir sigara daha içiyor, sonra ışığı söndürüyorsunuz. Sanırım dükkânın arkasındaki küçük portatif karyolalarda yatıyorsunuz; çocuğun, tezgâhın altında, sağ bölmede yattığını biliyorum. Brenton sırtına yaslanıyor, sana sarılıyor, sen uykuya dalıyorsun ve her şey yolunda oluyor."

Nora gülüyor, Christine ona bir omuz atıyor, kucağındaki çocuk hafifçe soluk alıyor ve uykusunda ellerini kımıldatıyor.

Kasırğa Kosta Rika'yı yalıyor, otellere zarar veriyor, suları yükseltip dalgalara neden oluyor, bu yüzden iki balıkçı hayatını kaybediyor. Sonra yine denize doğru çekiliyor ve adanın iki yüz metre kadar kuzeyinde duruyor. Christine tepenin eteğinde oturup ufku seyrediyor. Radyo günde on iki kez kasırgayla ilgili haberleri vermeyi sürdürüyor. Kulüplerdeki turistlerin, günler öncesinden

oradan ayrıldıklarını söylüyor adalılar. Elçilikten telefon edip Kaspar'a Amerika'ya kalkacak uçakta yer ayırtmak isteyip istemediğini soruyorlar, Kaspar teklifi reddediyor. Huzursuz, çiftliğin tarlalarında eskisinden daha az çalışıyor, damı ve panjurları onarıyor, bodruma su kestanesi ve Hindistan cevizi taşıyor. Stony'de ve Snow Hill'de oturanlar, başlarında taşıdıkları sepetlerle geliyorlar ve onları evin içine bırakıyorlar.

“Gelmesini istiyorum,” diyor Christine, tepenin eteğinde otururken, ellerini gözlerine siper ediyor; gökyüzü beyaz ve bulutsuz. “Kasırmanın gelmesini istiyorum, lanet olsun.”

“Bir gelirse donuna edersin, lanet olsun,” diyor Kaspar, Christine'in arkasında durup kızın ensesine bakıyor, esmerleşmiş kız, omuzlarının derisi soyuluyor. “Zırıl zırıl ağlayıp cıyaksın. Kasırğa eğlence değildir. Kasırğa korkunç bir şeydir, sen kasırmanın senin yerine karar vermesini istiyorsun, ama bundan ada zarar görmemeli, ben zarar görmemeliyim.”

Christine ona dönüyor ve abartılı bir şaşkınlık gösteriyor, Kaspar'ın yüzü bembeyaz, dudaklarını ısırıyor.

“Baksana,” diyor Christine alçak sesle, öfkeyle, “neler saçmalıyorsun?”

“Senin uçak şirketine telefon ettim,” diye fısıldıyor Kaspar, “iki gün sonra uçabilirsin, bir sorun yok, hafta sonuna kadar uçuş var, kasırğa daha sonra çıkacak, o sırada sen evine varmış olacaksın.”

Christine yanıt vermiyor. Çıplak ayaklarının altındaki otlar dikenli ve sert. Keşke Cat'inki gibi tabanlarım olsaydı, diye düşünüyor, çanak gibi, adım atarken hiç acımazdı. Nora verandada durmuş onu seyrediyor. Christine oturuyor, hareketsiz kalıyor, Nora arkasını dönüp eve giriyor.

Christine elbette Cat'i öpmüştü, o son akşam. Kaspar, Brenton'a gitmek istemedi, Christine ise istedi, Nora da, sonunda gittiler. Kaspar cipi taşlı yoldan aşağı sürdü, zifiri karanlıkta farların beyaz yuvarlağı korkutucu görünüyordu; devasa bir gece kelebeği ön cama çarpıp parçalandı, Christine Nora'nın elini tuttu. Brenton'un yerine vardıklarında çocuklar futbol maçından geliyorlardı, yaşlı erkekler domino oynuyorlardı, Brenton yeni bir buzdolabı almıştı, Cat ise görünürlerde yoktu.

Christine kendini huzursuz ve üzgün hissediyordu, sinirli bakışlarla bütün siyah yüzlere bakıyor, siyah rom içmek istiyordu, hem de çabuk. "Ne güzeel buzdolabı Brenton", Brenton güldü, gurur duyuyordu, bütün kola şişelerini buzluğa koydu, birkaç dakika içinde şişeler donup şişman, kahverengi topaklara dönüştüler. "Cat orada mı?" diye sordu Christine, Kaspar'a yalvaran gözlerle baktı, Kaspar hiçbir şey söylemedi, Nora onun bambu banka oturduğunu tahmin ediyordu; orada oturan biri vardı galiba, bir gölge, kim olduğu anlaşılmıyordu.

Christine rom içti, peş peşe sigara yaktı, kimseyi dinleyecek durumda değildi. Karanlıktan ara sıra çakılan bir çakmağın metalik sesi duyuluyordu, Christine bunu ancak dördüncü çakişta anladı, sonra yerinden fırladı, bambu banka koştu - "Cat?" Cat beyaz dişlerini gösterdi, Christine onun yanına oturdu, soluk soluğaydı, kalbi çarpıyordu, ona yaslandı, hiç konuşmadı.

Nora ile Kaspar dışarıda, kayrandaki lambanın parlak ışığında, dükkânın önündeki basamaktalar. Brenton buzdolabıyla meşguldü, çocuklar Nora'nın çevresinde çömelmişler, onun uzun, düz saçlarını çekiyorlardı.

"Yine gelecek misin?" diye sordu Cat, Christine de hemen, "Evet," dedi, kolayca yalan söyledi, adama yaslanmış dururken

onun ne koktuğunu anlamaya çalıştı – benzin, toprak, rom, afyon? Hepsi yabancıydı. Yaşlılar dominonun taşlarını masaya çarptılar, çocuklardan biri Nora’nın kucağına yerleşmeyi başardı. Dünya ortadan ikiye bölünmüştü. Christine bacaklarını salladı, sonra Cat başından tutup öptü onu. Öperken adamın çenesinin çıtırdadığını fark etmek Christine’i şaşırttı, “Kendine Öyle Bir Hayat Hayal Etmek” oyunu geçti aklından, beyazlı kırmızılı bir kâğıt şerit gibi. Cat’i öptü ve kendi ağzının Cat’inkine oranla çok küçük olduğunu düşündü; Cat’in çenesi takırdadı ve kızı öperken gözlerini iri iri açıp dükkâna baktı, Brenton başını kaldırıp baktığında kızı bıraktı. Kaspar arkasına dönüp Brenton’la konuştu, Nora gizlice başını uzattı, Christine şimdi onun bambu bankta bir şeyler görmeye çalıştığını biliyordu.

“Sen döndüğünde bu bizim zamanımız mı olacak?” diye sordu Cat ve Christine, “Elbette ki bizim zamanımız olacak,” diye yalan söyledi bir kez daha, ve adayı düşündü, yeni baştan düşündü. O zaman Cat’in evinde mi oturacaktı, ya da nerede? Ya Lovy? Ya Cat’in çocuğu? Dört haftalığına mı beş mi? Cat’i öptü ve parmağıyla usulca onun elinin iç tarafına dokundu. Kadehte kalan rom tatlıydı, gırtlığını yakıtı. Christine, evde rom içmenin adada rom içmekten çok farklı olduğunu düşündü şaşkınlıkla, Kaspar’ın kendisine seslendiğini duydu. Cat ona sarıldı, bu kez de gözlerini yummadı, sonra Christine onun kollarından sıyrıldı, geriye doğru, “Evet?” diye seslendi, sesi kendisine bile yabancı gelmişti. Cat de “Hoşça kal” demedi, Christine banktan aşağı atladı, cipe bindi, Kaspar siemli bakışlarla baktı onun yüzüne, Christine başını çevirdi.

Christine’i havaalanına götürecek olan taksi sabahın dördünde geliyor, Christine saat üçe kadar, Nora’nın uykulu bir suratla

odada dikilip, “Christine ben de seninle geliyorum,” diyeceğini düşünüyor.

Ama Nora gelmiyor. Christine kanepede oturuyor, uyuyakalıyor, yeniden uyanıyor, evin çevresinde rüzgâr; bir kez daha kapıyı açmak, bir kez daha verandada oturmak –Cat’in mavi iskemlesinde mi?– artık mümkün değil. Christine Nora’ya bir not yazıyor ve kâğıdı *dijeridu*’nun içine sokuyor. Saat dörtte taksinin farlarının dairesel ışıkları tepeyi tırmanıyor, çok geçmeden denizin üzerinde güneş yükselecek. Christine sırt çantasını bagaja koyuyor, sürücünün yanına oturuyor, emniyet kemerini takıyor. Taksinin sürücüsü konuşamayacak kadar yorgun, yalnızca, “Havaalanı mı?” diye soruyor, Christine başını sallayıp gözlerini kapatıyor.

Kasırğa burayı yalayıp geçti, diye yazıyor Nora sonra Christine’e, şimdi bütün gün güneş parlıyor, Kaspar’ın kötü günler için sakladığı pirinçleri yedik. Cat seni özleyiyor ve yakında geleceğini söylüyor, ben de, evet, diyorum.

Sonja

Sonja esnekti. Yani ince bir ağaç dalı gibi esnekti demek istemiyorum, bedeni değildi esnek olan. Sonja'nın kafasının içi esnekti. Bunu açıklamak biraz zor. Belki kafamda pek çok şey kurmama izin verdiği içindi esnekliği. Kendisini nasıl istersem öyle hayal etmeme olanak tanıyordu, tanımadığım biri olabilirdi, küçük bir tanrıça ya da sokakta karşılaşılan ve yıllar sonra bile korkunç bir pişmanlık duygusuyla hatırlanan herhangi bir kadın. Budala olabilirdi ya da namuslu, alaycı ve akıllı da. Muhteşem olabilirdi ve güzel, zaman zaman küçük bir kız da olurdu, lacivert mantolu, solgun yüzlü, ve tam anlamıyla sıradan biri: sanırım aslında hiçbir şey olmadığı için bu kadar esnekti.

Sonja'ya, Hamburg'dan Berlin'e yaptığım bir tren yolculuğunda rastladım. Verena'yı ziyaret etmiş, eve dönüyordum. Onun yanında sekiz gün kalmıştım ve ona çok âşıktım. Verena'nın kiraz gibi dudakları, kapkara saçları vardı, her sabah o saçları örür, bilek kalınlığında iki örgü yapardım, sonra limanda gezmeye giderdik, onun çevresinde sıçrayarak döner, ona seslenir, martıları kovalar, Verena'ya hayran olurdum. O da dokların, mavnaların, birahanelerin fotoğrafını çekerd, çok konuşur, benimle sürekli dalga geçerdi, bense "Verena, Verena" diye bir şarkı tutturur, onu kiraz dudaklarından öper, içimden eve dönmek ve saçlarının kokusunun sindiği ellerimle çalışmak gelirdi.

Mayıs ayıydı, tren Brandenburg eyaletinden geçiyordu, akşamın ilk saatlerinin uzattığı gölgelerin altında çayırlar yemyeşildi. Sigara içmek için kompartımandan çıktım, dışarıda, koridorda Sonja duruyordu. Sigara içiyordu, sağ bacağını küllüğe dayamıştı; yanına yaklaştığımda omuzlarını istem dışı bir hareketle öne çıkarttı, kızda bir tuhafılık vardı. Çok bildik bir durumdu; Hamburg'dan Berlin'e giden trende, yolun bir yerinde, trenin dar koridorunda, her ikisi de sigara içmek istediği için rastlantıyla yan yana gelmiş iki kişi. Ancak Sonja inanılmaz bir inatla pencereden dışarı bakıyordu, sanki bomba alarmı verilmiş gibi kasmıştı bedenini. Hiç güzel değildi. Onu gördüğüm o ilk anda en ufak bir güzelliği yoktu, orada öyle, ayağında kot pantolon, sırtında beyaz, kendisine kısa gelen bir gömlekle duruyordu, omuzlarına inen düz, sarı saçları vardı, yüzü de on beşinci yüzyıldan kalma Meryem Ana tablolarındaki yüzler gibi farklı ve eski modaydı, zayıftı, hatta sivriydi. Ona profilden bakıyordum, rahatsızlık hissettim, Verena'nın cinselliğiyle ilgili anım silindiği için öfkelen dim. Bir sigara yakıp koridorda dolaşarak içtim, o kızın kulağına eğilip açık saçık bir şey fısıldamak ihtiyacı duyuyordum. Kompartımanına gitmek üzere arkama döndüğümde bana baktığını gördüm.

Aklımdan ironik bir şey geçti, sonunda benimle göz göze gelmeye cesaret etti filan gibi bir şey, tren hoplayarak ilerledi, arka taraftaki kompartımanlardan birinde bir çocuk ağladı. Gözleri pek güzel değildi Sonja'nın, belki yeşildiler, pek iri değillerdi, birbirine oldukça yakındılar. Artık hiçbir şey düşünmüyor, ona bakıyordum, o da bakışıma karşılık veriyordu, erotizmden uzak, cilvesiz, çekici olmayan bir bakış, ama gözlerime öyle ciddi ve öyle dosdoğru bakıyordu ki içimden suratına bir tokat indirmek geldi. Ona doğru iki

adım attım, kışkırtırcasına gülümsedi. Sonra kompartımanıma girdim, kapıyı arkamdan hızla kapadım, neredeyse soluk soluğaydım.

Tren Hayvanat Bahçesi'nde durduğunda hava kararmıştı. Trenden indim, kendimi nedense hafıflemiş hissediyordum, kenti koklayabildiğimi hayal ettim. Hava ılıktı, peron insan kaynıyordu, yürüyen merdivene binip metroya indim, onu aramıyordum ama hemen gördüm. Üç-dört metre kadar ilerimdeydi, sağ elinde küçük, yuvarlak bir şapka kutusu tutuyordu; sırtı beni kışkırtmaya yetiyordu. Dişlerimi sıkıp onu yok saydım. Sigara ve akşam gazetesini almak için gazete satılan kulübede durdum, birden yanımda belirdi, "Bekleyeyim mi," dedi.

Soru sormamış, doğrudan söylemişti, gözleri yerdeydi ama sesi hiç de mahcup çıkmamıştı, tam tersine kararlı, hatta biraz boğuktu. Çok gençti, olsa olsa on dokuz ya da yirmi yaşındaydı, duyduğum huzursuzluk birden çözülüp yerini üstünlük duygusuna bıraktı. "Evet," dedim nedenini bilmeden, sigaranın ve gazetenin parasını ödedim, sonra yan yana metroya doğru yürüdük. Tren geldi, bindik; Sonja susuyordu, elindeki o saçma şapka kutusunu bıraktı, aramızdaki sessizlik rahatsız edici olmaya başladığında, "Nereden geliyorsun?" diye sordu. Bu seferki tam bir soruydu. Hamburg'da kız arkadaşımı ziyaret etmiş olduğumu söyleyebilirdim, ama nedense, "Babamla balık tutmaya gittik," dedim.

Dudaklarıma baktı, beni dinleyip dinlemediğinden emin olmadım, ama bana sahip olmaya kararlı olduğunu birden anladım. Beni daha önce görmüş olmalıydı, belki Hamburg'da görmüştü, belki de Berlin'de. Ben onun ilk kez farkına varmadan önce o beni tanıyordu, sigara içmek için onun yanında durduğumda omuzlarını öne çekmişti, çünkü harekete geçmişti. Bu durumu planlamıştı,

işlerin böyle yürüyeceğini biliyordu, şimdi de beni korkutuyordu. Sırt çantamı omzuma çektim, “İnmeliyim,” dedim. İnanılmaz bir hızla şapka kutusundan bir kalem çıkardı, bir kâğıda bir şeyler yazdı ve kâğıdı elime tutuşturdu. “Beni arayabilirsin.”

Yanıt vermedim; onunla vedalaşmadan metrodan indim, kâğıdı atmayıp ceketimin cebine soktum.

Mayıs ayı, ılık ve güneşliydi. Erkenden kalktım, atölyede uzunca bir süre çalıştım, Verena’ya sayısız mektup yazdım. O nadiren yanıt yazardı, ama bazen, bana şunu bunu anlatmak için telefon ederdi, o zaman da onun sesinin ve kaygısızlığının tadını çıkarırdım. Arka bahçemde ıhlamur ağaçları çiçek açtı, Türk çocuklarıyla futbol oynadım ve kendime işkence etmeden Verena’yı özledim. Hava kararınca evden çıktım, kent esrimiş gibiydi, içki içtim, dans ettim, hoşuma giden kadınlar oldu, ama Verena’yı düşündüm ve eve tek başıma döndüm.

İki hafta sonra ceketimin cebinde Sonja’nın verdiği kâğıdı buldum. İri, yuvarlak rakamlarla telefon numarasını, altına da soyadını eklemeyen adını yazmıştı, o adı usulca fısıldadım – “Sonja” Sonra ona telefon ettim. Sanki iki haftadır telefonun başında oturmuş ve aramamı beklemekten başka bir şey yapmamışçasına açtı telefonu. Kendimi tanıtmam gerekmedi, kim olduğumu hemen bildi, akşam sahildeki bir kafede buluşmak için sözleştik.

Telefonu kapadım, hiçbir pişmanlık duymuyordum, Verena’yı aradım, aklımı kaçırana kadar onu seveceğimi haykırdım telefona keyifle. Kıkır kıkır gülüp üç hafta içinde Berlin’e geleceğini söyledi; sonra çalışmaya başladım, *Wild Thing*’in melodisini ıslıkla çaldım ve akşama doğru evden çıktım, ellerim ceplerimdeydi, son derece sakindim.

Sonja yarım saat gecikti. Kafeye girdiğinde barda oturmuş ikinci kadeh şarabımı ısmarlıyordum. Üzerinde inanılmaz derecede eski moda, kırmızı bir kadife elbise vardı, herkesin dikkatini çektiğini fark edince rahatsız oldum. Aşırı yüksek topuklarının üzerinde bana doğru sendeleyerek yürüdü, “Selam,” dedi, “özür dilerim”; içimden onu katlanılmaz bulduğumu söylemek geldi, makyajını, gecikmesini, her şeyini. Ama sonra sırttı, bar taburesine tırmandı, minicik sırt çantasından sigarasını bulup çıkardı ve öfkem yerini sevince bıraktı. Şarabımı içtim, kendime bir sigara sardım, Sonja’nın sırtıtışına karşılık verdim ve konuşmaya başladım.

İşimden söz ettim, ailemden, balık tutma merakımdan, arkadaşım Mick’ten, Amerika’dan. Sinemada şeker kâğıtlarını hışırdatan insanlardan, Francis Bacon ve Pollock’tan, Anselm Kiefer’dan. Danimarka’dan söz ettim ona, arka avlumdaki Türk çocuklarından, annemin on yıl önceki sevgilisinden, koyunun ve tavşanın nasıl pişirildiğinden, futboldan ve Yunanistan’dan. Gemlik’i ve Atina’yı anlattım, Husum önlerinde sahile vuran dalgaları ve yazın Norveç’te somon balıklarının nasıl yumurtladığını. Konuşa konuşa öldürebilirdim Sonja’yı ve o yine de karşı koymazdı bana. Orada başını ellerinin arasına dayamış öylece oturuyordu, bana bakıyor, aşırı sigara içiyordu; bir tek kadehten fazla şarap içmemişti. Tam dört saat dinledi anlattıklarımı. Bütün bu zaman boyunca onun tek bir sözcük bile etmediğine gerçekten inanıyorum. Konuşmam bittiğinde içkilerimizin parasını ödedim, Sonja’ya iyi geceler dileyip bir taksiye bindim, eve dönüp tam sekiz saat deliksiz, derin bir uyku çektim.

Sonja’yı hemen çıkardım aklımdan. Sergimi hazırladım, haziranda Verena Berlin’e geldi. Evdeki şişeleri verip depozitolarını aldı, dolaplar dolusu yiyecek satın aldı, mutfakı demet demet

leylaklarla doldurdu; benimle yatağa girmeye her an hazırdu. Ben çalışırken evin içinde şarkı söylüyordu, camları siliyor, Hamburg'daki arkadaşlarıyla saatlerce telefonda konuşuyordu, durmadan atölyeme dalıyor, bana bir şeyler anlatıyordu. Ben onun saçlarını tarıyor, her açıdan fotoğrafını çekiyor, çocuklardan ve evlenmekten söz etmeye başlıyordum. Verena oldukça uzun boy-luydu, sokakta erkekler başlarını çevirip bakıyorlardı ona, harika kokuyordu, ve ben sözlerimde ciddiye dim.

Ay sonunda sergiyi açtım. Verena, arkadaşlarını karşılamak üzere istasyona gitmişti, ben de galeride heyecan içinde bir oraya bir buraya koşturuyor, tabloların yerini son bir kez değiştiriyordum ve sinirliydim. Verena saat yediye doğru döndü, arkadaşlarını tablolarımın önünden koşarak geçirdi, ben de beş dakikalığına yalnız kalmak için galeriden çıktım. Karşı kaldırıma geçtim, orada, bir evin kapı girişinde Sonja duruyordu. Rastlantıyla mı geldiğini yoksa nasıl olduysa serginin haberini mi aldığını bugün bile bilmiyorum, soyadımı bilmiyordu, ona galeriden de söz etmemiştim. Orada öfkeden kudurarak duruyordu, adeta küstahçaydı öfkesi, sonra, “Beni arayacaktın,” dedi. “Beni aramadın. Nedenini merak ediyorum, çünkü bu hiç hoşuma gitmedi.”

Kızın utanmazlığı karşısında gerçekten dilim tutulmuştu, sinirlendim, kararsız kaldım, sonunda, “Kız arkadaşım burada. İkinize bölünemem. Bunu istemiyorum,” dedim.

Karşılıklı durmuş, gözlerimizi birbirimize dikmiştik. Onu densiz buluyordum. Burun kanatları titremeye başladı, yanlış giden bir şey olduğu duygusuna kapıldım. “Yine de içeri gelebilir miyim?” diye sordu. “Olur,” dedim, arkamı dönüp galeriye girdim.

Yirmi dakika sonra geldi. O arada içerisi dolmuştu, hiç göze çarpmadı, yine de hemen gördüm onu. Yüzünün ifadesi son derece gergindi, gururlu görünmeye çabalıyordu. Çok ufak ve kırılğan duruyordu. Beni aradı, ona baktım, sonra da barda duran Verena'ya. Bakışlarımı izleyen Sonja durumu hemen anladı. Olay çıkmasından korkmuyordum, skandal çıkması için bir neden de yoktu. Yine de çıkabileceğini biliyordum, ama çıkmayacağını da biliyordum. Tablolarımın önünde dolaşan Sonja'ya arkadan baktım; kendini ele veren tek davranışı, her tablonun önünde yarım saat oyalanmasıydı. Ben sandalyemde oturmuş, onu izliyor ve durmadan şarap içiyordum, bir ara Verena yanıma gelip, "Benimle gurur duyduğu" gibi bir şeyler söyledi. Kendimi çok iyi hissediyordum, ama bütün bunların altında, yabancı olduğu bir huzursuzluk da vardı içimde. Sonja bir daha dönüp bakmadı bana. Sonuncu resmin önünde on beş dakika kaldıktan sonra kararlı adımlarla kapıya yöneldi ve gitti.

Verena temmuzda Hamburg'a geri döndü. Ondan bıkmamıştım, ömrümü onunla geçirebileceğimden emindim, ama o gidince mutfaktaki leylaklar kurudu, şişeler yeniden birikti, atölyenin içinde tozlar uçuşmaya başladı ve ben Verena'yı özlemedim. Kent, haftalarca sarı bir ışığa bulandı, hava çok sıcaktı, odamda çıplak olarak saatlerce ahşap döşemenin üzerinde yatıp gözlerimi tavana dikiyordum. Huzursuz değildim, hiddetli de, yorgundum, tuhaf bir duygusuzluk vardı üzerimde. Belki de bu yüzden bir kez daha telefon ettim Sonja'ya, bütün bu durum umutsuz geliyordu bana aslında, ama, ulu tanrım, yazın ortasıydık, arka avlumda Türk kadınları oturmuşlar, kaz yoluyorlardı, kazların beyaz tüyleri ta benim pencereme kadar çıkıp yığılıyordu; Sonja'nın numarasını çevirdim, on ya da yirmi kez çaldırdım.

Evde değildi. Ya da telefonu açmıyordu. Yeniden, yeniden dedim, ona işkence etmek, acı çektirmek için neredeyse megalomanca bir istek duyuyordum. Sonja ise kendini geri çekmişti.

Neredeyse dört ay boyunca geri çekti kendini. Kasım ayında galeriye bir kart yolladı, Çehov'un romanlarından fırlamışa benzeyen bir topluluğun siyah-beyaz fotoğrafıydı, arka yüzünde bir şenlik davetiyesi yazılıydı.

Ayakkabılarımı cilaladım, uzun süre deri ceketimi mi yoksa paltomu mu giysem diye kararsız kaldım, deri ceketini seçtim ve geceyarısına doğru yola çıktım; bu davette tanıdığım kimse olmayacağını bildiğim için sinirliydim. Sonja'nın o günlerde oturduğu sanayi bölgesinde uzun süre yolumu kaybettim. Oturduğu bina, tam Spree'nin kenarında, bir hurda araba presleme dükkânıyla bir fabrikanın arasındaydı, kurşuni renkli, eski bir apartmandı, üçüncü kattaki ışıklı pencereler dışında bütün bina kapkaranlıktı. Merdivenlerden sağa sola çarpa çarpa çıktım, koridorların ışığı yanmıyordu. Bu duruma boş verip gülsem mi yoksa öfkelensem mi bilemiyordum; birden bütün bunlar uygunsuz bir talep gibi geldi bana. Ama o sırada üst kata varmıştım, evin kapısı açıktı, biri tutup beni içeri hole çekti ve Sonja'yı karşımda buldum. Duvara yaslanmıştı, biraz sarhoş görünüyordu, zaferinden kesinlikle emin bir yüz ifadesiyle gülümsedi bana ve ilk kez güzel göründü gözüme. Yanında, yosun yeşili uzun bir elbise giymiş, inanılmaz görlükte kızıl saçları olan ufak tefek bir kadın duruyordu, Sonja eliyle beni gösterip, "İşte bu, o," dedi.

Yaklaşık elli kişi davet etmişti, bunlardan pek azıyla gerçekten arkadaş olduğuna emindim. Ama konuklar, yüzler ve karakterler öyle bir buluşmuşlardı ki, bir an gelmiş Spree'nin kıyısındaki bu

eski apartman gerçeğin dışına düşer gibi olmuştu. Aslında bu tür duygular bana yabancıdır, ama bazen –nadiren– insanın aklından çıkmayan eğlenceler olur, Sonja’nınki de böyle bir eğlenceydi. Neredeyse eşyasız olan üç ya da dört odadan mum ışığı görülüyordu, bir yerlerde Tom Waits’in şarkı söylediği duyuluyordu, hiç sarhoş değildim, yine de çevremdeki her şey... bulanıklaştı. Mutfağa gidip bir kadeh şarap aldım, sonra Sonja’nın evinin odalarında dolaşıp bir dizi tuhaf insanla bir dizi tuhaf konuşma yaptım. Sonja sanki her yerdeydi. Hangi odaya girsem odanın öteki tarafında görüyordum onu, belki de ben onun gittiği her yerdeydim. Bir sürü hayranını davet etmişti, en azından çevresini saran genç erkekler durmadan değişiyordu, o kızıl saçlı kadın da çoğunlukla Sonja’nın yanındaydı. Sonja kadeh kadeh votka içiyor, elinde sigara eksik olmuyordu; birileriyle konuşuyor ve konuşurken de odanın iki yanından birbirimize bakıyorduk. Sanırım birbirimizle tek sözcük bile konuşmadık. Gerekmeyordu da, benim orada bulunmamdan hoşlanıyor gibiydi, ben de onun evinde dolaşmanın ve kendimi ona seyrettirmenin tadını çıkarıyordum.

Bir ara onu kapının önünde uzun boylu ve son derece hantal bir adamla gördüm, adama yaslandı, midemin hafifçe kasıldığını hissettim, sanırım yarım saat kadar sonra da gitti Sonja. Ortadan kayboldu.

Camların dışında hava kurşuni bir renk aldı, odadan odaya dolaşıp Sonja’yı bulmaya çalıştım, ama bulamadım. Ufak tefek kızıl saçlı kadın bana doğru geldi, onun yüzünde de tıpkı saatler önce Sonja’nın yüzünde gördüğüm o kendinden emin gülümseme vardı. Kadın bana,

“Gitti,” dedi. “Sonunda hep gider.” Ben de şarabımı bitirdim, ceketimi giydim ve çıktım. Sanırım Sonja’nın aşağıda, soğuktan

titreyerek, elleri kışlık mantosunun ceplerinde beni bekleyeceğini umuyordum; ama beklemiyordu tabii. Sabah ışığında Spree çelikten yontulmuş gibiydi, sokak boyunca tökezleyerek yürüdüm; hava çok soğuktu ve ben çok öfkeliydim, bunu hatırlıyorum.

Ondan sonra Sonja'yı neredeyse her gece gördüm. Sabahları yeniden erken kalkmaya başladım, iki çaydanlık dolusu çay içiyor, buz gibi suyla duş alıyor, çalışmaya başlıyordum. Öğlene doğru bir saat uyuyor, sonra kahve içiyor, günlük gazeteyi okuyor, yine çalışıyordum. Resimlerin ve renklerin hem vahşi hem de soğuk esrikliğine kapılmıştım; daha önce kafamın içi hiç bu kadar berrak olmamıştı sanki. Sonja akşam geç vakit geliyordu; bazen o kadar yorgun oluyordu ki mutfaktaki masada uyuyakalıyordu, ama hep geliyordu ve hep cesur görünüyordu. İkimiz için yemek pişiriyordum, birlikte bir şişe şarap içiyorduk, ben atölyemi toplarken Sonja çoraplı ayaklarıyla sessizce peşimde dolaşıyordu.

Sonja'yı evime ve atölyeme almamın, mutfaktaki masamda ve notlarımın arasında oturmasına izin vermemin, gözünün önünde fotoğrafları tabetmemin ve küçük resimler yapmamın, onun için bir hediye anlamına geldiğini bilmiyordum. Kendi tarzında beni çok ciddiye alıyordu. Atölyeme adeta derin bir huşu içinde giriyor, bir müzeyi gezenlerin gösterdiği saygıyla resimlerimin önünde duruyor ve sanki huzura kabul ediliyormuş gibi oturuyordu mutfak masama. Beni rahatsız etmiyordu, çünkü o sıralarda bütün bunların farkında değildim aslında. Çok dik başlı ve inatçı olduğu için sinirime dokunmuyordu. Sonja'nın hayatıma yerleşmekte olduğunu fark etmedim. O gecelerde Sonja benim için küçük, yorgun ve kafasını bir şeye takmış biriydi, kendi tuhaf tarzı içinde bana arkadaşlık ediyor, yanımda oturuyor, beni dinliyor, kendimi –kibirli bir tarzda– önemli hissetmeme neden oluyordu.

Sonja hiç konuşmuyordu. Hemen hemen hiç. Bugüne kadar onun ne ailesi ve çocukluğu, ne de doğduğu kent ve arkadaşları hakkında bir şey öğrenebildim. Nasıl geçindiğini, para kazanıp kazanmadığını, ona birisinin mi baktığını, mesleki arzuları olup olmadığını, hedefinin ne olduğunu filan hiç bilmiyorum. Ara sıra sözünü ettiği tek kişi, evindeki davette gördüğüm o ufak tefek, kızıl saçlı kadındı, onun dışında kimsenin adını ağzına almazdı, hele erkeklerin hiç, oysa ben hayatında yeterince erkek olduğuna emindim.

Bu gecelerde konuşan bendim. Kendi kendime konuşuyor gibiydim, Sonja da beni dinliyordu, çoğu kez susuyorduk, susmak da iyi geliyordu. Bazı şeylere hayran kalması hoşuma gidiyordu, ilk yağan kara, ki onu görünce çocuklar gibi kendinden geçebiliyordu, Bach'ın bir org konçertosuna, ki pikabımda durmadan başa alıp dinliyordu onu, yemekten sonra içilen Türk kahvesine, sabahın altısında metroya binmeye, geceleri arka bahçemdeki ıdıklı pencerelerin gerisinde olup biteni izlemeye. Mutfağımdan öteberi aşırıyordu, örneğin ceviz, tebeşir, elde sarılan sigaralar ve bunları kışlık mantosunun ceplerinde birer kutsal eşya gibi saklıyordu. Hemen hemen her gece yanında kitaplar getiriyordu, onları masama koyuyor ve okumam için ısrar ediyordu, bense hiç okumuyordum, kitaplar üzerine kendisiyle konuşmamı istediğinde de buna yanaşmıyordum. Oturduğu yerde uyuyakalırsa on beş dakika ona dokunmuyor, sonra da bir öğretmen gibi mesafemi koruyarak uyandırırıyordum onu. Üstümü değıştiriyordum, sonra dışarı çıkıyorduk, Sonja koluma yapışıyor, avluya yeni yağın ve kimsenin basmadığı karın üzerinde bıraktığımız ayak izlerine büyülenmiş gibi bakıyordu.

Barların birinden çıkıp ötekine giriyor, viski ve votka içiyorduk, bazen Sonja yanımdan ayrılıyor, barda bir başka yere oturuyor

ve beni tanıımıyormuş gibi yapıyordu, sonunda gülerek yanıma çağırıyordum onu. Sürekli birileri laf atıyordu ona, ama o onlardan uzak duruyor ve yüzünde gururlu bir ifadeyle yanıma geliyordu. Ben bütün bunlara hiç aldırımıyordum. Sonja'nın garip cazibesi gururumu okşuyordu, onu neredeyse bilimsel denebilecek bir merakla gözlüyordum. Şimdi düşünüyorum da, bazen keşke şu hayranlarından biriyle çekip gitse dediğim oluyordu. Ama o yanımdan ayrılmıyordu, sonunda gün ağarıyor, boz bulanık sabah ışığı karşısında gözlerimizi kırıştırarak bardan çıkıyorduk. Sonja'yı bir otobüs durağına götürüyor, otobüs gelene kadar bekliyordum. Otobüse biniyor, titrer gibi oluyor, üzülür görünüyordu, kısaca el sallayıp oradan ayrılırken düşüncelerim çoktan resimlerime kaymış oluyordu.

Şimdi, o gecelerde aslında mutluydum, diye düşünüyorum. Geçmişin hep güzelleştiğini, hatırlamanın yatıştırıcı olduğunu biliyorum. Belki de soğuktu o geceler, alaycı bir tarzda eğleneliydi. Bugünse öyle önemli ve öyle kayıplar ki gözümde, içim yanıyor.

O sırada Verena hep yolculuklardaydı, Yunanistan'a, İspanya'ya, Fas'a gitti, üzerinde palmiyeli sahillerin, deve sırtındaki Arapların resimleri olan kartlar atıyordu bana, bazen de telefon ediyordu. Sonja yanımdaysa, ayağa kalkıp odadan çıkıyordu; ancak ben gürültü ederek, sandalyeleri çekerek konuşmanın bittiğini hissettirirsem dönüyordu yanıma. Verena telefonda bağırarak konuşuyordu, bağlantı çoğu kez kötüydü, denizin hışırtısı, rüzgârın uğultusu giriyor gibiydi araya, böylece ben de, ansızın içine düştüğüm söyleyecek şey bulamama sıkıntısından kurtuluyordum. Verena'yı unutmuyordum. Onu düşünüyor, Hamburg'daki evine mektuplar ve fotoğraflar yolluyor, telefon edince seviniyordum.

Sonja'nın bütün bunlarla hiç ilgisi yoktu, biri kalkıp ona âşık olup olmadığını sorsaydı, çok şaşırır ve mutlaka hayır, derdim. Yine de Verena bende birtakım değişiklikler olduğunu söylüyordu, telefonda konuşurken bağıra çağıra artık ona söyleyecek bir şeyim olmadığını öne sürüyor, kendisini başka kadınlarla kaç kez aldatıldığını öğrenmek istiyordu. Ben gülünce de telefonu kapatıyordu.

Ocak ayında Agadir'den bir kartpostal geldi, mart sonunda döneceğini yazıyordu Verena – *İlkbaharda geliyorum*, diyordu, *gelince de uzun kalacağım*. Kartpostalı mutfak masasının üzerine bıraktım ve Sonja'nın bulmasını bekledim. Arsızlık derecesine vardırmadan, çalışma masamdaki notlarla kâğıtları karıştırma alışkanlığında olduğunu biliyordum. O akşam da kapının yanından onu seyrettim, masanın yanında durup bir fotoğrafı inceledi, tebeşirlerimi alıp orayı burayı boyadı, kendisine bir sigara sardı, sonra da ön yüzünde havai fişek resmi bulunan kartpostalı gördü. Alıp okudu ve elinden bırakmadı; kıpırdamadan durdu orada, sonra orada dikilip onu gözlediğini biliyormuş gibi bana doğru döndü.

“Eh,” dedim. O, hiçbir şey demedi. Gözlerini bana dikti, neredeyse korkuya benzer bir şey hissettim. Birlikte dışarı çıktık ve her şey ters gitti, kendimi hem suçlu hissediyordum hem de öfkeliydim, ona ne olduğunu bilmediğim bir açıklamada bulunmam gerektiği duygusuna kapılmışım. O gece ilk kez evimde kaldı. Ona daha önce hiç dokunmamış, hiç öpmemiştim, geceleyin kol kola sokaklarda dolaşırdık, hepsi o. Ben banyodayken Sonja benim gömleklerimden birini giydi, ben odaya döndüğümde yatakta bağdaş kurup oturmuştu, dişleri takırdıyordu. İnanılmaz soğuktu oda, yanına uzandım, sırt sırta verip yattık, birbirimize yalnızca soğuk tabanlarımız değiyordu. Sonja, “İyi geceler,” dedi, sesi yumuşak ve kısık, ona karşı şefkat duyuyor, gerçekdışı bir tarzda

uygulandığımı hissediyordum. Uyarılmış filan değildim, onunla yatmak aklımın ucundan bile geçmiyordu, yine de onun düzenli soluklarını duyup uyuduğunu anladığımda kendimi hakarete uğramış hissettim. Uzun süre uyanık yattım, yatağın içi ısındı, ayaklarımı yavaşça onunkilere sürttüm. Onunla yatsaydım, göğüslerine dokunsaydım enest ilişkiye girmiş gibi olurdum, bunu biliyorum, Sonja'yı öpmenin nasıl bir şey olacağını düşündüm, sonra da uyudum.

Sabah kalktığımda gitmişti, mutfak masasının üzerinde küçük bir kâğıt parçası vardı, bana selam bırakmıştı, yatağa döndüm, Sonja'nın gece giydiği gömleği sırtıma geçirdim.

Böylece bir kez daha ortadan kayboldu. Ertesi gece gelmedi, bir sonraki gece de. Üç akşam bekledim onu, sonra yeniden telefon etmeye başladım. Ya açmıyordu telefonu ya da gerçekten evde yoktu. Gündüzleri kentte başıboş dolaşmaya başladım, Sonja'nın ara sıra sözünü ettiği kafelerde aylak aylak oturdum, Spree'nin kıyısındaki eski apartmanın önünde saatlerce dikildim; Sonja'nın pencerelerinde hiçbir zaman ışık olmuyordu, ama kapıda adı hâlâ duruyordu, kontrol amacıyla kapının pervazının altına soktuğum kâğıt parçası da her seferinde kaymış oluyordu. Benden kaçmanın bir yolunu buluyordu Sonja, mart geldiğinde onu aramaktan bıktım ve kendimi Verena'ya hazırlamaya başladım.

Evimi topladım ve Sonja'nın ziyaretlerinin izlerini silmeye çalıştım. Aslında hiçbir iz yoktu. Yorgun, ruh gibi bir Sonja ile geçirdiğim üç aydan geriye hiçbir iz kalmamıştı; boş yere arandım ve kendime öfkelen dim. Asırlardır aramadığım arkadaşım Mick'e telefon ettim, bilardo oynamaya ve bira içmeye gittik, tanımadığımız kadınlarla dans ettik ve tam bir hafta boyunca kentte ne kadar

bar varsa girip çıktık. Arada sırada Sonja'dan söz etmeye çalıştım, ama vazgeçtim – ne anlatacaktım ki, kendim bile bilmiyordum.

Martin sonunda damların üzerinde kalan son karlar da eridi, siyah sağanlar geri geldi. Türk çocuklarına yeni bir futbol topu hediye ettim, saçlarımı kısacık kestirdim. Bir şeyler bekliyordum, bir akşam Verena kapıma dikilince beklemekten de vazgeçtim. Gideceğim yere varmıştım. Akşamları Verena'nın yanında uyuyor, sabahları yine onu yanında uyanıyordum, saçlarını örüyordum, ona bir espresso makinesi hediye ettim. Uzun bir süre kalacak gibiydi, ben de ona ne kadar kalacağını sormadım. Ben çalışıyordum, o da kentte dolaşıyordu; akşamları sinemaya gidiyor, kıyıdaki küçük kafelerde oturuyorduk. Verena eşyalarını benim dolabıma astı ve köşedeki barda işe girdi; telefon çaldığında o açıyordu. Mick, Verena'dan daha güzel bir şey görmediğini söylüyordu, ben de ona hak veriyordum. Günler kendi düzenli ritmine kavuştular. Kendimi iyi hissediyordum, belki mutluydum da, ama sakın olduğum kesindi. Avludaki ıhlamur ağaçları çiçek açmaya başladılar, kentin üstünde yazın ilk fırtınaları esti, hava ısındı. Sokağa çıktığımda tam arkamdan birinin geldiği duygusuna kapılıyordum nadiren; arkama bakıyordum ama kimse olmuyordu; yine de huzursuzluğum geçmiyordu. Bir şeyleri özlediğim anlar oluyordu, ama ne olduğunu tam olarak bilmiyordum, bir olay belki, herhangi bir heyecan ya da değişim, ama bu özlem geldiği gibi hızla kayboluyordu.

Haziran ayında bir sabah, bisikletlerle Spree kıyısındaki açık yüzme havuzuna gittik, giriş paramızı Verena ödedi, suya bayıldığını iddia etti ve önüme düştü, çimenliğin üzerinde yalınayak koşarak boş bir yer aradı. Bir kayın ağacının minik gölgesinde

zaferle durdu, havlusunu yere serdi, oturdu. Tam yanında Sonja oturuyordu.

Kalbim, garip bir an boyunca deli gibi çarptı, bu çarpışın o beklediğim değişiklik, ritmin aksaması olduğunu düşündüm hemen. Olduğum yerde kaldım ve gözlerimi Verena'dan Sonja'ya çevirdim, Sonja başını okuduğu kitaptan kaldırdı, beni gördü, sonra da Verena'yı.

“Verena, burada oturmak istemiyorum,” dedim ve Sonja'nın tuhaf bir biçimde yırtılarak açılmış gibi görünen yüzüne baktım. Saçlarını uzatmıştı, yanmıştı, mavi bir mayo giymişti, çok zayıflamıştı. Bütün bunlar içimi sızlattı; Verena'nın sesi uzaktan geliyordu; “Burada bundan daha iyi yer bulamayız.” Hiçbir şeyin farkında değil gibiydi, başımın titrediğini hissettim. Sonja ağır ağır ayağa kalktı, uyurgezer gibi kırmızı bir elbise geçirdi sırtına ve dönüp gitmeye hazırlandı. Verena bir şeyler söyledi, oysa artık ne dediğini anlamıyordum. Ama sesinde kuşku okunmuyordu, onun için çantamı yere, onunkinin yanına bıraktım, Sonja'nın peşinden gittim. Havuzun çıkış kapısında yetiştim ona. Hızlı adımlarla, dimdik yürüyordu, arkadan bakınca küçük, kırmızı bir sopaya benziyordu. Koşar adım gidip ona yetiştim, kolundan tuttum. Teni güneşten sımsıcaktı, son derece ciddi yüzünü bana döndürdü ve, “Görüşecek miyiz, görüşmeyecek miyiz,” dedi.

Sesinin tonu, geçmişte, istasyonda bana, “Bekleyeyim mi” derkenki gibiydi, kendimi budala gibi hissettim, altüst olmuştum, sonra ona, “Evet,” dedim, o da, “Peki öyleyse,” dedi, kolunu kurtardı, kapıdan çıkıp sokağa koştu. Gözden kaybolana kadar arkasından baktım, sonra Verena'nın yanına döndüm, Verena sırt üstü yatmış güneşleniyordu, hiçbir şeyin farkında değildi. Sonja'nın daha önce yattığı yerdeki otlar ezilmişti; Sonja'nın yere

atmış olduğu iki, üç izmarite baktım, kontrolü kaybettiğim duygusuyla mücadele ettim.

Verena'yı göndermeme gerek kalmadı –bunu yapmazdım da, Sonja ile gizlice görüşürdüm– kendiliğinden gitti. Beni çalışma sürecimde, bu her neyse, rahatsız etmek istemediğini söyledi; eşyasını topladı, bardaki işinden istifa etti ve Hamburg'a döndü. Sınırım bir süredir bıkmıştı benden. Kendisini sevdiğimden emin olmak istemişti, bundan emin olmuştu, olunca da gitmişti. Onu istasyona götürdüm, kendimi bitkin ve son derece duygusal hissediyordum; “Verena, görüşürüz,” dedim, güldü ve “Evet,” dedi.

O yaz, Sonja'nın yazı oldu. Kürek çekmek için göllere açıldık, ayna gibi dümdüz, yosun yeşili sularda kollarım acıyana kadar kürek çektim. Akşamları köylerdeki küçük hanlarda yemek yedik –jambonlu yemeklerle bira– Sonja'nın yanakları kızardı, saçları güneşten açıldı. Eve trenle dönüyorduk, kollarımızda kucak dolusu kır çiçekleriyle, çiçeklerin hepsini evine götürüyordu Sonja. Pek çalışmıyordum, o yörenin haritalarını inceliyor ve kaç tane göl varsa hepsinde yüzmek istiyordum. Sonja içi kitap dolu bir sırt çantası sürüklüyordu yanında, bana kitap okuyor, şiirlerden peş peşe alıntılar sıralıyordu. Akşamlar ılıktı, sivrisinek ısırtıklarını sayıyorduk, Sonja'ya ot sapı üflemeği öğretiyordum. Yaz ayları, bir dizi berrak, mavi gündü, ben o yazın içine daldım ve hiçbir şeyi merak etmedim. Geceleri Sonja'nın evinde geçiriyorduk, evin yüksek, geniş pencerelerinden Spree görülüyordu; Sonja ile yatmadım, öpüşmedim, birbirimize pek dokunmadık, hatta hiç. Ben ona, “Yatağın bir gemi,” dedim, Sonja –her zamanki gibi– yanıt vermedi, ama yaz boyunca zafer kazanmış küçük bir kadına benziyordu.

Temmuz sonunda, Ribbeck'in minicik, bomboş istasyonunda oturmuş bizi kente götürecek akşam trenini bekliyorduk, o sırada Sonja ağzını açıp, "Bir gün benimle evleneceksin," dedi.

Ona bakakaldım ve bileğimdeki bir sivrisineğe vurarak öldürdüm; gökyüzü kızarıyordu, ormanın üstüne mavi bir pus çökmüştü, "Ne dedin?" dedim, Sonja da, "Evet," dedi. "Evlenmek. Çocuklarımız da olur ve her şey yoluna girer."

Onun son derece budala olduğunu düşündüm. Gülünçtü ve budalaydı, Sonja ile evlenmekten ve ondan çocuk sahibi olmaktan daha saçma bir şey olamazdı.

"Sonja, bu çok gülünç," dedim. "Senin bunu bilmengerek. Nasıl olacak ki bu – yani çocuk yapmak? Birbirimizle yatmıyoruz bile."

Sonja ayağa kalkıp bir sigara yaktı, küçük taşlara tekme attı ve kollarını göğsünün üzerinde kavuşturdu: "Eh, amacımıza ulaşmak için yapacağız bunu. Yalnızca bu amaç için. Her şey iyi olacak, biliyorum."

Ben de ayağa kalktım, şımarık bir çocuğun aklını başına getirmek zorundaymışım gibi hissediyordum. "Sen sapıtmışsın Sonja. Neler saçmalıyorsun – her şey iyi olacak demekle? Ne demek bu? Her şey iyi zaten, demek ki evlenmeyeceğiz."

Raylar titreşmeye başladı; havada tiz bir ses asılı kaldı, çok uzakta bir tren görüldü. Sonja sol ayağını yere vurdu, sigarasını yere attı ve omuzlarını sarkıtıp raylara doğru yürüdü. Perondan aşağı atladı, çakılların arasında tökezledi, sonunda bacaklarını açıp rayların üzerinde durdu. Tren yaklaştı, ben de yerime oturdum. Sonja öfkeyle, "Benimle evlenecek misin evlenmeyecek misin?" diye bağırdı. Elimde olmadan güldüm, "Sevgili Sonja!" diye seslendim ona. "Evet! Ne zaman istersen evlenirim seninle!" Sonja da bana güldü, tren delice bir hızla yaklaştı, havada metal

kokusu vardı. Usulcacık ve şaşkın şaşkın Sonja'nın adını söyledim, sonra Sonja raylardan perona atladı, tren gümbürtüyle geçip gitti, Sonja, "Henüz evlenmek istemiyorum, biliyor musun," dedi. "Ama daha sonra. Daha sonra istiyorum."

Sonbaharda daha seyrek görüştük, sonra Sonja bir süre uzaklaştı. Bir sabah, sırtında kışlık mantosuyla kapıma dikildi, "Canım," dedi, "yola çıkmam gerek, gitmeden önce bir fincan çay içmek isterdim."

Onu içeri aldım, suyu ocağa koydum, Sonja evimin içinde dolaştı, huzursuz görünüyordu. Nereye gideceğini sordum. Bir aylığına çalışması gerektiğini söyledi, sonra geri dönecekti; belli ki her zamanki gibi hiçbir şey anlatmak istemiyordu. Çayımızı konuşmadan içtik, sonra ayağa kalktı, ellerimden tutup beni de kaldırdı ve bana sarıldı.

Onu sıkı sıkı tuttum, onun ciddiliği karşısında kendimi yeterince savunamıyordum, "Kendine dikkat et," dedi. Sonra da gitti.

Sonradan ne olduysa korkudan oldu. Sonja'dan korkuyordum galiba, konuşmayan, benimle yatmayan, gözlerini iri iri açıp bana bakan, hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediğim, ama yine de sevdiğimi sandığım tuhaf, küçük bir insanla bir hayat geçirme olasılığının birden bu kadar yakın olması korkutmuştu beni.

Artık Sonja'sız olamayacağımı hissediyordum. Onu kendim için umulmadık derecede gerekli görüyordum ve onu özlüyordum. Geri dönmez diye korkuyordum, ama öte yandan bir daha hiç gelmemesinden başka bir dileğim de yoktu.

Ayın sonu geldiğinde küçük bir bavul hazırlayıp Hamburg'a gittim. Şaşkınlıktan donakalan Verena'ya hemen evlenme teklif ettim, o da kabul etti. Orada üç hafta kaldım, onunla birlikte

ailemin yanına gittim ve gelecek yılın mart ayında evleneceğimizi söyledim. Verena, Santa Fe'ye bir balayı gezisi ayarladı, beni dehşet verici annesiyle tanıştırdı, evlenince soyadımı almayacağını bildirdi. Hiç umursamadım. Kendimi denizde boğulmak üzere olan biri gibi hissediyordum, ama aynı zamanda inanılmaz derecede ferahlamıştım. Müthiş bir tehlikeden son anda kurtulmuşum gibi hissediyordum, kurtulmuştum ve güvenlikteydim. Evlendikten sonra nerede oturacağımız konusunda biraz tartıştık, Verena benim Hamburg'a taşınmamı istiyordu, ben de, evlensek de evlenmesek de benim açımdan şimdiye kadar olduğu gibi devam edebiliriz, dedim, sonra da Berlin'e döndüm.

Posta kutumda hiçbir şey yoktu, atölyedeki resimlerim her zamanki gibi tozlanmıştı, pencerelerde de örümcek ağları vardı. Sonja'dan haber yoktu. Durumun hâkimiydim ben, olabilecek en kötü şeyin önüne geçmiştim, artık lütuşkâr, uzlaşmacı olmak istiyordum. Bisiklete atlayıp Sonja'nın evine doğru sürdüm, pedallara var gücümle bastırdım, evinin merdivenlerini bir solukta çıktım, bir yandan da ıslık çalıyordum. Sonja evdeydi, bana kapıyı açtığı anda dalgındı, başka birini beklediği belliydi, sonra gülümseyip, "İyisin, değil mi?" diye sordu.

Büyük ve neredeyse bomboş odalardan birine girip oturduk, Sonja çalışma masasına, ben de pencerenin yanındaki koltuğa; Spree kahverengi akıyordu, hurda araba presinin üstünde martılar uçuşuyordu. Nereye gittiğimi sormadı Sonja. Kendi yolculuğundan da söz etmedi, masanın başında dimdik oturdu, birazcık ürkmüş görünüyordu, sigaranın birini söndürüp birini yakıyordu.

Rahat rahat havadan söz ettim, kış için planlarımdan, ulusal galerideki yeni sergiden; kendimden emindim. Sonja, kasım ayında yineleyeceği davetinden söz etti, memnuniyetle geleceğimi

söyledim, ağzını çarpıtarak gülümsedi. “İlkbaharda benimle yolculuğa çıkar mısın?” diye sordu ansızın ve ben de, onca zamandır o cümleyi söyleyebilmeyi isteyen ve bunun sevincini neredeyse önceden yaşayan ben de, yüksek sesle, açık seçik, tane tane, ama son derece kibar bir tavırla, “Bu mümkün değil,” dedim, “Verena ile evleniyorum, martta.”

O zaman Sonja beni kapı dışarı etti. Ayağa kalktı, kolunu uzatıp kapıyı gösterdi, “Dışarı,” dedi.

“Sonja, dur, neden,” filan dedim, ama o yine “Dışarı,” dedi, kılı kıpırdamadan. Gülmeye başladım, ciddi olup olmadığını anlayamıyordum, sonra daha önce ondan hiç duymadığım bir sesle, “Dışarı!” diye haykırdı. Tereddütle kalktım ayağa, gelmeden önce ne beklemiş olduğumu artık tam olarak bilemiyordum. Gitmek istemiyordum, Sonja’nın soğukkanlılığını kaybettiğini görmek istiyordum, ağlamasını, bağırmaya devam etmesini, hatta bana vurmasını filan istiyordum.

Ama Sonja yerine oturdu, bana sırtını döndü ve öylece oturup kaldı. Ayak değiştirdim, sessizlik sürdü, ırmağın kahverengisi dayanılacak gibi değildi. Soluk aldım, hiçbir şey olmadı, sonra çıktım, kapıyı arkamdan çektim, içerisini dinledim, hiçbir şey olmadı. Ne bir taşkınlık, ne bastırılmış hıçkırıklar, Sonja arkamdan seslenmedi.

Bisikletle ağır ağır eve döndüm, şaşkındım. Bir biçimde süreceğini, süreceğini sanmıştım.

Sonja aramadı, en azından böyle yapmasını beklemiştim. Bu bir oyundu ve ben kurallarını biliyordum. Bir hafta bekledim, sonra ona telefon ettim, elbette ki açmadı. Ona bir mektup yazdım, sonra ikincisini, sonra üçüncüsünü, bir sürü saçma sapan gevezelik ve umarsız özür dilemeler. Elbette ki yanıt vermedi.

Sakinliğimi yitirmedim, bildiğim bir Şeydi bu, “Ona zaman tanı,” dedim kendi kendime.

Ona düzenli olarak haftada üç kez telefon ettim, her seferinde on kez  aldırdım telefonu, sonra kapattım.  alıştım, Verena ile telefonda görüştüm, Mick ile dışarı  ıktım, Sonja’nın numarasını çevirdim, tıpkı dış fırçalar gibi ya da her sabah posta kutusuna göz atar gibi. Keyfim yerindeydi, Sonja ile gurur duyuyordum, kendini inatla uzağımda tutuşuyla gurur duyuyordum; ama bir yandan da bu işe bir son vermenin zamanı geliyor artık, diye düşünüyordum. Sonja’yı görmek istiyordu canım, havalar soğudu, ilk kar düştü. Geçen kışı düşündüm, yanımda oturduğu geceleri, bütün bunları yeniden tatmak istiyordum.

“Haydi ama Sonja,” diye düşünüyordum, “a  şu telefonu, gel gezelim, ellerini ısıtırim, her Şey eskiden olduğu gibi kalır.”

Ama aralık başında, Sonja’ya gönderdiğim son mektubu posta kutumda buldum. Kendi el yazıma kafam karışarak baktım, buna nasıl bir anlam vereceğimi bilemedim, sonra zarfın arkasındaki “Alıcı adresten ayrılmıştır” damgasını fark ettim. Hiçbir Şey anlamadan koridorda durdum, çok soğuktu, titriyordum. Mektubu posta kutusuna bıraktım, bisiklete binip karların içinde yalpalayarak ırmağı izledim, sanayi mahallesine gittim; yavaş ve dikkatli sürüyordum bisikleti, hiçbir Şey düşünmek istemiyordum. Sonja’nın evinin önüne gelince bisikletimi bir sokak lambasının direğine kilitledim ve başımı kaldırıp kapalı, karanlık pencerelere baktım. Perdesiz ve ışksızdılar, ama bunlar hiçbir anlama gelmeyebilirdi. Sokak kapısı gıcırdayarak açıldı; holde nem ve kömür tozu kokusu asılı kalmıştı. Ben hep Sonja’nın burada yalnız yaşadığı duygusunu taşımıştım, bu yüzden evin şimdi bomboş olacağını düşünüyordum. Yine de tırmandım merdiveni, ikinci kattaki

korkuluk kırılmıştı, basamaklar da adamakıllı çatırdıyordu. Daveti düşündüm, uğultulu sesleri, müziği, yosun yeşili elbise giymiş, ufak tefek kadının yanında durmakta olan Sonja'yı. Kapının yanındaki isim levhası çıkartılmıştı. Zile bastım, sessizlik bozulmadı. Anahtar deliğinden evin uzun, beyaz badanalı, boş holüne baktım ve Sonja'nın gitmiş olduğunu anladım.

Bu binayı yakında yıkacaklarına eminim. Şubattayız, sobaya durmadan kömür atıyorum, ama bir türlü ısınmıyor ev. Sonja'yı bir daha görmedim, ondan hiçbir haber de almadım. Avludaki ıhlamur ağaçlarının çıplak dalları camıma çarpıyor, Türk çocuklarına yeni bir futbol topu almanın zamanı geldi. Bir gün o ufak tefek, kızıl saçlı kadına rastlamayı umuyorum, rastlarsam Sonja'nın şimdi nerede oturduğunu ve nasıl olduğunu soracağım ona. Bazen sokakta yürürken birinin beni hemen arkamdan izlediği duygusuna kapılıyorum, o zaman arkama dönüyorum, kimseyi göremiyorum, ama içimdeki heyecan kalıyor.

Bir Şeyin Sonu

Sophie, “Geçen yıl yataktan hiç çıkmadı,” diyor. “Yatağın sol tarafında yattı; sağ tarafta eskiden büyükbabam yatar-
dı, büyükbabam artık yok, ama onun tarafında hiç yatmadı. Eski-
den kalma alışkanlığıyla erkenden uyanırdı, sabahın altısına doğ-
ra, damların üzerinde ince bir şerit halinde gökyüzü, antenler ve
bacalar, yağmur oluklarında güvercinler. Bunları görüp görmedi-
ğini bilmiyorum. Başının altına üç yastık koyar, kalın yorganların
altına girerdi; odanın tavanında alçıdan güller vardı, bir de avize-
nin açık renkli cam çanağı. Cam kırmızımsıydı. Ya da yeşil. Tam
bilemiyorum artık.”

Sophie, “Özür dilerim,” diyor ve dudaklarını ısırıyor. Pencere-
ye bakıyor, kafenin pencereleri çok büyük, Helmholt Meydanı ol-
duğu gibi görülebiliyor, meydan şimdi boş, eğri büğrü parke taş-
ları yağmur altında parıldıyor. Rüzgâr, yaprakları havalandırıyor,
gri bir köpek köşeyi dönüyor. Sophie pencereden dışarı bakarak
gülümsüyor. “Babam dokuzda giderdi yanına,” diyor, “çay hazır-
lardı, az pişmiş yumurta da, ekmek keser, hepsini komodinin üze-
rine koyardı, çayı da ısıtıcının üzerine; ısıtıcıdaki mumun ışığın-
dan hoşlanırdı. Sonra hırçınlaşırdı, bağırıp çağırır, babamı suç-
lardı, yılların hesabını sorardı, babam susar ve çıkıp giderdi. İki
ev ötede otururdu babam, yani çok yakında, yazları anneanneme
balkondan el sallardı, ama o asla karşılık vermezdi bu selama. Yal-
nız başına yapardı kahvaltısını, damların üstünde sabah, antenler

ve bacalar olurdu, sonra yine gidip yatağına uzanırdı. Isıtıcıdaki mumun ışığını sönene kadar seyrederdi. Akşam olana kadar öylece yatarı. Uyurdu, uyanırdı, belki de bu ikisinin arasında hiçbir fark yoktu onun için, saatler birbirinin içine akar, ışık odanın içinde yer değıştirirdi, masada saat yoktu, akşama doğru damların üstündeki gökyüzü şeridi gri-maviye, siyaha dönüşürdü.”

Sophie, kıyaslamak ister gibi Helmholt Meydanı’nın üstündeki gökyüzüne bakıyor. Helmholt Meydanı’nın üstündeki gökyüzü renksiz ve yağmur yüklü. Sophie gözlerini çeviriyor, kafede çevresine bakıyor, kahve fincanını iki eliyle kavıyor, çok üşümüş görünüyor. Gözlerini yumuyor, boğazını temizliyor, yüzünde soğuk, mesafeli bir ifade var, “Sonra annem gelirdi,” diyor. “Yemeğı ısıtır, çamaşır yıkardı, kışın sobayı yakardı, yatağı düzeltirdi. Anneannem hırka giyerdi, çorap ve terlik de, yürütecini itekleyerek kaplumbağa gibi salona gelirdi, orada kendini kanepeye bırakırdı, televizyonu açardı. Günde bir paket sigara verirlerdi ona. Üç kutu bira ve üç kadeh içki, bira kutularını hep altına saklardı, sanki bira verilmemiş gibi yapardı, daha çok bira isterdi, anneme, yani kızına, ‘Benden her şeyi esirgiyorsun,’ derdi. Annem bira kutularını anneannemin altından çekip alır ve susardı. Anneannemin –geceleri? Dört ayak üstünde sürünerek? Sabah erkenden, acılar içinde, dişlerini sıkarak ve inleyerek? Ya da zaferle?– her seferinde bulduğu içki şişesini gizlemek için mutfakta yeni bir yer arardı.”

Sophie gülüyor şimdi. Hafifçe. Gülüyor, kahve fincanına bakarak, “İnsanın gözünde canlandırması gerek,” diyor. “Anneannem yürüyemiyordu artık, ancak sürünebiliyordu ve o yürütecini yardımıyla adım atabiliyordu, ama nereye konursa konsun içki şişesini hep bulurdu. Dolabın en dibinde olsun, portmantodaki bir paltonun cebinde olsun, fırının içinde, balkondaki çiçek saksılarının arasında, bulurdu onu, içip bitirirdi, boş şişeyi de kapının

önüne bırakırdı. Sanırım bütün bunları bir oyun gibi görüyordu. Oyunu kazanırdı. Her zaman.”

Hava kararıyor dışarıda, yağmur başlıyor. Çisenti, kar bile olabilir. Büyük pencerenin önünden biri koşarak geçiyor. Elleri ceplerinde, omuzlarını kaldırmış, koşarken yavaşlayıp Sophie’ye bakıyor, Sophie onun farkında değil. “Canım şarap içmek istiyor,” diyor, “olur mu? Birazdan şarap içelim. En azından yemeğini yedi anneannem, annemin önüne koyduğunu yedi, içini çeke çeke yedi, sol elini de hep göğsüne bastırırdı, şişman ve hantaldı, parmakları guttan eğrilmişti. Annem onun yanına oturur, ikisi birlikte televizyon seyrederdilerdi, sonra sigara içerlerdi, anneannem, ‘Mavi saat,’ derdi. Annem gideceği zaman anneannem gözyaşlarına boğulurdu, çocukça davranır, aksileşir, anneme yapışır, tehditler savurur, bağırır, annem de yeniden yerine otururdu, ama sonra giderdi tabii. Gecenin bir yerinde, televizyon artık karlı göstermeye başlayıp sokaktaki bütün ışıklar söndüğünde anneannem yürütecine dayanarak yatak odasına dönerdi. Yatağın kenarına oturup gözlerini karanlığa diker, kimbilir neler düşünür, yatağına uzanır, sonra da uyurdu. Günlerce. Yazın bazen balkonda bira içerdi, suç ortaklığı yaparcasına fısıldayarak konuştuğu sardunyaların arasında. Haftada bir kez saçlarını yıkardık, küvetin üzerine doğru eğilerek çömelir, kıkır kıkır güler ve, ‘Gıdıklanıyorum, ne güzel,’ derdi. Sonra yatağına girer, ağlayarak, sızlanarak akşama kadar yatardı. Ama bazen de gülerdi, sol gözünü kırpıştırır, sonunda gözlerinden yaş gelene kadar bizim bilmediğimiz bir şeye gülerdi. Hiç müzik dinlemezdi. O sessizlikte, yatağında yastıklara gömülüp yatardı, iki çocuğu ve kocası varken sesle dolu olan o sessizlikte.”

Sophie çevresine bakınıyor. İkinciyle akşam arasındaki bu saatte kafe bomboş, hiç kimsenin oturmadığı masalarda mumlar

yaniyor, garson kız tezgâha dayanmış, gözleri yarı kapalı sigara içiyor. “Bizi mi dinliyor?” diye fısıldıyor Sophie, sandalyesini masaya yaklaştırıyor, yüzünü ellerine dayıyor. Garson kız yerinden kıpırdamıyor. Yağmur camlara vuruyor, dışarıdan, soğukta marşı basmayan bir arabanın motor sesi geliyor. “Anneannem o son yıl herkesten kuşkulandı,” diyor Sophie, tereddütsüz bir sesle. “Sobanın arkasındaki köşede saklanan adamlar görür, para cüzdanını şiltesinin altına gizlerdi, ya da komodinine, ya da yastık kılıfının içine. ‘Oraya ne soktuysan çıkar çabuk!’ diye haykırırdı mutfakta yemek ısıtan anneme, sonra da babamın her sabah evden götüreceği şeyleri sıralardı – kürkler ve gümüşler, takılar ve büyük-babamın madalyaları, para ve banka cüzdanları, tencereler ve taslar. Annemin hırkasını çekiştirip, ‘Çaldın bunu,’ derdi, soluğu tıkanarak polis çağırırdı, annemse onun karşısında durur, bakar ve hiçbir şey söylemezdi. Anneannem yürütecini ite ite mutfığa gider, dolapları, çekmeceleri araştırır, sonra gözyaşlarına boğulur ve ‘Artık bıktım,’ derdi. Ama sabahtan akşama kadar yatağında yatıp beklerdi.”

“Biliyor musun,” diyor Sophie, “bu da kolay değil. Anıları geri getirmek, her bir parçasını. Çok kolay unutuyorum. Özellikle de yüzleri, yüzleri hep unutuyorum, aslında hemen unutuyorum, anneannemin yüzünü de artık hatırlayamıyorum. Hep üşürdü. Yorganın altında bile yün hırka olurdu sırtında, şallar, kalın çoraplar. Yine de, ‘Temiz hava istiyorum,’ derdi, kışın bile yatak odasının bütün pencereleri açık dururdu. Ama salonda, kanepenin çevresinde küçük ısıtıcılar olurdu ve anneannemin yüzüne sıcak hava üflerlerdi, o da, ‘Neden bilmem, hâlâ üşüyorum işte,’ derdi. Saçları beyazdı. Sabahları ekmeğin üzerine yumurta sarısı akıtır, çayını koyu ve şekersiz içerdi. Salonda bir telefon vardı, bir tane de yatak odasında, bazen oğlu telefon ederdi, kentin banliyösündeki

villasının ışıklı uzaklığından, annesinin sağlığını ve kız kardeşini sorardı. Anneannem çış içinde yatarken, acılar içindeyken derin bir soluk alır, gözleri parlayarak ahizeyi kulağına götürür ve odanın içine doğru, ‘Yolunda, her şey yolunda,’ derdi.”

Sophie yerinden fırlayıp tuvalete gidiyor. Öyle sıkı ki, kalın yün çorap içindeki bacakları birer küçük değnek gibi. Dimdik yürüyor, omuzlarını arkaya atmış, sırtı gergin. Garson kız Sophie’nin arkasından bakıyor, can sıkıntısıyla esniyor. Kahve makinesi fışırıyor, salonda kimse yok, yağmur sağanağa dönüşmüş, masanın üzerindeki mumun alevi, balmumunun içinde sönüyor. Sophie dönüyor, yerine oturuyor, bir sigara yakıyor, derin derin içine çekiyor, çıkan dumanın arkasından bakıyor. Yorgun görünüyor. “Anneannem uzun sigaralardan içerdi,” diyor. “Uzun, hafif kadın sigaralarından, içine hiç çekmezdi ve hep dumanın arkasından bakardı. Benim gibi. Ya da ben onun gibi. Annemi yavaş bulduğunda elini yumruk yapıp duvara vururdu. Bir seferinde yatakta doğrulup oturmuş ve gece yatarken beyaz saçlarının kıvrım kıvrım olduğu ensesini göstermişti. ‘Çok sürmez, ölürüm,’ demişti. Bazen de, gözlerini damların, antenlerin üstündeki gökyüzüne dikerek, ‘Allahım canımı almıyor ki,’ derdi. İki tane hikâyeyi baştan sona anlatabiliyordu, ya da belki biz iki hikâyeden fazlasını dinlemek istemiyorduk; biri, Rusların Berlin kapılarına dayandığı savaş hikâyesiydi, biri de anneannemin kaçış yolunda çocuklarla trene bindiği hikâye; tren ansızın durmuş, ne istasyon varmış ne bir yer, altı yaşındaki oğlunun çışı gelmiş, ‘Birden çışı gelmiş,’ derdi anneannem, kendisi hikâyenin içinde değilmişçesine. Çocuğu dışarı, tarlalara bırakmış, kolzalar çiçek açmışmış, hava sıcakmış. Anneannem vagonun kapısında bekiyormuş, altı yaşındaki oğlu kolzaların arasına dalmış, çocukça şeyler söyleyerek çışini yapmış; o sırada tren hareket etmiş, birden

ve hızla, çocuk da ağız bir karış açık, kolzaların içinde kalakalmış, üzerinde lacivert bir denizci giysisi varmış. Bu hikâyenin sonunu bilmiyorum ama çocuk hayatta. Savaş sonrasıyla ilgili hikâyeyse şu, yazın iki odalı evde, kocası gitmiş, balkonda sardunyalara, anneannem her zamanki gibi mutfakta, oğluyla kız salondalar, oğlanla kız ellerindeki sapanlarla etrafa çakıl taşı fırlatıyorlar. Anneannem patates soyup lahana doğruyor. ‘Bahse girerim ki senin bir gözünü çıkarabilirim,’ demiş kız, yani benim annem, salonda oğlana, ‘Ben de yapamayacağına bahse girerim,’ demiş oğlan ve kız, oğlanın kız kardeşi, hedef alıp taşı fırlatmış, taş hedefini bulmuş. Kız bağırması. Oğlan bağırması, kız, yani annem, mutfak kapısında durup elleriyle yüzünü kapatmış, ‘Taşı onun gözüne fırlattım,’ diye fısıldıyormuş durmadan, ‘sol gözüne’; anneannem ayağa kalkmış, patates kabukları yere dökülmüş, doğranmış lahaneler da, salona koşmuş, oğlu orada dikiliyormuş, küçük çakıl taşı sol gözünün tam ortasında, cam bir göz gibi duruyormuş orada, ‘Çekip çıkardım taşı’, derdi anneannem, önemsemezcesine. Oğlana cam gözler almışlar, değiştire değiştire kullanması için beş tane kahverengi cam göz, iki kardeş kavga ettiğinde anneannem cam gözleri yere atar, ‘Arayın bakayım sizi sakatlar,’ dermiş; anneannem kıkır kıkır gülerdi. Neden. Başka hikâye yoktu.”

Sophie şaşkın görünüyor. Üzgün değil, henüz değil. İki eliyle gözlerini ovuşturuyor, başparmaklarını gözkapaklarına bastırıyor, ara sıra gülümsüyor. Garson kıza bakıyor, sonunda kız tezgâhtan ayrılıp ayaklarını sürüyerek masaya geliyor, uyurgezer gibi, elleriyle önlüğünü sıvazlıyor, bir şey söylemiyor. Sophie bana yabancı gelen bir sesle, “Bir kadeh kırmızı şarap rica ediyorum,” diyor, garson kız yine ayaklarını sürüyerek tezgâha dönüyor, acaba anladı mı? “Bakalım, göreceğiz,” diyor Sophie. “Anneannem bir kez daha dışarı çıktı, son kez, o sırada torunu, ben değil öteki,

on sekiz yaşına basıyordu, oğlu da göle bakan bahçeleri kiralayıp bir laternacı tutmuştu ve zengin bir sofra hazırlatmıştı. ‘Hepsinden biraz,’ demişti oğlu telefonda, anneannem de yatağında yatıp damların, antenlerin üstündeki gökyüzüne bakarak, ‘Tabii, sevinerek gelirim,’ demişti. ‘Bir hediye götürmelisin,’ demişti annem, ‘kız on sekiz yaşına basıyor, ona hediye vermek gerekir, bana para ver de senin için bir hediye alayım.’ Anneannem eliyle, sol eliyle, boş ver gibisinden bir hareket yaptı, hediyesinin hazır olduğunu, dert etmemesini söyledi anneme. ‘Nereden buldun,’ diye sordu annem, ‘alışveriş yapamazsın, evden dışarı çıkamazsın’, anneannem yanıt vermek istemedi. Günleri saydı. Saçlarını yıkattı, dolaptan mavi elbisesini çıkarttırdı, bayramlık elbisesini, ‘Tıpkı gözlerimin renginde,’ dedi. Artık ortalığı ayağa kaldırmıyordu. Sabah babama baktı, hiç konuşmadan baktı, yataktan yere paralar attı, çarşaf parçalarının, yastık kılıflarının arasından kâğıt paralar çıkardı, ‘Alın, ben artık istemiyorum,’ dedi. Torununun doğum gününde üç adam gelip onu tekerlekli iskemleyle evden çıkardılar, bir otobüse bindirdiler, adamlar ter içindeydi, anneannem tekerlekli iskemlesinde kraliçeler gibi oturuyordu, kucığında bir sepet tutuyordu, paketlenmiş hediye de sepetin içindeydi. ‘Ne bu?’ Başını iki yana salladı, neredeyse hoşgörüyü, ‘Bekleyn, görürsünüz,’ dedi. Biz arabayla otobüsün peşinden gittik, anneannemi görebiliyordum, onun cama yaslanmış beyaz saçlı başını görebiliyordum, bazen buğulanmış camı eliyle silip dışarıya bakıyordu, yol boyunca baktı, ne gördü acaba? Bilemiyorum. Göle bakan bahçelere gelince tekerlekli iskemlesini masanın başına götürdüler, oğluyla torununun arasına, herkes çok neşeliydi, onunla konuştular, önüne yemek dolu tabaklar ve şarap koydular, ne içti ne de yedi. Torununa hediyesini verdi, kız, anneannemin yanında görev gereği saygılı bir yüz ifadesiyle oturuyordu, masadakiler

sustular, oğlu güldü, anneanne torununa hediye veriyordu. Torunu paket kâğıdını dikkatle yırttı, eliyle yokladı, duraksadı sonra, kâğıdı tamamen çekti aşağı, sarı bir tencere kapağını eline aldı, kapağın kıyıları yer yer aşınmıştı. ‘Bu ne?’ diye sordu, bir bilmece, bir simge, on sekiz yaşındaydı kız, anneanneme gülümsüyordu. ‘Benden çaldığınız tencerenin kapağı,’ dedi anneannem, ‘zaten her şeyimi çaldınız.’ Sonra ağır ağır elini kaldırdı, sol gözünün üzerine koydu, oğluna döndü, sağ gözüyle baktı ona, gözü tıpkı bayramlık elbisesi gibi masmaviydi.”

Garson kız şarabı masanın üzerine bırakıp Sophie’ye bakıyor, Sophie ona bakmıyor. “Teşekkürler,” diyor kıza ve kadehinden iri bir yudum alıyor, elinin tersiyle ağzını siliyor. Kapı açılıyor, rüzgâr doluyor içeri, yağmur kokusu, ıslak paltolu, yüzleri kızarmış iki, üç müşteri. Sophie dönüp bakmıyor. Artık üşümüyor, yanakları kızarmış, gözlerinin çevresindeki yorgunluk izleri de silinmiş. “Bitiriyorum,” diyor, “hikâye az sonra bitiyor, sonu geliyor, fazla sürmez, dinleyebilecek misin? Anneannemi daha sonra, geceleyin, bir kez daha tekerlekli iskemlesiyle gölün kıyısına indirmişler, orada oturup gözlerini karanlığa dikmiş, karşı kıyıda küçük ışıklar ve usulca kıyıya vuran dalgalar. ‘Ne demek bu?’ diye sordu anneannem, sonra onu otobüse bindirip eve götürdüler. Yatağına koydular, sırtını döndü, kapıda dikilen anneme, ‘İyi geceler,’ dedi. Sabah babam geldi, çay hazırladı, bir de az pişmiş yumurta, ekmek de kesip hepsini anneannemin önüne koydu, çayı da ısıtıcının üzerine, yumurtanın sarısını ekmeğe sürmüştü bile; ‘Isıtıcının mumu,’ dedi anneannem, ‘ısıtıcının mumu’, başka da bir şey demedi. ‘Yanıyor,’ dedi babam, ‘bak, yanıyor’, anneannem de ‘Evet,’ dedi, sonra gözlerini kapadı. Babam çıktı, önce alışverişe gitti, sonra da eve. Daha merdivendeyken telefonun çaldığını duymuş, durmadan çalıyormuş, babam evin kapısını açmış, alışveriş

torbalarını yere bırakmış, ahizeyi kaldırmış, ‘Alo?’ demiş, yanıt alamamış. Ahizeye kulak vermiş, tam kapatacakmış ki bir ses gelmiş kulağına, çok uzaktan, çok çok uzaktan. Ağlama sesi mi? Çığlık mı? Acıyla inleyen birinin sesi mi? Aslında bir tıkırtıymış, çıtırtı, doğal olmayan bir ses, nasıl oldu da babam ansızın bildi, bunu bilemiyorum. Ahizeyi elinden bırakıp evden fırlamış, merdivenlerden inip sokağa çıkmış, şubattı, şimdiki gibi, soğuktu, babam hızla koşmuş. İki ev öteye. Koşmuş. Sokak kapısını itip açmış, üç kat merdiveni koşarak çıkmış, titriyormuş herhalde, korkuyormuş da, daire kapısı sıkışmış, sanırım anahtarı elinden düşürmüştü, üç ya da dört kez. Kapıya yüklenmiş, kapı açılmış, küçük holde bir koku varmış, yatak odasının kapısı aralıkmış, arkasında parlak bir ışık varmış. Şimdi bilemiyorum, yatak odasına dört adımda mı varılıyordu, beş adımda mı, babam eşikte durmuş, alevler içindeki anneannemi görmüş. Her nasılsa yataktan inmiş anneannem, odanın ortasındaymış, yatağın önünde, yatak yanıyormuş, anneannemin geceliği yanıyormuş, çorapları, şalı, saçları, yüzü ve mavi gözleri; alev, alev yanıyor ve artık bağırıyormuş, damların, antenlerin üstünde gök, gri ve isliymiş. ‘Gerçekten de,’ dedi babam sonradan, ‘bilmiyorum ama, gerçekten dans ediyordu, öyle yana yana,’” diyor Sophie, ağlamıyor, sıkıntıyla gülümsüyor.

Balili Kadın

Kış bazen bana bir şey hatırlatır. Bir zamanlarki ruh hali mi mi, almış olduğum bir keyfi mi? Tam olarak bilemiyorum. Hava soğuk. İs kokusu var. Kar kokusu. Arkama dönüyorum, duyamadığım bir şeye kulak veriyorum, dilimin ucunda bir sözcük var, söyleyemiyorum onu. Bir huzursuzluk, biliyor musun? Biliyorsun. Ama, adı olmayan her şey adsız kalmalı dersin sen, biliyorum.

Hiç değilse Christiane, senin bizimle gelmek istemediğin o akşam benim önümde dans etti. Radyoyu açıp *Never known a girl like you before** şarkısıyla dans etti, *cheerleader*** surati, açık bırakılmış kıvılcık saçlar, güldü, çok güzel görünüyordu. Markus Werner büyükannesinin kürk mantosunu giymişti, ellerinde de pembe lastik bulaşık eldivenleri vardı, kürk uyuzdu. “Çok şımarıksın,” dedi Christiane, Markus Werner kokaini cep aynasının üzerinde yol yol kümelendirdi, kıza bakmadı. Yorgun değildim. Kanepede Markus’a yaslanmış oturuyordum, Markus’un kürkü kardan ıslanmıştı, tuhaf kokuyordu, dudaklarına mürdüm eriği renginde ruj süren Christiane’ye bakıyordum, ağzı büyük, rujun ucu da kalem gibi sivriydi. Markus Werner gözlerini cep aynasından çekti ve hiçbir yere bakmadı.

* Senin gibi bir kız tanımadım hiç. (ç.n.)

** Amigo kız. (ç.n.)

Neredeydin? Sana telefon etmiştim, televizyonun önünde otuyordun, yanlı ş hapları aldığını söylemiştin bana, sesin yorgun, sinirli çıkıyordu, benimle gelmek istememiştin. “Christiane âşık oldu,” demiştin, sen de, “Yeni bir şey değil ki bu,” demiştin, sonra susmuştuk, televizyondan gelen hafif sesleri duyuyordum, savaş gürültüleri, hava saldırısı alarmı; odanın soğuk olduğunu biliyordum, camlarda buz çiçekleri vardı. Telefonu kapadın.

Edwyn Collins’in sesi çatlak çıkıyordu, peş peşe üç sigara içtim, “Bu seferki kim,” diye sordu Markus Werner, üstünde durmazcasına, lastik eldivenlerinden yapışkan bir ses çıkıyordu. “Sen çeneni tutsana,” dedi Christiane ve büyük aynada kendini yandan seyretti, ellerini kalçasına dayamıştı, aşağıdan yukarı baktı, gözlerinin altında siyah halkalar yoktu, harika görünüyordu, “Eğleneceğiz,” dedi, dudaklarımdan öptü. Markus Werner’in koluna yapıştım ve kulağına fısıldadım, Christiane bu hareketimi engellemek niyetinde değildi, “Önemli bir yönetmen o,” diye fısıldadım. “Gerçekten önemli, biliyor musun. Evli. Gala gecesine gidiyoruz, yemek var, votka filan, eğleneceğiz.” Christiane güldü ve beni Markus’un yanından çekip aldı.

Dışarı s ı çok soğuktu. Seni odanda düşündüm, televizyonun karşısındaki koltukta, film filan izlemeyeceğini, yarı karanlıkta oturup gözünü yere dikeceğini biliyordum; küskün değildim, incinmiş de, belki biraz üzgündüm, o kadar. Gerçekten soğuktu hava. Kar kokusu vardı, boş sokakta seslerimiz o kadar kof yankılanıyordu ki konuşmaktan vazgeçmiştik; sokak lambalarının ışıkları sanki kaskatı donmuştu; topuklu ayakkabı giymiş olan Christiane yere düştü, Markus Werner’e baktım, Christiane’ye yardım etmedik. Kavşakta bir taksi çevirdik, “Tiyatroya,” dedi Christiane, camı indirip radyoyu açtı. Taksinin sürücüsü yüzünü buruşturdu ama bir şey demedi. Tiyatronun önünde kırmızı bayraklar

dalgalanıyordu, kapılar açıldı, Markus Werner öne eğilip, “Bu oyun,” dedi, “bu gece oynanan oyun...?” Christiane eliyle geçiştirdi bu soruyu. “Onunla oyun hakkında konuşmayacaksan ne hakkında konuşacaksın?” diyen Markus Werner kıkır kıkır güldü. Christiane iki eliyle onun yüzünü tutup kendine çekti ve tane tane, “Onunla konuşmak istemiyorum,” dedi. “Anlıyor musun?”

Kapıda durup bir kez daha arkama döndüm. Son bir kez, geri dönüp senin yanına gitmeyi, televizyonun karşısında, senin yanında oturmayı düşündüm. Televizyonu kapatırdım, sana bakardım, her şey çok basit olabilirdi. O kadar kararsızdım ki, derin bir soluk aldım, sonra Christiane ile Markus Werner’in arkasından koştum.

Yıldızlı fuayede uzun masalar kurulmuştu, akla gelen her türlü yiyecek vardı, buzdolapları votka ve soğutulmuş küçük kadehlerle doluydu, bir Rus üflemeli çalgılar orkestrası tutmuşlar, kırmızı ampuller takmışlardı. “Şimdi,” diyen Christiane ortadan kayboldu. Büfeden ekmekle balık aldım, Markus Werner palto-sunun ceplerine votka şişeleriyle kadehler koydu, o pembe lastik eldivenler hâlâ ellerindeydi, ona aldırın yoktu. Merdivene oturup yemek yedik, votkayı iri yudumlarla içtim, içim ısındı, Markus Werner oturduğu yerde huzursuzdu, durmadan burnunu siliyordu. “Ne kadar çok kokain çekiyorsun,” dedim, o da, “Nerede şu yönetmen,” dedi. Yönetmen barda duruyordu. İri yarı, şişman ve bakımsızdı, puro ve viski içiyordu, Christiane’nin kendini kurtaramadığı şu mecalsiz yaşlı erkek cinselliğine sahipti adam, ve ünlüydü. Parmağımla onu işaret edip, “İşte o,” dedim, Markus Werner isterik kahkahalar attı ve “Elbette,” dedi. Yönetmene baktım, Christiane’nin ve benim mutfağımdaki masalarda oturmuş, duşumuzu kullanmış, yataklarımızda yatmış sayısız yönetmeni, oyun yazarını, oyuncuyu ve sahne tasarımcısını düşündüm,

telesekreterimizdeki seslerini düşündüm, geceleri kapılarımızı yumruklayışlarını, kırılan bardakları ve okunmamış mektupları; her zaman yetmeyen bir şey olduğunu düşündüm, bu sefer de bir şey yetmeyecekti, seni düşündüm, buz çiçeklerini, is kokusunu, biz de yetersiziz, diye düşündüm.

Christiane göründü. Bir kez daha tuvalet aynasının önünde durmuş olmalıydı, çünkü saçını topuz yapmıştı, hani şu herhangi bir anda firketeyi çeker çekmez çözüleceğini bildiğim topuzlardan, saçlarını beni yoran bir dalgayla sırtından aşağı akıtmak için. Yıldızlı fuayenin kenarında ortaya çıktı, sütunların arasında gidip geldi, bara yaklaştı, sonra tekrar uzaklaştı, bir sigara yaktı, gözlerini yere eğip çevresine bakındı. Orkestra Ween'in *Buenas Tardes Amigos'unu* çalıyordu. Markus Werner lastik eldivenleriyle burnunu sildi, lastik eldivenleri de kürküne sildi, "Gerçek bir ihanet şarkısı," dedi. Christiane başıyla bir süre tempo tuttu, kalçalarını kıvırdı, bir ara iki ayağının üzerinde ileri geri sallandı, sonra boş dans pistine çıktı, tam ortadaki kocaman yıldızın üzerinde durdu, avizenin kırmızı ışığı üzerine aktı. Yönetmen bütün bu süre içinde görmeyen bakışlarla bakmıştı dans pistine, şimdi arkasını döndü. Bunun üzerinden fazla geçmeden, aslında hemen, yeniden dans pistine doğru dönüp Christiane'ye baktı. Christiane dans ediyordu, *cheerleader* suratıyla, elleri kalçalarında, başını arkaya atmış, gülüyor gibiydi, elbisesinin yırtmacı ta poposunun başladığı yere kadar çıkıyordu. Markus Werner durmaksızın kıkır kıkır gülüyordu, bunun nedeni kokain miydi, Christiane'nin dansı mıydı, bilmiyordum, elimde olmadan güldüm ve "Ama beceriyor," dedim, "gerçekten beceriyor."

Uzun uzun dans etti Christiane. Bir ara elini başına götürüp topuzunu çözdü, saçları sırtından aşağı aktı, Markus Werner başını dizlerinin arasına gömüp, "Buna dayanamayacağım," dedi.

Yönetmen, küçük, bulanık, tombul bir hırs yumağıydı. Ben sıvıştım. Votka içip avizenin ışıklarına baktım, biraz başım dönüyordu, seninle birlikte içip içip sarhoş olduğumuz bütün o geceleri hatırladım, filanca ya da falanca barın tahta masalarında seninle ben, hep kıştı, kar yağardı ve hava hiç aydınlanmazdı. Yazları hatırlamıyorum. Neden hatırlamıyorum. Aramızdaki her şeyin neden bittiğini anlamaya çalıştım, anlayacak bir şey olmadığını biliyordum. Seni düşündüm, odanı, televizyonun mavi ışığını, sol elindeki yarıya kadar içilmiş sigarayı, senin bütün bunları çok daha önceden bildiğini düşündüm, bir şey söyleyebilirdin, bir şey, herhangi bir şey.

Markus Werner beni dürtüp, “Şuna bak,” dedi, “hey, ne daldın öyle, şuna baksana”, dans pistine baktım, Christiane hâlâ orada dans ediyordu, yanında dans eden bir başka kadın vardı. Kadın küçücük ve çok zayıftı, çocuğa benziyordu, vaktinden önce gelişmiş bir çocuğa, esmer tenliydi, saçları da siyahtı. Üzerinde kırmızı bir elbise vardı, döndüğünde çıplak kıcı görünüyordu ve kadınlık organı. Durmadan dönüyordu, küçük elleri kuşlar gibi çırpınıyordu etrafında, yalınayak dans ediyordu, onun dansı Christiane’nin dansından çok farklıydı. Christiane temposunu yitirdi. *Cheerleader* suratıyla, kalçalarının sallanışıyla, bacaklarının kalemle çizilmiş kadar düzgün hareketiyle, serinkanlılığıyla bu kadının yumuşak hareketlerini bastırmaya çabalıyordu, ama başaramıyordu. Çok fazla şey görüyordu. Küçük kadın ise gözlerini kapamıştı, sanki orada değildi, siyah saçları yüzünü örtüyordu. Markus Werner ağzı açık seyrediyordu, sonra, dikkatini toplama-ya çalışan biri gibi bir sigara yaktı. Birden bana dönüp doğrudan, “Kim bu?” dedi, ben de, “Bu onun karısı,” dedim. “Yönetmenin karısı. Balili, Bali’de evlenmişler.”

gölmüştüm. Markus'u inceledim, çok gençti, kokain çekmişti, sarhoştı, megafonun içine öyle bir kükrüyordu ki, boyun damarları fırlamıştı, insanlar yolundan çekiliyorlardı. Acıyordum ona ve onu asla, asla bir daha görmek istemediğimi düşünüyordum. İçimden gelen ayağa kalkma, onun yanına gitme, elinden megafonu çekip onu öpme dürtüsünü bastırdım. Dans pistinin ortasındaki yıldızın üzerinde bir kız çömelip oturmuştu, kafasını durmadan yere vuruyordu, alnı kanıyordu, ağlıyordu ve saçma sapan konuşuyordu. Büfe boştu. Kocaman kırmızı kanepede bir kadın oyuncu bir sahne işçisiyle sevişiyordu, sahne işçisi terliyordu, kadının çekiştirip durduğu tişörtünün sırtında Holyfield'in kulağını ısıran Mike Tyson'un resmi vardı. Küçük kadın gitmişti, yönetmen gitmişti, Christiane gitmişti. Kar hâlâ yağıyordu ve biri duvara bardaklar fırlatıyordu, gerçekdışı görünen iki sakat, tekerlekli iskemleleriyle dans pistinden geçtiler ve sütunların arkasında gözden kayboldular. Kadın oyuncu eteğini aşağı çekti, tökezleyerek küçük sahneye çıktı ve "Bebek için," dedi, getirilen bir mikrofona, "Bebek için, bebek için," dedi, sonra yere düştü. Gözlerimi kapadım. Markus Werner'i duyuyor ama hâlâ anlamıyordum. Uyudum. Yeniden uyandım, Christiane önümde durmuş, kolumu çekiştiriyordu, hâlâ saatler önceki gibi görünüyordu, evdeki gibi, sokaktaki, taksideki gibi, öyle kıssı, öyle sevin, öyle soğuk görünüyordu ki, dudakları buz gibi ve incecikti. Beni sarsıp, "Kalk ayağa," dedi. "Gidiyoruz, bir yere gidiyoruz, Werner nerede, sen burada ne yapıyorsun böyle", bunları telaşlı ve sinirli söylemedi, çok sakindi ve dikkati benim üzerimdeydi. Doğrudum, onu sıkı sıkı tuttum, gözlerinin içine baktım, gözleri buz mavisiydi. "Christiane, ne durumdayız," dedim. Bana baktı ve "Bombok," dedi, "Her şey bombok. Ama yine de gideceğiz oraya."

Kıskanıyor musun? Birazcık? Biraz gergin ve heyecanlı mısın – nereye? Nereye gidiyor onlar? Sen olsan eve giderdin. Hayır, kıskanmıyorsun, asla da kıskanmadın. Markus Werner’i aradık ve onu tuvalette bulduk. Lavabonun önünde duruyordu, lastik el-divenlerine bulaşmış bir şeyi temizliyordu, kabinlerden birinden ağlamaklı bir kız sesi duyuluyordu, “Ne oldu, neden vazgeçtin şimdi, hiçbir şey anlamıyorum,” diyordu. Christiane tiksinererek yüzünü buruşturdu, kabinin kapısını sol ayağıyla kapattı, Markus Werner dönüp çok alçak bir sesle, “Böyle mi olmalı,” dedi. “Bizi bekliyor,” dedi Christiane, “bekliyor, biz de gitmeliyiz şimdi, hemen”, Markus Werner birden çok çaresiz ve yorgun göründü, yalvarırcasına, “Kim bekliyor?” dedi. “Kim bekliyor?” Koridora çıkmış olan Christiane, sinirli sinirli arkasına dönüp “Balili kadın. Balili kadın bekliyor,” diye bağırdı.

Tiyatronun önündeki saat, on birde durmuştu. Sokakta, arabaların, sokak lambalarının üzerinde kalın bir kar tabakası vardı, dünya sessizdi, kulaklarımda uğulduyordu. Balili kadın hâlâ yalınayaktı, mantosuz, kırmızı elbisesiyle bir taksinin yanında durmuştu, bize kapıyı açtı. Christiane, Markus Werner’i arabanın içine itti, megafon karın üzerine düştü, Christiane beni de arabaya ittikten sonra kendisi de bindi. Markus Werner, “Gözlerin, kız kardeşim,” diye fısıldadı, “kalbimi parçalıyor.” Kimin gözlerinden söz ettiğini anlamadım, sonra da acaba bütün gece megafonun içine bağırdığı bu cümle miydi, diye geçti aklımdan. Balili kadın, sürücünün yanındaki koltuğa oturdu, arkasına döndü, hepimize gülümsedi. Ben de karşılık verdim gülümsemesine. Taksi hareket etti, Christiane’ye eğildim, alçak sesle, “Nereye,” dedim, “nereye gidiyoruz şimdi?” Camdan dışarı bakan Christiane, “Adama,” dedi. “Ya da kadına. Kadının evine gidiyoruz, adam da çoktan oradadır. Bizim de kendisiyle birlikte gitmemizi istiyor kadın.”

“Neden istiyor bunu?” diye sordum. Christiane omuzlarını silk-ti. “Sen neden istiyorsun bunu?” diye sordum. O da, “Bunun ne önemi var,” dedi.

Senin kapının üstündeki kirişte, evinin anahtarı duruyor. Bunu biliyorum. İstesem karanlık sahanlıkta parmak uçlarımda yükselebilir, elimle yoklayıp anahtarı bulabilirim, deliğe sokup kilidi yavaşça açabilirim. Koridordan geçip senin odana gidebi-lirim, televizyonu kapatıp yatmış olurdun sen, yatağının yanında durup seni uyurken seyredebilirdim, yanına yatardım, sen hiçbir şeyin farkında olmazdın. Ama o anahtar benim için durmuyor orada. Bunu da biliyorum. Kendisinden hiç söz etmediğimiz o kişi için duruyor, onu bekliyor, zamanı geldiğinde ayak parmak-larının ucunda durarak anahtarı yoklayacak, kapıyı açacak, bavu-lunu senin yatağının yanına bırakacak ve seni uyandıracak. Böyle olacak, değil mi? Bekliyorsun. Sen bu kişiyi tanıımıyorsun, ama geleceğini biliyorsun ve bunu bekliyorsun, oturup buz çiçeklerine bakıyorsun ve bekliyorsun. Ben de bekliyorum.

Balili kadının ise anahtarı yoktu. Kendi evinin anahtarı yoktu onda, ya da yokmuş gibi yapıyordu. Daire kapısının önünde du-ruyorduk, o da küçük, kahverengi başparmağını zile bastırıyor-du, zil çın çın ötüyordu, Markus Werner sahanlıkta dolaşıyordu, burnunu sildi ve yorgun bir sesle, “Artık yapamayacağım,” dedi. Balili kadın ona doğru dönüp gülümsedi, o dakikaya kadar bir tek sözcük çıkmamıştı ağzından, ön dişlerinin, küçük bir yer dı-şında pürüzsüz ve düzgün olduklarını görebiliyordum. Markus Werner acı acı gülümsedi ve üstüne basa basa, “Gitsek mi acaba?” dedi, o sırada kapı açıldı, karanlık koridorda çocuklar duruyordu. Pijamalarıyla dört ya da beş minik çocuk, yalınayak, saçları dar-madağın. Gözlerini bize diktiler, biz de onlara, çocuklar annele-riyle babalarının acayip bir karışımı gibiydiler, babalarının kalın,

süngerimsi beden yapısına sahiptiler, ama gözleri tıpkı annelerinininki gibi koyu renkli, kısık ve tuhaftı. Balili kadın, pijamaların, bez hayvanların ve yumuşak çocuk ellerinin karmaşasına daldı, çocuklar ona yapıştılar ve yabancı bir dilde bir şeyler söylediler. Markus Werner, Christiane'ye bakıp, "Bunu biliyor muydun?" diye sordu, Christiane de, ilk kez çaresizlik içinde, "Hayır," dedi, "bilmiyordum."

Yönetmenin evinin holünde iki kez hamsterlerin üzerine bastık, hamsterler ürkütücü sesler çıkardılar, Balili kadın da güldü, onları yerden alıp bir sürü odadan birinin içine fırlattı. Çocuklar bir kapının aralığından bize bir kez daha baktıktan sonra ortadan kayboldular. Yönetmen görünürde yoktu, ev karanlıktı, Balili kadın bizi mutfığa götürdü, mum yaktı, ocağa su koydu. Biz çekiniyorduk, mutfak masasına oturduk, ben Markus Werner'in yanında oturmak istiyordum, Christiane de benim yanımda oturmak istiyordu, uzunca bir süre kıpırdaşıp durduk, utandığımız öylesine belliydi. Sonunda oturduk. Mutfak büyük ve sıcacıktı, pencerelerin dışında gece vardı, tavana değişik çelenkler asılmıştı, tuhaf bir koku vardı içeride. Susuyorduk. Christiane benimle göz göze gelmekten kaçınıyordu. Markus Werner çocuk gibi fısıldadı: "Ne işimiz var burada?" Kimse yanıt vermedi ona. Balili kadın yeşil çay pişirdi, masanın üzerine küçük kâseler koydu, bal ve şeker. Ağır, kendinden emin hareketlerle çaylarımızı koydu, hep gülümsüyordu, sonunda Christiane'nin yanına oturdu. Markus Werner masanın arkasındaki duvarda asılı bir fotoğrafa bakıyordu, fotoğrafta yönetmen, Balili kadının yanında duruyordu, arka planda palmyeler ve fazla mavi bir deniz görünüyordu, yönetmenin üzerinde küçük bir peştamal dışında bir şey yoktu, başına muzlar ve çiçeklerden yapılmış bir süs takmıştı. Başını yana eğerek ve mahcup bir ifadeyle bakmıştı

kameraya, Balili kadın onun elini tutuyordu, gülümsemiyordu, başlarının üstündeki gökyüzü yağmura hazır gibiydi. Markus Werner, üzerine bastıra bastıra, “Düğün mü?” dedi, o arada yüzünü Christiane’nin yüzüne iyice yaklaştırmış olan Balili kadın irkildi ve başıyla evet, dedi. Christiane boğazını temizledi, konferans vermeye hazırlanır gibi ellerini masanın üzerine koydu. Kararlı ve titremeyen bir sesle, “Nerede o?” dedi, Balili kadının yerine Markus Werner yanıt verdi: “Uyuyor.”

Bence birlikte güzel kışlar geçirdik. Bir kış mıydı, birkaç kış mı? Artık bilemiyorum, sen olsaydın, zaten önemi yok, derdin. Kar yağıyordu, dondurucu bir soğuk vardı, ve ne zaman keşke donsam desem, sanki beni anlayacakmış gibi bakardın bana. Güneş çıktığında gezmeye giderdik. Gölgeler uzardı ve sen dallardaki buz kristallerini kırıp yalardın. Buzun üstünde düştüğünde gözlerimden yaşlar gelene kadar gülerdim, birbirimize hiçbir söz vermedik, ben de öyle olsun istiyordum zaten, yine de, beni bağışla, bensiz yaşayacağın bütün kışları kıskanıyorum. Sanırım bundan böyle her şey o mutfakta, o masada, Markus Werner, Christiane ve Balili kadının yanındayken olduğu gibi olacak, sabah oldu, çok yorgundum; hiçbir şey hiçbir zaman farklı değildi, bunu biliyorum, ne var ki bir kez yanıldım işte.

Camların dışında gökyüzü soldu, kar yağıyordu, ısıldamaya başladı. Christiane bir kez ayağa kalktı, sonra da oturdu, Markus Werner lastik eldivenlerini çıkarıp bana yaslandı, boynuma kısa, yumuşak bir öpücük kondurdu. Balili kadın bizi görüp güldü. “Almanya’da pek çok fıkra var,” dedi. Sesi berrak ve çocuksuydu, konuşurken sözcükleri uzatıyor, ş harfini de doğru dürüst çıkaramıyordu. Markus Werner kımıldamadı. Christiane kesik, kuru bir kahkaha attı, huzursuz bir sesle, “Ne?” dedi. Balili kadın masaya yanaştı, artık gülümsemiyordu, çok ciddi bir tavırla,

“Fıkralar,” dedi. “Hepsini öğrendim.” Markus Werner gözlerini kapatıp tatlı bir sesle, “Belki bize birini anlatırsınız,” dedi. Balili kadın çelenklerle süslü tavana bakıp, “Bir sarışınla Titanik arasında ne fark vardır?” dedi. Biz sustuk. Dört-beş saniye bekledikten sonra, “Titanik’in üzerinde kaç kişi olduğunu biliriz,” dedi. Biz hâlâ susuyorduk. Bir açıklama, bu fıkranın açıklamasını beklercesine baktı bize, çok ciddi görünüyordu, gözleri iri iri açılmıştı. Markus Werner’in gözleri hâlâ kapalıydı, ama Christiane’nin yüzünde, içimde gülme duygusu yaratan bir panik ifadesi vardı. Balili kadın iyice öne eğilip, “Bodruma inen merdivenden yuvarlanan bir sarışına ne söylersiniz?” diye sordu, yine iki-üç saniye kadar bekledi, gerçekten sayıyor gibiydi, sonra kendi sorusunu kendi yanıtladı: “Gelirken bira getir.” “Gelirken bira getir,” derken gözlerini masaya öyle bir dikmişti ki sanki söylediği sözcükleri oradan okuyordu. Sonra doğruldu, sırtını dikleştirdi, eğitilmiş gibi konuşuyordu, iyice doğrulup şöyle dedi: “Bir sarışın nasıl gömülür?” ve susmak bilmedi. Peş peşe sarışın fıkraları anlattı, on, yirmi, elli sarışın fıkrası, gözlerimi ona dikip baktım, onun o tuhaf, dikkatli, çılgın yüzüne baktım, öyle bir an geldi ki söylediklerini anlamaz oldum. Konuşması gitgide hızlanıyordu, soluk almaksızın soru soruyor, kendi yanıtlıyordu, soru soruyor, yanıt veriyordu, bir ara Christiane’nin ağladığını –acaba ne zamandır– fark ettim. Markus Werner’in başı omzumdan kucağıma kaydı. Uyudu, büyükannesinin uyuz kürkü şaşırtıcı derecede küçük yüzünü çevreliyordu. Elimi yanağının altına koyup başını tuttum. Kalbimin atışlarını hissettim. İyiydim.

Sonra ortalık sessizleşti. Arka odalardan birinde bir çalar saat çaldı, bir yönetmen uyandı; pencerelerin dışında gökyüzü aydınlanmıştı. Balili kadın sustu. Hiç yorgun görünmüyordu. Ayağa kalktı, Markus Werner’i doğrulttu, adam ona doğru devrildi,

Balili kadın onun mantosunu yavaşça omuzlarından sıyırdı ve adamı bankın üzerine itti. Markus Werner'i bankın üzerine bastırды, üzerine mantosunu örttü, küçük esmer eliyle onun alnını okşadı, sonra da dudaklarından öptü. Christiane ile ben kalktık, paltolarımızı giydik. Mutfağın kapısında bir kez daha arkamıza döndük, kadın kırmızı elbisesiyle bankın yanında durmuş bize bakıyordu, ciddi ve dimdikti, hiç konuşmadı, biz de çıktık.

Dışarısı hâlâ soğuktu. Erken sefere çıkmış bir tramvay yanı-mızdan geçti, tellerden mavi kıvılcımlar fışkırıyordu, kent henüz sakindi ve ışık o kadar parlaktı ki gözlerimi kapadım. Christiane durup saçlarını ensesinde topladı, acaba ona dokunmalı mıyım diye düşündüm, ama vazgeçtim. Yüzü bembeyazdı, dudakları maviydi, sonra yürümeye başladık, ayaklarımızın altında karlar çtırtıyordu. Eğer uyuduysan şu anda uyanıyorsundur, diye düşündüm. Uyanacaksın ve camlardaki buz çiçeklerini göreceksin.

Hava soğuk. Kar kokusu var. İş kokusu. Duyamadığın bir şeye kulak veriyor musun, dilinin ucunda, söyleyemediğin bir sözcük var mı? Huzursuz musun? Birbirimizle hiç –bir sefer yetmez mi–karşılaştık mı? Gidip yatacağım. Kış sana bazen bir şeyi, ne olduğunu bilmediğin bir şeyi hatırlatıyor mu?

Hunter-Tompson Müziği

Her şeye rağmen bir kez daha bir şeylerin olduğu gün, Paskalya'dan önceki cuma günüdür. Hunter akşama doğru dönüyor, şarküteriden konserve çorba, sigara, francala, içki dükkânından da en ucuzundan viski almış, yorgun, dizleri tutmuyor. 85. Sokak'ta yürürken elindeki yeşil naylon şarküteri torbası dizine çarpıyor, mart ayının son karı asfaltın üzerinde eriyip kurşuni renkte, kirli çamur birikintileri oluşturuyor. Hava soğuk, Washington-Jefferson'un ışıklı reklam tabelası yanıp sönerken "Otel-Otel"i karanlığa bir sokup bir çıkarıyor.

Hunter, büyük döner kapıyı avucuyla itip açıyor, sıcaklık onu içeri çekiyor, solüğünü kesiyor, otelin uzun yeşil halısının üzerinde siyah ayak izleri kalıyor. Hunter loş fuayeye giriyor, fuayenin bordo ipekle kaplanmış duvarları, yumuşak deriden koltukların olduğu oturma grupları ve büyük avizeleri, giden zamanın geri getirilemeyeceğini anlatıyorlar; ipekli kumaş kabarmış, deri koltuklar oturmaktan aşınmış, avizelerin ışıltılı, parlak kristalleri eksik, her birinde on iki ampul yerine yalnızca ikişer ampul var. Washington-Jefferson artık otel değil. Bir sığınak, yaşlılar için bir düşkünler evi, ölümden önce uğranan son bir köhne istasyon, bir ruhlar evi. Yolunu şaşırıp buraya gelen normal bir müşteriye pek rastlanmıyor. Ölen olmadığı sürece odalar aylarca dolu; biri ölürse bir oda boşalıyor, o da kısa süre

için, hemen arkasından yeni bir yaşlı yerleşiyor oraya, bir-iki yıl, ya da dört-beş gün için.

Hunter ayaklarını sürüyerek resepsiyona gidiyor, bankonun arkasında otelin sahibi Leach bir yandan burnunu karıştırıyor, bir yandan da *Daily News*'un ilan sayfasını gözden geçiriyor. Hunter, Leach'den nefret ediyor. Washington-Jefferson'daki herkes nefret ediyor Leach'den, bir tek yaşlı Bayan Gil dışında; Bayan Gil mecalsiz, kabuk bağlamış kalbini ona kaptırmış. Leach, Bayan Gil ile ilgilenmiyor. Leach kendisiyle ilgileniyor, *Daily News*'un ilan sayfasıyla –Hunter onun sapık ilanlarla ilgilendiğini tahmin ediyor– bir de parayla. Hunter, şarküterinin yeşil naylon torbasını aşınmış bankoya bırakıyor, derin bir soluk alıp, “Mektup,” diyor.

Leach başını bile kaldırmıyor. “Mektup yok Bay Tompson,” diyor. “Doğal olarak mektup yok.” Hunter kalbinin teklediğini hissediyor. Aslında teklemiyor, yalnızca ritmi bozuluyor, bir atış aksıyor, duraklıyor, sonra yine atmaya devam ediyor, neredeyse ona acır gibi, sanki şaka yaptım diyor. Hunter sol eliyle tezgâha tutunuyor, “En azından bana mektup gelip gelmediğine bakmanızı rica ediyorum,” diyor.

Leach doğruluyor, yüzünde, son derece önemli bir iş yaparken son derece önemsiz bir şey tarafından rahatsız edilmiş birinin ifadesi var, bıkkın, alışıldık bir hareketle arka taraftaki boş kutuları gösteriyor. “Sizin kutunuz, 93 numaralı kutu Bay Tompson,” diyor. “Gördüğünüz gibi, boş. Her zamanki gibi boş.”

Hunter boş kutuya dik dik bakıyor, onun üstündeki ve altındaki bütün boş kutulara bakıyor, 45 numaralı kutuda Bay Friedman'a gelen satranç dergisi duruyor, 107 numaralı kutuda da Bayan Wenders'in örgü dergileri. Sayılamayacak kadar çok bu dergiler. “Sanırım Bayan Wenders günlerdir mektuplarını almamış

Bay Leach,” diyor Hunter. “Nasıl olduğuna gidip baksanız iyi olur bence.”

Leach yanıt vermiyor. Hunter, yavan bir zafer duygusuyla naylon torbayı bankodan alıyor ve asansörle dördüncü kata çıkıyor. Asansörün sarsıntısı kaygı verici, bakım yapılması gereken tarih çoktan aşılmış, üst katta asansörün kapıları sarsılarak, gıcırdarak açılıyor. Koridorun ışığı yanmıyor. Hunter eliyle duvarı yoklayarak yürüyor, karşı sıradaki 95 numarada kalan yaşlı Bay Right’ın üç hafta önceki ölümünden bu yana dördüncü katın bu tarafında yalnız ve korkuyor. Merdiven boşluğuna açılan kapının üstündeki ÇIKIŞ yazılı yeşil tabelanın ışığı cılız. Koridorun sonundaki banyodan su sesi geliyor, kuvvetli bir sümkürme ve öksürük sesi de, Hunter tiksiniyor; odasındaki lavaboda elinden geldiğince temizlenir o, kocaman, eski bir küvetin yer aldığı ortak banyoyu olabildiğince az kullanır, ne yazık ki yaşlıların pek çoğunu iğrenç buluyor.

Hunter anahtarı yuvanın içinde döndürüyor, ışığı yakıyor, kapıyı arkasından kapatıyor. Yiyecekleri torbadan çıkarıyor, yatağına uzanıyor, gözlerini kapatıyor. Kapalı gözkapaklarının ardındaki karanlıkta küçük yeşil noktalar dans ediyorlar. Ev hareket ediyor. Durmadan hareket ediyor. Üst katın döşemesinin tahtaları gıcırdıyor, bir yerde bir kapı çarpılıyor, uzakta asansör tangır tungur işliyor. Hunter’ın kulağına radyodan hafif bir müzik geliyor, bir telefon çalıyor, bir şey boğuk bir gürültüyle yere düşüyor, sokaktaki taksilerin klakson sesleri yukarı kadar geliyor. Bu gürültüler hoşuna gidiyor Hunter’ın. Hüzünlü, mütevekkil bir biçimde Washington-Jefferson’dan da hoşlanıyor. Ayda 400 dolar ödediğı odasını seviyor, tavandaki 20 vatlık ampulün yerine 60 vatlık ampul takmış, pencerelere de mavi perdeler asmış. Kitaplarını rafa dizmiş, kasetçaları ve kasetleri komodinin üzerine,

iki fotoğrafı da yatağın üst tarafına. Hiçbir zaman gelmeyen konuklar için bir sandalye var odada, bir de hiç çalmayan bir telefon. Lavabonun yanında bir buzdolabı, buzdolabının üzerinde de bir elektrikli ocak. Her odanın döşeniş i aynı. Haftada bir yatak çarşaf ları değiştiriliyor. Hunter kendi çarşaf larını kendi değiştirmekte diretmiş, temizlikçi kızın kitaplarını, resimlerini ve kasetlerini karıştırması düşüncesinden rahatsız oluyor.

Hunter sırt üstü yatıyor, yatağın yanındaki pencerenin perdesini kenara çekiyor ve dışarı bakıyor, yangın merdiveninin çubukları karanlık göğü küçük karelere bölüyor. Uyuyor, uyanıyor, yatağın kenarına oturuyor, ayaklarının arasındaki kahverengi desenli halıya göz atıyor. Sonra kalkıyor. Bu mart ayında bir kez daha kar yağacak, kemiklerinde hissediyor bunu, buz gibi, rahatsız edici bir karıncalanma. Ama yorgunluğu geçmiş, odası sıcak, radyatör çıtırdıyor, uzakta, koridorun ucunda Bayan Gil tiz, ince bir sesle kendi kendine şarkı söylüyor. Hunter gülümsüyor. Konserve çorbayı ocakta ısıtıyor, bir kadeh viski koyuyor, yemeğini televizyonun karşısında yiyor. CNN'deki sunucu tarafsız bir sesle New York'un Doğu Brooklyn semtinde bir gencin McDonald's'ta çalışan üç kişiyi vurarak öldürdüğünü söylüyor. Delikanlı ekranda beliriyor, siyah, on yedi yaşlarında. Üç polis kameranın karşısında sımsıkı tutuyorlar onu, ekranda görünmeyen biri ona cinayet nedenini soruyor. Oğlan gözlerini kameraya dikeyor, son derece normal görünüyor, turşusuz bir Big Mac ısmarlamış olduğunu anlatıyor. Kesinlikle turşusuz. Ama kendisine turşulu bir Big Mac verilmiş.

Hunter televizyonu kapatıyor. Koridorda, 95 numaralı odanın kapısı çarpıyor. Hunter başını çeviriyor, huzursuzca kulak veriyor,

hiç ses yok. Tabağını ve yemek ısıttığı kabı yıkıyor, bir kadeh viski daha dolduruyor, kasetlerin önünde kararsızca duruyor. Müzik zamanı. Her akşam olduğu gibi müzik zamanı, sigara içme zamanı, zaman zamanı. Müzik dinlemese başka ne yapacaktı zaten. Hunter eliyle gözlerinin üst tarafını ovuşturuyor, nabzını yokluyor. Kalbi sakın ve yavaş atıyor. Mozart olabilir. Ya da Beethoven. Schubert her zamanki gibi fazla hüznü. Bach. Johann Sebastian Bach, *İyi Düzenlenmiş Klavye*, 1. bölüm. Hunter kaseti kasetçalara takıyor, başlatma düğmesine basıyor, bir hışırtı duyuluyor, pence-
renin önündeki sandalyeye oturuyor, bir sigara yakıyor.

Glenn Gould yavaş çalıyor, dikkatini yoğunlaştırarak ve akışı uzatarak, Hunter arada onun alçak sesle şarkıya katıldığını duyabiliyor, bazen derin derin soluk alıyor. Hunter'ın hoşuna gidiyor bu, kişisel bir şey gibi geliyor. Sandalyesinde oturup dinliyor, müzik dinlerken ya çok iyi düşünebiliyor ya da hiç, her ikisi de güzel. Taksilerin klaksonları çok uzaklarda. Bayan Gil şarkısını kesmiş, ya da Glenn Gould'un müziği Bayan Gil'in sesini bastırıyor. Hunter'ın kapısının önündeki döşeme tahtalarından biri gıcırıyor. Tahtadan sert bir ses çıkıyor. Bay Right kapının önünde durduğunda döşeme tahtası hep sertçe gıcırdardı, çünkü Bay Right sigara, viski ya da arkadaşlık isterdi. Bay Right öldü, üç hafta önce öldü, Hunter'ın oda kapısının önünde ondan başka duran olmazdı. Hunter gözlerini iri iri açarak kapıya bakıyor, filmlerdekinin aksine kapının kolu hareket etmiyor, ama gıcırtı bir kez daha duyuluyor. Hunter'ın kalbi birden deli gibi çarpıyor. New York bir suç kenti. Bağırarak olsa burada kimse onu ciddiye almaz. Leach, polisin numarasını unutmuş gibi yapar. Hunter ayağa kalkıyor. Usul usul kapıya yaklaşıyor, kalbi tekliyor, elini kapı koluna koyuyor, derin bir soluk alıyor, kapıyı hızla açıyor.

Kız, ÇIKIŞ tabelasının yeşil ışığında duruyor. Hunter parmakları kıvrılmış minicik ayaklar görüyor, sol ayağının bilek kemiğinde bir sivrisinek ısırığı, kaşındığı belli, başparmağın tırnağının altında ufacık bir kir. Bornozunun eteği saçaklanmış, mavi bornozun ceplerinin üzerine beyaz tavşanlar işlenmiş. Kız, bornozun kuşağını sımsıkı bağlamış, kolunun altına bir havluyla bir şampuan şişesi sıkıştırmış. Sağ eliyle boynunun altından bornozunu sımsıkı tutuyor, ağzı küçük, heyecanlı görünüyor, ıslak saçlarından yerdeki kahverengi halıya durmadan sular damlıyor. Kız gözlerini kısıp Hunter'ın yanından doğru odanın içine bakıyor, sol gözünün altında küçük bir leke var. Hunter istem dışı bir hareketle kendi ayaklarına doğru bakıyor ve kemerinin tokasını görmediğini fark ediyor, çünkü göbeği kemerin üzerine sarkmış. Kız, “müzik”e benzeyen bir şey söylüyor.

Hunter arkasındaki kapıyı çekip kızın odanın içini görmesini engellemeye çalışıyor. Bayan Gil'in şarkısı yine duyulmaya başlıyor, *Honey Pie, you are making me crazy*'yı* söylüyor kadın, nedense üzücü buluyor Hunter bunu. Kız, “Kusura bakmayın, müzik” gibi bir şeyler söylüyor, sözcükler ağzından beceriksizce çıkıyor, çocuk gibi, bir yandan da sağ ayağının parmaklarıyla sol baldırını kaşıyor.

Hunter'ın tüyleri diken diken oluyor. Koridora çıkıyor, oda kapısını arkasından çekip kapatıyor, “Ne oluyor,” diye soruyor, kız geri çekiliyor, küçük ağzını büzüyor. Hunter kapının kolunu tutan elinin titrediğini hissediyor, kız havluyla şampuanı sağ kolunun altından sol kolunun altına geçiriyor, “Televizyon mu seyrediyorsunuz, müzik mi dinliyorsunuz?” diye soruyor. Hunter ona bakıyor, bir televizyon programını hatırlıyor belli belirsiz, kızın ne dediğini anlamıyor, şifreli konuşuyor kız ama Hunter

* Beni çıldırtıyorsun tatlım, (ç.n.)

şifreyi çözemiyor, televizyon mu seyrediyor, müzik mi dinliyor, ne demek oluyor bu?

Kız, “Televizyon mu müzik mi?” diyor. “Reklam mı, tanıtım mı yoksa gerçek müzik mi?”

Hunter dura dura yineliyor: “Gerçek müzik” ve kız, artık sabırsızlanarak, ayak parmaklarının üzerinde sallanarak, “Bach,” diyor.

Hunter, “Evet, Bach,” diyor. “*İyi Düzenlenmiş Klavye*, Glenn Gould.”

Kız, “Tamam işte,” diyor. “Demek müzik dinliyorsunuz.”

Hunter derin bir soluk alıyor, göbeğinin daha da şiştiğini sezse de kendini daha iyi hissediyor şimdi. Elbette müzik dinliyor. Başa dönmek istiyor, ilk soruya, şaşkınlığını kızdan gizlemekte zorlanıyor, yaşlı bir sümsüğe benzediğini tahmin ediyor. Bir kez daha ve bu kez kararlı bir sesle, “Ne oluyor,” diyor, kız da yavaş yavaş ve öğrencisi sonunda anlamış bir öğretmen gibi, “Müziği dinlemek için odanızın önünde durdum,” diyor.

Hunter anlamadan gülümsüyor, köpeklerin dişlerini göstermelerini düşünüyor, Bayan Gil, *I’m in love but I’m lazy’yi* söylüyor, Hunter, komedi filmlerindeki ördeklerin boynunu burar gibi kadının boynunu burma arzusu duyuyor. Kıkır kıkır gülüyor. Kız da gülüyor, “Bir tahtası eksik, değil mi?” diyor. Hunter gülmesini kesip sertçe, “Yaşlı o,” diyor.

Kız sol kaşını kaldırıyor. Hunter kapının kolunu bastırıyor, odasına çekilmeye hazır, mahcupça, “İşte böyle,” diyor.

Kız kararlı bir tavırla derin bir soluk alıyor, ayak değiştiriyor, peş peşe üç cümle sıralıyor, Hunter’ın bütün dikkatini toplamaması gerekiyor. Kız, “Bakın, kapının önünden geçiyordum,” diyor. “95 numaralı odadayım. Müziğinizi dinlemek hoşuma gitti, çünkü benim kasetçalarım çalındı.”

* Âşığım ama tembelim, (ç.n.)

Kız tam “çalındı” derken Hunter da “Kim?” diye soruyor, zaman kazanması gerektiğini hissediyor, zorlanıyor, kız bu otel için fazla genç, çok komik şeyler söylüyor, “Grand Central istasyonundaki şu tipler, sırt çantamı, kasetçalarını ve bütün kasetlerimi çaldılar, şimdi müzik dinleyemiyorum artık. Çok kötü bu. Müziksiz olmuyor ki.” Hunter’a merakla ve dikkatle bakıyor.

Hunter, “Çok üzüldüm,” diyor, yardım ararcasına karanlık koridora çeviriyor gözlerini. Bayan Gil şarkısını kesmiş, belki çıkıp asansöre gider de bu durum sona erer diye zayıf bir umut besliyor Hunter. Bayan Gil gelmiyor. Hunter, kızın kendisini gözlediğinin farkında, tuhaf bir vurgulamayla, “Burada mı oturuyorsunuz?” diye soruyor kız. Hunter yeniden ona dönüyor, kızın dudaklarının çevresinde neredeyse gaddar bir kıvrım var, belden yukarısını, bulunduğu yeri sahiplenircesine öne eğmiş; saçlarından hâlâ sular süzülüyor.

“Evet,” diyor Hunter. “Yani ben...”, susuyor, kızı orada bırakıp odasına dönmek ve kapıyı kızın suratına çarpmak geliyor içinden.

“Burası tuhaf bir otel, değil mi?” diye soruyor kız, şimdi bir eli bornozunun cebinde, tavşan işlemesi müstehcen bir biçimde kabarıyor. Hunter kendini ölü gibi yorgun hissediyor. Glenn Gould’u özlüyor, odasının mavi perdelerini, uykuyu. Böyle bir şeye artık alışık değil. Karşılaşmalara, sohbetlere artık alışık değil; “Özür dilerim,” diyor ve kız teatral bir tavırla içini çekiyor, bornozunun cebinden oda anahtarını çıkarıyor, Hunter’a sakinleştirici bir gülümsemeyle bakıyor. “Birlikte yemeğe gidelim mi? Belki yarın akşam, bana iyi bir restoran gösterebilirsiniz ve biraz kenti anlattırsınız, bilirsiniz işte,” ve Hunter yıllardır yemeğe çıkmadığını düşünüyor, iyi restoranları bilmediğini, kıza... kent hakkında hiçbir şey anlatamayacağını, hiçbir şey bilmediğini, “Elbette, seve

seve,” diyor, kız ne söylese “elbette, seve seve,” diyebilirdi, kız da sırtıp, “Öyleyse yarın akşam saat sekizde,” diyor, “ben gelir sizi alırım. İyi geceler.”

Hunter başıyla olurluyor. Kız odasının kapısını açarken onun sırtına bakıyor, bornozun havlusu kızın belkemiği boyunca ıslak, rengi koyulmuş, kızın kapanan kapısına bakıyor Hunter, onun odada bir şarkı mırıldandığını duyuyor, dişlerini fırçaladığını da, kapının altından sızan ışığın söndüğünü görüyor. Kendi odasına dönecek gücü bulup bulamayacağından emin değil.

Sabahleyin uyanıyor, çünkü Bayan Gil koridorda, ortak banyonun önünde Bay Dobrian ile kavga etmekte. Bayan Gil’in yüksek ve tiz sesi odasının içine giriyor, ses titriyor, zaferle çınılıyor. “Sizi domuz!” diye bağıyor Bayan Gil. “Sizi domuz. Sizi sefil röntgenci, rezil herif! Kadınlar yıkanırken banyoya dalmak ha. Bay Leach’e söyleyeceğim bunu!” Hunter, Bay Dobrian’ın titrek, yorgun, yaşlı sesini duyuyor, “Bayan Gil, siz kapıyı kasten kilitlemiyorsunuz, kilitlemiş olsaydınız böyle bir şey olmazdı!”, her gün aynı şeydi. Bayan Gil kapıyı hiç kilitlemiyordu, biri içeri giriyordu, onu çıplak, kırış kırış ve solmuş bir çiçek gibi görüyordu orada, tiksinererek dışarı çıkıyordu, sonunda bir de azar işitiyordu. Hunter iç geçirip yorganı tepesine kadar çekiyor, uyku, bir kumaş gibi akıp gidiyor içinden, ıslak saçlı kızın yüzü gözlerinin önünde görünüp kayboluyor. Randevularını düşünüyor, akşam yiyecekleri yemeği, midesi kasılıyor. Bunu yapmamalıydı. Kabul etmemeliydi, kızla ne konuşacağını bilmiyor. Kızı biraz saf buluyor, kadınları düşündüğü günler çoktan geride kalmış. Bu durumdayken tanımadığı, fazlasıyla genç bir kızla çıkmak istemesi delice bir fikir, garip, gülünç bir fikir.

Hunter doğrulup oturuyor. Pencereden gökyüzüne göz atıyor, gök gri ve bulutlu. Paskalya cumartesi, tatil günü, korkunç tatil akşamı. Bayan Gil'in hırçınlığını yansıtan sesi koridorun ucuna doğru uzaklaşıyor. Hunter kalkıyor, yıkanıyor, giyiniyor, pence-reyi ardına kadar açıyor, aşağıdaki nemli, sabah saatlerini yaşayan sokağa bakıyor. Koltuğunun altında karton kutu taşıyan şişman bir çocuk düşüyor, tekrar ayağa kalkıyor, koşmaya devam ediyor. Hunter asansörle zemin kata iniyor, kapıya ulaşmak için acele ediyor, Leach'in sesinden kurtulmak için acele ediyor, ama çok yavaş.

"Bay Tompson!" Leach'in sesi kandırıcı ve sevimsiz. Hunter adım atarken duruyor, resepsiyona doğru yarım dönüyor, yanıt vermiyor.

"Onu gördünüz mü Bay Tompson?"

"Kimi gördüm mü?" diyor Hunter.

"Kızı, Bay Tompson. Sizin hatırlığınız için 95 numaralı odayı verdiğim kızı!" Leach, "kız" sözcüğünü öylesine iğrenç bir tonlamayla söylüyor ki, Hunter'ın sırtından aşağı buz gibi ter boşanıyor.

"Hayır," diyor, elini çoktan sallanır kapının camına dayamış bile, "henüz görmedim" ve Leach zafer dolu bir sesle sesleniyor arkasından: "Yalan söylüyorsunuz Bay Tompson! Sizinle konuştuğunu bana bu sabah söyledi, oldukça etkilenmişti. Bay Tompson!"

Hunter sallanır kapıyı sertçe bırakıyor, kapı kilidine oturuyor, Hunter serin sokağa çıkıyor, yere tükürüyor. Kız galiba sandığından daha budala. 85. Sokak boyunca Broadway'e kadar yürüyor, cumartesi ve sabahın erken saatleri olmasına karşın trafik sıkışık, trafik ışıkları bir kırmızıya bir yeşile dönüyor, alışveriş merkezle-

rinden insanlar dışarı akıyor, 75. Sokağın köşesinde karabasandan çıkmışçasına iri bir paskalya tavşanı duruyor ve insanların arasına çikolatadan yumurtalar fırlatıyor. Hunter amaçsızca koşuyor, içine kapanmış, bulutlar yağmur yüklü, havada buz gibi bir çırtı var. İnsanlar ona çarpıyorlar, beş dakika kadar Broadway’le 65. Sokağın köşesinde duruyor, sonunda bir gazete satıcısı onu üçüncü kez ışık yeşil yandı diye uyarıyor. Dönüyor, parka giden yola sapıyor, *Bagels and Companies*’den bir sandviçle kahve alıyor. Bir Çinli dilenci insanların önünü kesip alışveriş torbalarını çekiştiriyor, Hunter geri çekiliyor, iri yarı bir siyah kadına çarpıyor, özür diliyor, kadın gülümseyerek, “Önemli değil tatlım,” diyor. Gurme Garajı’nın önünde çalışanlar oturuyorlar ve plastik kaplardan salata yiyorlar, yan yana oturmuşlar, ayakları birbirinden hep aynı uzaklıkta. Macy’s’in önündeki ruh hastası, “Çok fazla elektrik,” diye bağıyor, Hunter kendini bildi bileli adam orada durup, “Aşırı elektrik insanları delirtir!” diye bağıyor. Yoldan geçenler gülüyorlar, adamın ayaklarının dibine on sentler fırlatıyorlar, adam paraları hiç almıyor yerden. Hunter yan sokaklardan birine sapıyor, ortalık sessizleşiyor, üç katlı, kırmızı tuğla evlerin kapılarında sarı kurdeleli yeşil çelenkler var. Hunter parkta oturuyor, soğumuş kahvesini içiyor, sandviçini yiyor, gün yanından geçip gidiyor, öğlene doğru usul usul yağmur başlıyor.

Hunter yerinden kalkmıyor. Çiçek tarhlarında güvercinler fare zehiri sarısı tohumları gagalıyorlar, paten kayan bir genç kız yanından hızla geçiyor, hasta ve kibirli görünümlü beyaz çocuklarının elinden tutmuş siyah dadılar Hunter’ın yanına oturuyorlar. Hunter gözlerini ayaklarının arasındaki çakıllardan ayırmıyor, beyaz benekli gri çakıllar. El ve ayak bileklerinde, ellerinde bir huzursuzluk hissediyor, yabancı olduğu bir huzursuzluk. Bir gece

önceki dondurucu karıncalanma şiddetini artırmış olsa da yağan karla ilgisi yok bu huzursuzluğun. Eskiden onu dinginleştiren, yoran park bugün kapalı sanki, dışlayıcı. Yaşlı bir Asyalı kadın elindeki tel askıyla çöpleri karıştırıyor, abuk sabuk konuşuyor kendi kendine, sonra eline bir şey geçiremeden, keyifsizce çayırın öte tarafındaki ağaçların arkasında gözden kayboluyor.

Hunter'ın oturduğu bankın önünde bir güvercin yana devriliyor, pençeleriyle çırpınıyor, sonra hareketsiz kalıyor. Hunter yandaki banka geçiyor. Bulutlar açılıyor, soluk, donuk bir mart gökyüzü çıkıyor ortaya. Hunter çaresizce düşünüyor: "Zaman. Ve zaman." Hiçbir şey düşünmüyor. Uzayan gölgeler bankların arasına çekilirken parktan çıkıyor, Broadway'e dönüyor, akşam iş çıkışındaki trafik tıpkı sabahki gibi sıkış tepiş. 84. Sokağa sapıyor, köşebaşındaki yeraltı garajı kaygısızca arabaları sokağa tükürüyor. Hunter karşı kaldırıma geçiyor, çok üşüyor, ellerini ceplerinin iyice içine sokuyor. Lenny'nin dükkânında ışık yanıyor.

Hunter küçük camlı kapıyı dikkatle açıyor, arkasındaki keçe perdeye ayağı takılıyor, karanlıkta tökezliyor, Lenny'nin alçak sesle güldüğünü duyabiliyor. Perdenin kıvrımlarının arasından kurtuluyor, gülüyor, ama isteksizce, Lenny kasanın arkasındaki tozlu sallanan koltuğunda oturmuş, kızlar gibi eliyle ağzını kapamış. "Kes şunu," diyor Hunter. Lenny abartıyla soluk alıyor, kasanın altındaki boşlukta kayboluyor, elinde bir şişe viski ve iki kadehle dönüyor. Dükkânın içi sıcak. Sarı ışıkta toz zerrecikleri uçuşuyorlar, içerisi kâğıt ve nemli tahta kokuyor, Lenny'nin sallanan koltuğu, kitapların, resim çerçevelerinin, cadılar bayramı maskelerinin, çürümüş sandıkçıların ve kumaş toplarının, plastik çiçeklerin, konserve kutularının, sararmış kartpostalların, şemsiyelerin, perukların, beysbol sopalannın arasında. Hunter bir

bahçe koltuğunun üzerindeki, eski püskü bir öbek piyango bile-tini eliyle itip oturuyor. Lenny kendine viski koyuyor, yüzünün kırışıklarının arasında toz birikmiş gibi, kalın camlı gözlüğünün arkasında gözleri nemli nemli parıldıyor. “Daha evvelki gün bu-radaydın Tompson,” diyor. Hunter gülümseyerek, “Hemen gidi-yorum,” diyor. Lenny yanıt vermiyor ve koltuğunda dükkânın ka-ranlığına doğru sallanıyor. Viskinin tuzlu bir tadı var. Bir yerden su damlıyor, sokağın gürültüsü çok uzaklarda. Hunter ısındığını hissediyor. Neden burada bulunduğunu artık bilemiyor. Neden burada bulunduğunu artık bilmek istemiyor, her zamanki gibi oturmak istiyor burada, sessizce, uzun uzun, amaçsızca, sonra da gitmek istiyor. Lenny onu seyrediyor, o da bunu seziyor, Lenny kurnaz, şimdi hırıldıyor, eski bir teneke kaba tükürüyor, “Tomp-son,” diyor, “bir şey satın almayacaksın herhalde.”

Hunter doğrulup oturuyor, bahçe koltuğu gıcırıyor, kulakla-rında kan basıncını hissediyor, “Bir kasetçalarım olsaydı,” diyor. “Öyle pahalı bir şey değil, şöyle küçük, portatif bir tane, sende böyle bir şey vardır diye düşündüm”, sesinin ilgisiz, sıradan çık-masına gayret ediyor, gözlüğünün arkasında Lenny’nin gözleri ince birer çizgi halini alıyor. “Senin kasetçaların var ya, Tompson, ikincisini n’apıcaksın?”

Hunter gırtlığını temizliyor, Lenny’nin bakışlarından kaçmak istiyor, kasetçalar istediğine daha şimdiden pişman olmuş, yalan söyleyemiyor. “Birine hediye edeceğim,” diyor. Lenny başını çe-viriyor. Öne arkaya sallanıyor, ağır ağır, tembelce, kendi kendine ıslık çalıyor, başını iki yana sallıyor. Hunter dikkatle soluk alıyor. Lenny ayağa kalkıyor, dükkânın dibinde gözden kayboluyor, cam kırılıyor, kitaplar yere düşüyor, toz kalkıyor. Lenny öksürüyor, kü-für ediyor, bir şeyleri çekiştiriyor, geri geliyor, kemikli, kahverengi çilli ellerinde küçük, hatta narin bir kasetçalar var, kapağı gümüş.

Hunter terliyor. Kışlık paltosunun yakası boynuna sürtünüyor, yün atkı kaşındırıyor. Hunter dayanılmaz sıcak buluyor içerisini. Lenny kasetçaları yazarkasanın yanına koyuyor ve bir toz beziyle temizliyor. Kaygılı görünüyor. Gerçekten kaygılı görünüyor. Hunter başını öte yana çeviriyor ve koltuğuyla birlikte loşluğa çekiliyor. Lenny öne eğiliyor, “Artık bir şey satmadığımı biliyorsun,” diyor. “Burada oturuyorum yalnızca. Artık bir şey satmıyorum.”

“Evet,” diyor Hunter kısık bir sesle. “Biliyorum.”

Lenny hoşgörüyü içini çekiyor, yine tükürüyor, sonra alçak sesle kıkır kıkır gülüyor. “Sana hayret ediyorum, Tompson,” diyor. “Gerçekten hayret ediyorum. Bu kasetçaları Leach’e hediye edeceğini sanmıyorum. Ya da Bayan Gil’e.” Kalın gözlük camlarının ardından Hunter’a diyor gözlerini, saçsız başında bir toz zerreciği titreşiyor. “Tompson. Bu kasetçaları kime vereceksin?” Hunter susuyor. Kürek kemiklerinin arasında yorgunluğun kıvrım kıvrım açıldığını hissediyor, elinin tersiyle alındaki teri siliyor. Lenny kasanın arkasından çıkıyor, yerde duran iki küme kitabı ayağıyla deviriyor ve küçük kasetçaları Hunter’ın kucasına koyuyor. “Al bunu,” diyor. “Artık ihtiyacım yok. Pişman olursan bana geri getirirsin. Tompson...” Lenny konuşmasını kesip ayaklarını sürüyerek sallanan koltuğa gidiyor. Oturuyor, teneke kap-taki tükürüğünü inceliyor. Hunter kasetçaların gümüş kapağına dokunuyor eliyle, kapak serin ve pürüzsüz. Keşke Lenny bir şey daha söylese diye geçiriyor içinden. Keşke kasetçaları geri alsa, keşke odama dönsem, yatağıma, karanlığa, diyor. Lenny susuyor. Su damlıyor. Bir yerde bir kâğıt hışırdıyor, Hunter ayağa kalkıyor, kasetçaları eline alıp kapıya gidiyor, “Çok teşekkür ederim,” diyor. “Bir şey değil,” diyor Lenny gömüldüğü sallanan koltuğun dibinden, Hunter’ın sırtı ona dönük, bekliyor, kalbinin atışını

hissediyor, Lenny, “Tompson?” diyor. Hunter gırtlğını temizliyor. Lenny, “Yine gelir misin,” diyor, “yarın, öbür gün?” Hunter da, “Elbette,” diyor, keçe perdeyi yana çekiyor, küçük camlı kapıyı açıyor ve karı kokluyor. “Umarım,” diyor Lenny, Hunter soğuk, karanlık sokağa adım atıyor.

Washington-Jefferson’da Leach resepsiyon bankosunun arkasında oturuyor, *Daily News* okuyor, başını kaldırıp bakmıyor. Kasetçaları paltosunun altına saklayan Hunter asansöre binip yukarı çıkıyor, koridorda sessizce yürüyor, odasının kapısını açıyor, kapıyı arkasından kapatıyor. Dizleri titriyor. Saat altı kırk beş. Koridorda ve 95 numaralı odada hiç ses yok.

Bir saat. Bir saat daha geçince kız gelecek. Hunter pencerenin yanındaki sandalyede oturup gözlerini gardıroba dikeyyor. Kasetçaları gazete kâğıdına sarıp yün iplikle bağlamış. Paket masada duruyor, gülünç görünüyor. Hunter başını çeviriyor, gardıroba gidip takım elbisesini çıkarıyor. Elbisesi siyah, toz kokuyor, dizleri ve dirsekleri yer yer aşınmış, yakası parlıyor. Bu elbiseyi en son Bay Right’ın cenaze töreninde giymişti, Washington-Jefferson’daki cenazelerde giydiği elbise bu, bu elbiseyi bu gece giyecek olma düşüncesi Hunter’ı kahkahalara boğuyor. Midesi bulanıyor. Midesi, kalbinin çevresi ve boğazı bir tuhaf, elbiseyi yatağın üzerine fırlatıyor, lavaboya sıcak su akıtıyor. Bu kızın uğruna ortak kullanılan banyoda yıkanacak filan değil. Kız yüzünden yıkanacak da değil, yalnızca tıraş olacak ve saçlarını tarayacak, bunlardan kurtuluş yok. Hunter, gözlerini yavaşça açıp lavabonun üstündeki aynaya bakıyor, ayna küçük, suyun buharından görünmez olmuş, Hunter kendi yüzünü lütufkâr, beyaz buharların arasından görüyor. Dikkatle tıraş oluyor, elleri titriyor, çok titriyor, çenesini kesiyor biraz, kan fışkırıyor, nedense

kanın rengi sağlıksız. Hunter kıvranıyor. Derin derin soluk alıyor, bileklerine soğuk su akıtıyor, sayıyor. Tıraş köpüğünün kokusunu alabiliyor, sabunun, nanenin kokusunu. Bir parça gazete kâğıdıyla kanı durduruyor, elbisesini giyiyor, kolları kısa geliyor, düğmelerinden biri de eksik. Hunter rüyada gibi, uykuda yürür gibi. Neredeyse kayıtsız. Bir sigara yakıyor, pantolonunun paçalarını yukarı çekiyor ve yatağın kenarına oturuyor. Öksürüyor. Saat yedi kırk beş. Bekliyor.

Yangın merdiveninin çubuklarının arasındaki dört köşe gökyüzü soluyor, sonra kararıyor. Hafif bir yağmur var. Komodin üzerindeki saat tiktaklıyor, radyatörün içindeki su fışkırtıyor, bina, dakikalarca yabancı, alışılmadık bir hareketle yalpalıyor. “Gemide gibi,” diye düşünüyor Hunter. “Gemi gibi, demir almış, kıyıdan çoktan uzaklaşmış, ben farkına varmamışım.” Bütün sesler çok uzaklardan gelir gibi. Saatin yelkovanı daire çiziyor, saatler saatleri kovalıyor, kız gelmiyor, elbette gelmez. Hunter yatakta yatıyor ve gülümsüyor, tavana bakıyor. Orada su lekeleri var, sıvada çatlaklar, hayal kırıklığı içinde ama ferahlıyor. Zaten nasıl olurdu bu iş. Neye benzerdi, iyi bir restoranda geçireceğı şu akşam, garsonların alaylı gülümsemeleri, pantolon cebindeki bozuk paralar, titreyen elleri, yutma zorlukları. Konuşmaları gerekecekti. Kendisi hiçbir şey söyleyemeyecekti, yalnızca kalbinin atışlarını dinleyecekti, atışlar hızlanacaktı, daha hızlanacaktı ve sonra. Hunter yatakta yatıp gülümsüyor. “Zaman,” diye düşünüyor, “zaman ve zaman”, saat on biri gösteriyor. Örtüyü dizlerine çekip yan dönüyor, bakışları odadaki eşyaların üzerinde geziniyor, onların aşınmış, sıcak yakınlıkları üzerinde. Oda sıcak. Yorgunluk ağır ve güzel.

95 numaralı odanın kapısı geceyarısı çarpılarak kapatılıyor. Hunter kızı duymamış, karanlık koridorda hafif, yaylanan adımlarla yürüyen birini de, herhalde çok alışılmadık bir sestir. Doğrulup kulak veriyor, sessizlik sürüyor. Kalkıyor, biraz başı dönüyor, gözleri kararıyor, sonra geçiyor. Elbisesini çıkarıyor, ceketi, pantolonu, şimdi ezilmiş ve kırışmışlar, özenle dolaba asıyor yeniden. Kasetlerin önünde duruyor, Mozart ve Bach, hüznü Schubert ve küçük, sessiz, narin Satie. Pazar günleri için Portekiz'in fado'su, ve Janis Joplin'in sesi, Joplin'e göre fazla yaşlı şimdi, hep yaşlıydı. Bazen, iyice neşelenince, Astor Piazzolla. Ve şu Amerikalı, sadece bir şarkısını, *Jersey Girl*'ü, dinlemiş olduğu şu Kaliforniyalı iri yarı, çarpık, çirkin kuş, onu sevmişti işte. Ve yeniden Mozart ve Schumann, arada da Stevens'ten bir plak, o da nereden çıktı? Hunter elini kaset kılıflarının üzerinde gezdiriyor, başını sallıyor, utanarak gülümsüyor. Tango müziği, Callas'ın aryaları. Müzik ve zaman, zaman, kış yolculuğu, Tompkins Meydanı'ndaki bitpazarından yedi, ya da sekiz, on yıl önce aldığı, bilmediği, Afrika şarkıları. Hunter ağlamıyor. Kaset kılıflarını elinde evirip çeviriyor, kendi yazısını okuyamıyor, caz ve lirik, Truman Capote'nin sesi. Sonra topluyor hepsini. Dolaptan küçük bir ayakkabı kutusu çıkarıp kaset kılıflarını içine koyuyor, son derece düzenli olarak, sırt sırta, bazılarında yazı yok, kız kendisi bulsun ne olduklarını. Kasetçaldaki Glenn Gould kasetini de çıkarıp koyuyor. Onu da, Hunter hiçbirini unutmuyor. Kız kapıyı tıklatıyor, saat çok geç, hem nasıl geç, nasıl. Hunter ayakkabı kutusunun kapağını bastırıyor, onu kasetçaların küçük paketinin üzerine koyuyor, kapıyı azıcık aralıyor ve her iki paketi koridora itiyor.

Kız, "Lütfen," diyor. Kapının aralığına ayağını koyuyor, Hunter kızın ayağını iki eliyle birden itiyor, "Paskalyanız kutlu olsun,"

diyor, kapıyı itip kapatıyor. Kapının arkasındaki kız bir kez daha, “Lütfen,” diyor. “Çok üzgünüm. Biliyorum, çok geç kaldım.” Hunter yere oturuyor, yanıt vermiyor. Kızın soluklarını duyabiliyor. Kızın iki küçük kutuyu yerden almasını, ayakkabı kutusunun kapağını kaldırdığını, paketin sarıldığı gazete kâğıdını yırtışını duyuyor. “Aa,” diyor kız. Kaset kılıfları yavaşça birbirlerine değiyorlar, kız, “Ulu Tanrım,” diyor, sonra ağlamaya başlıyor. Hunter elleriyle yüzünü kapatıyor, renkler patlayana kadar başparmaklarını kapalı gözkapaklarına bastırıyor. Kız koridorda ağlıyor. Belki kibirlidir. Belki öfkeli. Hunter başını kapıya yaslıyor. Baş o kadar ağır ki, hiçbir şey duymak istemiyor artık, yine de duyuyor. Kız, “Bunu yapmanıza gerek yok,” diyor. Hunter, usulca, kızın kendisini anlayıp anlamadığını bilmeden, aslında kendine söyler gibi, “Biliyorum,” diyor, “ama böyle olsun istiyorum.” Kız, “Teşekkür ederim,” diyor. Hunter başını sallıyor. Kızın mantosunun hışırtısını duyuyor, naylon bir manto olmalı, belki yeşildir, kız kapıya abanıyor, ama kapı açılmıyor. “Bir kez daha açmaz mısınız?” diye soruyor. Hunter başını iki yana sallıyor. “Bir sorucuk, son bir soru, bir soru sorsam yanıtlar mısınız?” diyor kız. “Peki,” diyor Hunter, kapıyla duvarın arasındaki açıklığa doğru söylüyor bunu, kızın ağzının oralarda bir yerde olduğunu tahmin ediyor, o ince, heyecanlı, huzursuz ağzının. “Neden burada yaşadığınızı bilmek istiyorum sadece,” diyor kız, “bunu söyleyebilir misiniz bana?” Hunter yüzünü kapının aralığına yapııştırıyor, biraz cereyan var, içeri soğuk hava, serinlik giriyor, gözlerini yeniden kapatıp, “Çünkü gidebilirim buradan,” diyor. “Her gün, her sabah bavulumu toplayıp kapıyı arkamdan çekebilirim, gidebilirim.” Kız susuyor. Sonra da, “Nereye gidersiniz?” diyor. Hunter hemen yanıtlıyor onu: “Çok gereksiz bir soru bu.” Kapıdaki basınç hafifliyor. Naylon manto çıtırdıyor, kızın ayağa kalktığı anlaşılıyor,

kapının aralığındaki esinti yok oluyor. “Evet,” diyor kız. “Anlıyorum. İyi geceler.” “İyi geceler,” diyor Hunter, hava iyice aydınlanmadan kızın bavulunu toplamış, kasetçaları, kasetleri alarak çekip gitmiş olacağını biliyor.

Yaz Evi, Daha Sonra

Stein evi kışın buldu. Beni aralığın ilk günlerinde aradı ve “Alo,” dedi, sonra sustu. Ben de sustum. “Ben, Stein,” dedi, “Biliyorum,” dedim ben de. “Nasılsın?” dedi, “Neden arıyorsun?” dedim ben, “Buldum,” dedi. Anlamadan sordum, “Ne buldun?” O da sinirlenerek yanıtladı beni: “Evi! Evi buldum.”

Ev. Hatırladım. Stein ve durmadan söz ettiği o ev, Berlin’in dışında, kırlarda bir ev, çiftlik evi, önünde ıhlamur ağaçları, arkasında kestane ağaçları, yukarıda gökyüzü, Brandenburg Gölü, neredeyse bir dönüm toprak, haritalar yayılmış, işaretlenmişti, haftalarca o yörede aranarak dolaşmıştı. Geri döndüğünde gülünç görünüyordu, ötekiler de, “Ne anlatıyor bu,” dediler. “Bundan iş çıkmaz.” Stein’i görmeyince bütün bunları unuttum. Onu unuttuğum gibi.

Düşünmeden bir sigara yaktım, Stein ortaya çıktığında aklıma söyleyecek bir şey gelmeyince hep öyle yapardım. Duraksayarak, “Stein? Satın aldın mı?” dedim. O da, “Evet!” diye bağırdı. Sonra alıcıyı elinden düşürdü. Daha önce onun böyle bağırdığını hiç duymamıştım. Sonra telefonu yeniden eline alıp bağırımaya devam etti: “*Görmelisin*, inanılmaz, muhteşem, harika!” Görmesi gereken kişinin neden ben olduğumu sormadım, uzun süre başka bir şey söylemedi ama ben yine de dinledim onu.

“Şu anda ne yapıyorsun?” diye sordu sonunda, neredeyse müstehcen geldi kulağıma sesi, biraz da titriyordu. “Hiçbir şey,”

dedim, “oturmuş gazete okuyorum.” “Gelip alıyorum seni. On dakika sonra,” dedi Stein ve telefonu kapattı.

Beş dakika sonra geldi, ben kapıyı açtıktan sonra bile başparmağını zilden çekmedi. “Stein, sinirimi bozuyorsun,” dedim, “çek elini zilden.” Aslında şunu söylemek istiyordum: Stein, dışarısı buz gibi, seninle bir yere gitmek istemiyorum, çek git. Stein elini zilden çekti, başını yana eğdi, bir şey söylemek istedi, ama söylemedi. Giyindim. Yola çıktık, taksisinin içi sigara kokuyordu, camı indirdim, yüzümü soğuk havaya tuttum.

Ötekilerin deyimiyle, Stein’la olan ilişkim biteli iki yıl olmuştu o sıralarda. Uzun sürmemişti ve özellikle onun taksisiyle yaptığımız yolculuklardan ibaretti. Onu taksisinde tanımıştım. Beni bir davete götürmüştü, otoyolda giderken teybe bir Trans-Am kaseti koymuştu, oraya vardığımızda ben ona davetin bir başka yerde olduğunu söyledim, böylece yola devam ettik, bir süre sonra taksimetreyi kapattı. Benimle birlikte evime geldi. Naylon torbalarını evimin koridoruna bırakıp üç hafta kaldı bende. Stein’in hiçbir zaman kendine ait evi olmamıştı, bu torbalarla kentte dolaşıyor, kâh şurada kâh burada kalıyordu, kalacak yer bulamazsa taksisinde yatıyordu. Evsiz barksızlara hiç benzemiyordu. Temizdi, iyi giyimliydi, asla bakımsız değildi, çalıştığı için parası vardı, sadece kendi evi yoktu, belki de olmasını istemiyordu.

Stein’in evimde kaldığı üç hafta boyunca taksisiyle kentte dolaştık. İlkinde Frankfurt Caddesi’nin sonuna kadar gidip döndük, Massive Attack dinleyip sigara içtik ve Frankfurt Caddesi’nde bir saat kadar bir aşağı bir yukarı dolaştık arabayla, sonunda Stein, “Anlıyor musun?” dedi.

Kafam bomboştu, içim boşalmış gibiydi, tuhaf bir biçimde havada asılı kalmış gibiydim, önümüzdeki sokak genişti, yağmurdan ıslanmıştı, ön camda silecekler çalışıyordu, bir sağa bir sola. Yolun iki yanındaki Stalin binaları devasa, yabancı ve güzeldi. Kent, benim tanıdığım kent değildi artık, bağımsız ve insansızdı, Stein, “Nesli tükenmiş bir canavar gibi,” dedi, ben de, onu anlayabileceğimi söyledim, düşünmekten vazgeçmiştim.

Ondan sonra hemen hemen her zaman taksiyle dolaştık. Stein’in her yol için değişik bir müziği vardı, karayolları için Ween, kent içinde David Bowie, caddelerde Bach, otobanda da yalnızca Trans-Am. Hemen hemen her zaman otobanı kullanıyorduk. İlk kar yağdığında Stein her mola yerinde arabadan fırlıyor, karla kaplı tarlalara koşuyor, orada yavaş yavaş, bütün dikkatini vererek tekvando hareketleri yapıyordu, sonunda ben kahkahalar atarak, öfkelenerek, geri dön diye bağıırıyordum ona, gidelim diyardum, üşüdüm.

Bir gün geldi bıktım. Stein’in üç naylon torbasını topladım, kendisine kalacak yeni bir yer aramasının zamanı geldiğini söyledim. Teşekkür edip gitti. Alt katımda oturan Christiane’nin evine yerleşti, sonra Anna’nın evine, Henriette’nin, Falk’ın, sonra başkalarının. Hepsini beceriyordu, kaçınılmaz bir şeydi bu, oldukça güzeldi Stein, Fassbinder olsa adamakıllı yararlanırdı ondan. Stein aramızdaydı. Aynı zamanda da değildi. Bizden biri değildi, ama nedense yanımızda kalıyordu. Falk’ın atölyesinde modellik yaptı, Anna’nın konserlerinde kabloları yerleştirdi, Kırmızı Salon’da Heinze’nin konuşmalarını dinledi. Tiyatroda biz alkışlarken o da alkışladı, biz içince o da içti, biz hap kullanınca o da kullandı. Eğlencelere katıldı, yazları, çok geçmeden herkesin sahip olduğu

ve çürük çitlerinin üzerine boyayla “Berlinliler defolun!” yazılmış perişan, eğri büğrü, küçük kır evlerine gittiğimizde o da bizimle geldi. Ara sıra aramızdan biri onu yatağına alıyordu, ara sıra da birimiz seyrediyorduk.

Ben değil. Ben yinelemedim. Benim tarzım değildi, diyebilirim. Bunun, yani Stein’le sevişmenin nasıl bir şey olduğunu da hatırlayamıyordum.

Hiçbir ilgimiz olmayan insanların evlerinde ve bahçelerinde onunla birlikte oturuyorduk. İşçiler oturmuştu oralarda, küçük çiftçiler, amatör bahçıvanlar, onlar bizden, biz de onlardan nefret ediyorduk. Orada oturanların yoluna çıkmıyorduk, onları düşünmek bile her şeyi bozuyordu. Uymuyordu. Onların “Kendi kendimize olalım”larını ellerinden alıyorduk, köyleri, tarlaları, hatta gökyüzünü çirkinleştiriyorduk, Easy-Rider-adımlarıyla ortalıkta dolaşma tarzımıza, esrarlı sigara izmaritlerini evlerinin önündeki bahçelere atmamıza tanık oluyorlar, galeyana gelip bizi itip kakıyorlardı. Ama biz, her şeye rağmen orada olmak istiyorduk. Evlerin duvar kâğıtlarını söküyor, süngerleri kopartıyorduk, bunu Stein yapıyordu; biz bahçede oturup şarap içiyorduk, sivrisineklerin hücum ettiği ağaçlara aptal aptal bakıyor, Castorf’tan, Heiner Müller’den, Wawerzinek’in halk tiyatrosundaki son hezimetinden söz ediyorduk. Stein yeterince çalıştıktan sonra bize katılıyordu. Söyleyecek bir şeyi olmuyordu. Biz LSD kullanıyorduk, Stein da kullanıyordu. Toddi sendeleyerek akşam ışığına giriyordu, kime dokunsa abuk sabuk “*Sarhoş*” diye geveliyordu, Stein abartılı bir neşeyle gülümsüyor ve susuyordu. Ne kadar çabalasa da bizim titiz, nevrastenik, boktan bakışlarımızı hazmedemiyordu, çoğunlukla sahnede rol yapıyormuşuz gibi bakıyordu bize. Bir keresinde onunla yalnız kalmıştım, belki de Heinz’ın Lunow’daki

evinin bahçesindeydik, ötekiler Speed'de gün batımını seyretmeye gitmişlerdi. Stein bardakları, küllükleri, şişeleri ve sandalyeleri topluyordu. Başardı da. Çok geçmeden ötekileri anımsatacak hiçbir şey kalmamıştı ortalıkta. "Şarap ister misin?" dedi, "Evet," dedim ben de, içtik, sessizce sigara tüttürdük, bakıştıkça gülüm-süyordu Stein. Hepsi buydu.

Şimdi takside Stein'in yanında otururken, "Hepsi bu," diye düşündüm, öğle sonrası trafiğinde, Prenzlau yönünde Frankfurt Caddesi'nde ilerliyorduk. Sisli ve soğuk bir gündü, hava toz yüklüydü, yanımızda bön bön bakan, ahmak, parmaklarını çıtlatan, yorgun sürücüler. Sigara içerken, şu anda Stein'in yanında oturmak zorunda olanın neden ben olduğumu soruyordum kendime, neden bana telefon etmişti, acaba onun için bir başlangıç mıydım ben? Anna'yı, Christiane'yi ya da Toddi'yi bulamadığı için mi? Onlardan hiçbiri Stein'le yola çıkmayacağı için mi? Ya ben ne diye yola çıkmıştım onunla? Sorularıma yanıt bulamadım. Sigaramın izmaritini pencereden dışarı fırlattım, yanımızdaki sürücünün sözlerine boş verdim; taksinin içi buz gibiydi. "Radyatör mü bozuk, Stein?" diye sordum, Stein yanıt vermedi. O tarihten beri ilk kez arabasında birlikteydik, dostça, "Nasıl bir ev bu, Stein," dedim, "kaç para ödedin ona?" Stein dalgın dalgın dikiz aynasına baktı, kırmızı ışıktaki geçti, durmadan şerit değiştirdi, sigarasını dibine kadar içti. "80 000," dedi. "80 000 Mark ödedim. Güzel bir ev. Görünce, tamam dedim, işte bu." Yüzünde kırmızı lekeler vardı, bir otobüsün önüne geçerken elini kornaya vurup durdu. "80 000 Mark'ı nereden buldun?" dedim. Bana kısaca bir göz atıp, "Yanlış sorular soruyorsun," dedi. Başka bir şey söylememeye karar verdim.

Berlin'den çıktık, Stein otobandan ayrılıp karayoluna saptı, kar başladı. Yoruldum, otomobil yolculuğunda hep yorulurdum.

Sileceklere baktım, döne döne üstümüze gelerek yağan kara, iki yıl önce Stein’le yaptığımız araba yolculuklarını düşündüm, o tuhaf coşkuyu, kayıtsızlığı, yabancılığı. Stein arabayı daha sakın kullanıyor, ara sıra bana göz atıyordu. “Teyp bozuldu mu?” diye sordum. Gülümsedi, “Bozulmadı. Hâlâ hoşlanıp hoşlanmadığını... bilemedim,” dedi. Gözlerimi devirdim. “Elbette ki hoşlanıyorum.” Stein’ın, Donizetti’nin bir aryasını yirmi kez peş peşe kaydettiği Callas’ın kasetini teybe taktım. Stein güldü. “Biliyorsun bunu.” Callas şarkı söylemeye başladı, sesi yükselip alçaldı, Stein hızlanıp yavaşladı, ben de ister istemez güldüm, elimle yanağına dokundum. Teni alışılmadık derecede pürüzlüydü. “Neye alışılıyor ki,” diye düşündüm, Stein, “Gördün mü,” dedi, söyler söylemez pişman olduğunu gördüm.

Angermünde’yi geçince karayolundan çıktı ve altmışlı yıllardan kalma alçak bir yapının önünde öyle bir frene bastı ki, başım ön cama çarptı. Öfkelenmiş, rahatsız olmuştum, “Burası mı?” diye sordum. Stein sevindi, buz tutmuş betonun üzerinde abartılı hareketlerle kayarak evin kapısından çıkan ve üzerinde mutfak önlüğü olan kadına doğru gitti. Solgun yüzlü, perişan bir çocuk kadının önlüğüne asılmıştı. Otomobilin camını indirdim, Stein’in neşeli bir içtenlikle “Bayan Anderson!” diye seslendiğini duydum, onun bu tür insanlarla konuşma tarzından hep nefret etmiştim, kadına elini uzattığını, kadının uzanan bu eli tutmadığını ve elindeki koca bir anahtar destesini yere düşürdüğünü gördüm. “Don yapınca su olmuyor,” dedi kadın, “borular dondu. Ama gelecek hafta elektrik verecekler.” Önlüğüne asılmış çocuk ağlamaya başladı. “Zararı yok,” dedi Stein, kaya kaya arabanın yanına geldi, indirdiğim camın önünde durdu ve belden aşağısıyla zarif ve

ahlaksız bir daire çizdi. “Come on baby, let the good times roll” dedi. “Kes şunu, Stein,” dedim. Kızardığımı hissettim, çocuk kadının önlüğünü bıraktı ve şaşkın şaşkın bize doğru bir adım attı.

Marşa basarken, “Bunlar burada oturuyorlardı,” dedi Stein; geri geri giderek karayoluna çıktı, kar yoğunlaşmıştı, arkama baktım, virajı dönüp de ev gözden kaybolana kadar kadınla çocuğu kapının ışıklık dikdörtgeninde seyrettim. “Bir yıl önce evden çıkmak zorunda kaldılar, bu yüzden bozuklar. Ama onları evden çıkaran ben değilim, Dortmundlu ev sahibi çıkardı. Ben yalnızca satın aldım. Bana göre evde kalsalar da olurdu.” Anlayışsızca, “İğrenç bunlar,” dedim. Stein, “İğrençlik dediğin nedir,” dedi, anahtar destesini kucağıma fırlattı. Anahtarları saydım, irili ufaklı tam yirmi üç taneydiler, hepsi de eskiydi, sapları kıvrımlıydı, alçak sesle kendi kendime şarkı söylercesine mırıldandım: “Ahırın anahtarı, tavan arasının anahtarı, evin kapısınıninki, samanlığınki, salonunki, süt sağılan odanınki, posta kutusununki, bodrumun ve bahçe kapısınıninki” ve birden –gerçekten böyle bir şey istemedem– Stein’i anlayıverdim, hevesini, sevincini, coşkusunu. “Birlikte gitmemiz çok güzel Stein,” dedim. O ise gözlerini benden kaçırdı, “En azından verandada durunca, kilise kulesinin arkasında güneşin batışı görülebiliyor,” dedi, “az sonra varırız, Angermünde’den sonra Canitz geliyor, ev de Canitz’te.”

Canitz, Lunow’dan daha kötüydü, Templin’den de, Schönwalde’den de. Çarpık çurpuk karayolunun iki yanında kurşuni renkte, basık evler diziliyordu, pek çok pencereye tahtalar çivilenmişti, dükkân yoktu, fırın da, lokanta da. Kar fırtınası şiddetini artırdı. “Burada çok kar var Stein,” dedim, o da, “Elbette,” dedi, sanki karı

* “Haydi yavrum, güzel günler başlasın.” (ç.n.)

da evle birlikte satın almıştı. Sokağın sol tarafında köy kilisesi göründüğünde, yuvarlak çan kulesiyle güzel, kırmızı bir kiliseydi, Stein mırıltıya benzeyen, tuhaf bir ses çıkardı, yazın kapalı camlara çarpan sineklerin sesi gibiydi. Arabayı ufak bir yan yola soktu, frene bastı, aynı anda abartılı bir hareketle ellerini direksiyondan çekti ve “İşte burası,” dedi.

Arabanın penceresinden bakarken, “Beş dakikalık bir şey bu,” diye düşündüm. Ev, sanki her an sessizce ve ansızın çöküverecekmiş gibi duruyordu. Arabadan indim, en ufak bir sarsıntı bile fazla gelecekmiş gibi arabanın kapısını dikkatlice kapadım, Stein da parmak uçlarına basarak yaklaştı eve. Ev bir gemiydi. Canitz’teki bu köy yolunun kenarında, çok önceleri orada karaya vurmuş, gururlu bir gemi gibi duruyordu. Kırmızı tuğladan, kocaman, iki katlı bir çiftlik eviydi, iskeleti kalmış üçgen çatının penceresinin her iki yanında birer tahta at başı vardı, pencerelerinin çoğu camsızdı. Rüzgârın bir yana eğdiği verandayı ayakta tutan yalnızca sık sarmaşıklardı, duvarlarda parmak genişliğinde çatlaklar uzanıyordu. Ev güzeldi. O evdi. Ve o ev bir harabeydi.

Stein’in, üzerindeki “Satılık” levhasını çıkarmaya çalıştığı kapı, iniltiyle devrildi. Kapının üstünden atladık, sonra ben durdum, Stein’in yüz ifadesi beni dehşete düşürmüştü, verandanın sarmaşıklarının arkasında gözden kayboluşuna baktım. Az sonra evin pencerelerinden birinin çerçevesi düştü, Stein’in heyecanlı yüzü kırılan camın arasından göründü, elindeki gaz lambasının ışığı yüzünü aydınlatıyordu.

“Stein!” diye haykırdım, “Çık dışarıya! Ev çökecek!”

“Sen içeri gel!” diye seslendi bana, “burası benim evim!”

Bu sözlerin neden beni sakinleştirmesi gerektiğini düşündüm bir an, sonra çöp torbalannın ve hurdaların üstünden atlayarak

verandaya gittim. Verandanın tahtaları gıcırıyor, sarmaşıklar bütün ışıkları yutuyorlardı, tiksinererek otların sürgünlerini kenara ittim, sonra da Stein'ın buz gibi eli beni evin içine çekti. Elini tuttum. Elini tuttum, çünkü onun bana dokunuşunu bir kez daha yitirmek istemedim, hele elindeki küçük gaz lambasının ışığını hiç. Stein bir şarkı mırıldanıyordu, peşinden gittim.

Bütün pencerelerin camlarını kırıp bahçeye attı, günün son ışığını kapılardaki kırmızı cam kırıklarının arasından gördük. Ceketimin cebinde ağırlık yapan anahtar destesi son derece gereksizdi, bütün kapılar açıktı ya da kapı yoktu. Stein ışık tuttu, gösterdi, betimledi, soluk soluğa karşıma dikildi, bir şey söylemek istedi, söylemedi, beni çekip götürdü. Merdivenlerin tırabzanlarını ve kapı tokmaklarını okşadı, duvarlara eliyle vurdu, duvar kâğıtlarını çekip yırttı, altından çıkan tozlu sıvaya hayretle baktı. “Gördün mü?” diyordu, “Dokunsana!” ve “Buna ne dersin?”, onu yanıtlamama gerek yoktu, kendi kendine konuşuyordu. Mutfakta yere çömeldi, elleriyle yer karolarındaki kiri sildi, kendi kendine konuşuyordu; ben bütün bu zaman boyunca ona tutunuyor olsam da varlığım hissedilmiyordu. Duvarlarda gençler izlerini bırakmışlardı – *Ona git ve uçurtmanı uçur. Buradaydım. Mattis. No risk, no fun** “Ona git ve uçurtmanı uçur,” dedim. Stein ansızın şaşkınlıkla bana döndü ve “Ne?” dedi, ben de “Hiç,” dedim. Kolumdan tuttu ve önü sıra itti, evin arka kapısını bir tekmeyle bahçeye fırlattı, beni de kısa merdivenden aşağı. “Burada.”

“Burada – ne?” dedim.

“Her şey işte,” dedi Stein, onu hiç böyle küstah görmemiştim. “Göl, Brandenburg, avluda kestaneler, bir dönüm toprak, lanet olası otlarınızı burada yetiştirebilirsiniz, mantarlarınızı ve kenevirinizi

* Risk yoksa eğlence de yok. (ç.n.)

ve bokunuzu da. Bol yer var, anlıyor musun? Yer var. Size burada bir salon hazırlarım, bir bılardo odası, herkesin odası olur, evin arkasında bok yemek için koca bir masa, kalkıp Oder'in kıyısına koşabilir, beynin patlayana kadar kokain çekebilirsin orada." Kafamı tutup sertçe araziye doğru çevirdi, çok karanlıktı, neredeyse hiçbir şey göremiyordum, titremeye başladım.

"Stein," dedim, "lütfen, kes şunu."

Kesti. Sustu, bakiştık, ikimiz neredeyse aynı tempoda hızlı hızlı soluk aldık. Elini yavaşça yüzüme koydu, kendimi geri çektim, "Tamam," dedi, "tamam, tamam. O.K."

Kıpırdamadım. Hiçbir şey anlamıyordum. Uzaktan uzağa bir şey anlıyordum, ama çok uzaktaydı bu. Yorgun ve bitkindim, etkileri düşündüm ve beni burada yalnız bıraktıkları için, yanımda kimse olmadığı için bir an içimden bir öfke geçti, beni Stein'dan korumak için Christiane yoktu, Anna yoktu, Heinze yoktu. Stein ayaklarını yere sürüyordu, "Özür dilerim," dedi.

"Önemi yok," dedim. "Sorun değil."

Elimi tuttu, eli şimdi sıcak ve yumuşaktı, "Evet, kilisenin kulesinin arkasında güneş," dedi.

Verandanın basamaklarındaki karı süpürdü, oturmamı söyledi. Oturdum. İnanılmaz derecede üşüyordum. Yakıp bana uzattığı sigarayı aldım, içtim, kilisenin kulesine baktım, güneş arkasında batmıştı. Geleceğe yönelik, iyimser bir şeyler söylemem gerektiği duygusuna kapılıp suçluluk duydum, kafam karışmıştı, "Şu verandadaki sarmaşığı ortadan kaldırayım," dedim, "yazın. Yoksa burada oturup şarap içmek istesek hiçbir şey göremeyiz."

"Ben yaparım," dedi Stein.

Beni dinlemediğine emindim. Yanımda oturuyor, yorgun görünüyordu, karla kaplı, soğuk, boş yola baktı; yazı düşündüm, Lunow'da, Heinze'nin bahçesinde geçirdiğimiz o saati, Stein'ın

bana bir kez daha o gün baktığı gibi bakmasını arzuladım, bunun için kendimden nefret ettim. “Stein, bana bir şey söyler misin lütfen,” dedim. “Bana herhangi bir şeyi açıklar mısın?”

Stein sigarasını kara fırlattı, bana bakmadı, “Sana ne söyleyeyim ki,” dedi. “Bu gördüğün bir olasılık, pek çok olasılıktan biri. Bundan yararlanabilirsin ya da vazgeçersin. Ben ondan yararlanabilirim ya da vazgeçerim ve başka bir yere gidebilirim. Birlikte yararlanabiliriz bu olasılıktan ya da birbirimizi hiç tanımamış gibi davranırız. Fark etmez. Ben sadece göstermek istedim sana, hepsi bu.”

“Bana bir olasılığı, pek çok olasılıktan birini göstermek için 80 000 Mark mı harcadın? Doğru mu anladım? Stein? Ne demek bu?” dedim.

Stein tepki vermedi. Öne eğildi ve kendini zorlayarak yola baktı, bakışlarını izledim; sokak alacakaranlıktı, kar, günün son ışıklarını yansıtıyor, insanın gözünü alıyordu. Yolun karşı tarafında biri duruyordu. Gözlerimi kıstım, oturduğum yerde doğruldum, o kişi beş metre kadar uzağımdaydı, arkasını döndü, iki ev arasındaki gölgelik yere koştu. Bir bahçe kapısı kapandı, Angermünde’deki çocuğu görmüş olduğuma emindim, şu annesinin iş önlüğüne asılan solgun yüzü, budala çocuğu.

Stein ayağa kalkıp, “Haydi gidelim,” dedi.

“Stein,” dedim, “çocuk. Angermünde’deki. Neden bu sokakta durup bizi gözetliyor?”

Bana yanıt vermeyeceğini biliyordum. Binmem için arabanın kapısını açtı, ben önünde durdum, bir şey bekliyordum, bir dokunuş, bir el hareketi. “Sen hep bizimle olmak isterdin,” diye düşündüm.

Stein soğuk bir sesle, “Benimle geldiğin için teşekkür ederim,” dedi.

O zaman arabaya bindim.

Dönüş yolunda nasıl bir müzik dinlediğimizi hatırlamıyorum; o günü izleyen haftalarda Stein'ı pek az gördüm. Göller dondu, patenler satın aldık, geceleri ellerimizde meşalelerle ormana dalıp buzun üzerine çıktık. Heinze'nin berbat aletinde Paolo Conte dinleyip ecstasy yuttuk, Bret Easton Ellis'in *Amerikan Sapığı*'nin en iyi bölümlerini yüksek sesle okuduk. Falk, Anna'yı öptü, Anna beni öptü, ben de Christiane'yi öptüm. Stein bazen bize katılıyordu. Henriette'yi öpüyordu, o bunu yaparken ben başımı başka tarafa çeviriyordum. Birbirimizin yoluna çıkmıyorduk. Evi sonunda satın almış olduğunu kimseye söylememişti, oraya benimle birlikte gitmiş olduğunu da söylememişti. Ben de söylememiştim. Evi düşünmüyordum, ama ara sıra, Stein'ın taksisiyle kente dönerken ve patenlerimizle meşalelerimizi arabanın bagajına atarken orada katranlı mukavva, duvar kâğıdı ve boyalar görüyordum.

Şubat'ta Toddi, Griebnitz Gölü'ne düştü. Heinze patenleriyle buzun üzerinde kayıyordu, meşalesini kaldırıp, "Nasıl da eğlenebiliriz, nasıl da köküne kadar eğlenebiliriz, aklım almıyor!" diye bağırdı, körkütük sarhoştı, Toddi peşinden gitti kayarak, biz de, "Sarhoş de, Toddi, haydi söyle!" diye bağırdık. Sonra buz çatırdadı ve Toddi içinde kayboldu.

Kalakaldık. Heinze, ağzı açık, kocaman bir fiyonk çizdi buzun üzerinde, buz çatırdadı, meşalelerimizden yere tıslayarak balmumu akıyordu. Falk fırladı, patenlerinin üzerinde tökezliyordu, Anna şalını sırtından çekip aldı, Christiane budala gibi elleriyle yüzünü kapamıştı, incecik sesiyle cıvıklıyordu. Falk karnının üstünde sürünerek ilerledi, Heinze'yi artık göremiyorduk. Falk, Toddi'ye seslendi, Toddi de bağırarak yanıt verdi. Anna şalını fırlattı, Henriette, Falk'ın ayaklarına yapıştı, ben olduğum yerde kaldım. Stein da kaldı. Yakıp bana uzattığı sigarayı aldım, "Sarhoş" dedi bana, ben de ona, "Soğuk," dedim, sonra da gülmeye başladık.

Güldük, iki büklüm olduk, buzun üzerine yattık, gözlerimizden yaşlar fışkırıyordu, gülüyor ve bir türlü önünü alamıyorduk, sırlıklam, titreyen Toddi'yi getirdiklerinde de susamadık, Henriette, "Deli misiniz, nesiniz," dedi.

Martta Stein ortadan kayboldu. Heinze'nin otuzuncu yaş gününe de, Christiane'nin galasına da gelmedi, Anna'nın konserine de. Gitmişti, Henriette budalaca, usulcacık, onun nerede olduğunu sorduğunda, herkes omuzlarını silkti. Ben omzumu silkemedim, ama sustum. Bir hafta sonra ilk kart geldi. Canitz köyündeki kilisenin fotoğrafı vardı üzerinde, arka tarafında da şunlar yazılıydı:

Çatı sağlam. Çocuk burnunu siliyor, konuşmuyor, hep burada. Güneşe güvenilebilir, güneş batınca sigara içiyorum, bir şeyler ek-tim, yiyebilirsin. Sarmaşığı ben kesiyorum, eğer gelirsen, biliyor-sun, anahtarlar hâlâ sende.

Sonra düzenli olarak kart geldi, onları bekler oldum, bir gün gelmese bozuluyordum. Hep kilisenin fotoğrafı oluyordu üzerlerinde ve hep dört-beş cümle, küçük bulmacalar gibi, kimi zaman güzel, kimi zaman anlaşılmaz. Stein sık sık *...eğer gelirsen*, diye yazıyordu. "Gel" demiyordu. "Gel" demesini beklemeye karar verdim, o zaman yola çıkacaktım. Mayısta kart gelmedi, onun yerine bir mektup geldi. Zarfın üzerindeki, Stein'in hantal, iri el-yazısını inceledim, yatağa, Falk'ın yanına girdim, ve zarfı yırtarak açtım. Falk hâlâ uyuyor ve horluyordu. Zarfın içinde *Angermünde Haberleri* gazetesinden kesilmiş bir yazı vardı, Stein tarihini arka tarafına karalamıştı. Falk'ın, uykunun sıcaklığını taşıyan bedenini yana itip yazıyı açtım ve okudum:

YEREL HABERLER

Perşembeyi cumaya bağlayan gece Canitz'teki eski çiftlik binası temellerine kadar yanıp kiil oldu. 18. yüzyılda inşa edilmiş evi altı ay önce satın alan ve yeniden oturulur hale getiren Berlinli sahibi, o günden beri kayıp. Felakete neyin neden olduğu henüz belirlenmese de polis kundak olasılığını dikkate almaktadır.

Yazıyı üç kez okudum. Falk kıpırdandı. Gözüm, gazete yazısından Stein'ın zarfın üzerindeki elyazısına gitti ve sonra yine yazıya. Pulun üzerindeki posta damgası Stralsund'u gösteriyordu. Falk uyandı, bir an boş boş baktı bana, sonra bileğimden yakalayıp ahmaklara özgü o iğrenç kurnazlıkla sordu:

“Ne oluyor?”

Elimi çektim, yataktan çıktım ve “Hiç,” dedim.

Mutfağa gittim ve orada on dakika kadar ocağın önünde bulalaca dikildim. Ocağın üzerindeki saat tiktaklıyordu. Arka odaya gittim, çalışma masasının çekmecesini açtım, zarfı öteki kartların ve anahtar destesinin yanına bıraktım. “Daha sonra,” diye düşündüm.

Camera Obscura

Sanatçı çok ufak tefek. Marie kendisi açısından her şeyin yolunda olup olmadığını bazen bilemiyor, sanatçı çok çok ufak; her şeye sahip değilsin artık, diye düşünüyor Marie, kendini kastederek, belki de sonbahar geldiği için, o eski tedirginlik başladığı için, sırtındaki ürperti, yağmur?

Sanatçı gerçekten pek ufak. Marie'den kesin üç baş daha kısa. Ünlü, en azından Berlin'de herkes tanır onu, bilgisayarla sanat yapıyor, iki kitap yazmış, geceleri bazen radyoda konuşuyor. Sanatçı üstelik çok da çirkin. Küçücük, kaba saba bir kafası var, çok esmer, kimileri onun damarlarında İspanyol kanı dolaştığını söylüyorlar. Ağzı inanılmaz derecede küçük, yok gibi. Ama gözleri güzel, kapkara ve iri, konuşurken çoğunlukla elini yüzünün önünde öyle tutuyor ki sadece gözleri görünüyor. Sanatçının giysileri felaket. Yırtık bir kot pantolon –çocuk bedeni diye düşünüyor Marie– hep yeşil bir ceket, hep lastik ayakkabılar. Sol elinin bileğine siyah bir deri bant bağlamış. Sanatçının her şeye rağmen inanılmaz zeki olduğunu söyleyenler var.

Marie sanatçıdan bir şey istiyor. Ondan ne istediğini bilmiyor. Belki ününün pırıltısını. Belki çirkin bir insanın yanında daha da güzel olmayı. Belki, sahte bir kayıtsızlığa, zarar vererek nüfuz etmeyi. Marie kendisi açısından her şeyin yolunda olup olmadığını ciddi ciddi sorguluyor. İkisi yan yana gülünç görünmüyorlar mı? Marie hep güzel insanlarla bir arada olmayı arzulamıştı. Bir erkeğe

yukarıdan bakmak zorunda olmak korkunç bir şey. O durumda o olayın... nasıl olacağını hayal etmek korkunç bir şey. Yine de istiyor Marie.

İlk akşam öpüşüyorlar. Daha doğrusu Marie sanatçıyı öpüyor. Adam ansızın Marie'nin karşısına çıkıyor, o toplantıda, bütün o Berlinli ünlü kişilerin arasında, Marie o akşam gözlerini ilk olarak hangi ünlüye dikeceğine karar veremiyor. Kendini sunan, sanatçı oluyor. O güzel, kara gözleriyle ansızın Marie'nin karşısına çıkıyor, sanatçıyı televizyonda görmüş olan Marie hemen tanıyor onu. Sanatçı Marie'nin kadehine durmadan votka dolduruyor, zor sorular soruyor. Mutluluk senin için ne anlama geliyor. Birine ihanet ettiğin oldu mu hiç. Herhangi bir şeyi sadece dış görünüşün sayesinde elde etmek seni rahatsız eder mi.

Marie votka içiyor, kararsız kalıyor, mutluluk hep bir önceki andır, diyor. Mutluluk duymam gereken andan önceki saniyedir, o saniyede mutlu olurum ve bunu bilmem. Pek çok kişiye ihanet ettim sanırım. Ve bir şeylere dış görünüşüm sayesinde sahip olmaktan hoşlanıyorum.

Sanatçı gözlerini dikip bakıyor ona. Marie de bakışlarına karşılık veriyor, bunu iyi beceriyor. Çevrelerindeki insanlar tedirgin oluyorlar, sanatçı gerçekten çok ufak ve çok çirkin. Marie, dayanışma olsun diye değil de inadından eğiliyor, sanatçının başını iki eliyle yakalıyor ve dudaklarından öpüyor. Adam da onu öpüyor, elbette. Sonra Marie ona telefon numarasını veriyor ve gidiyor, ancak dışarıya, soğuk ve yıldızlı geceye çıkınca aslında ne kadar sarhoş olduğunu hissediyor.

Sanatçı üç gün bekliyor, soma Marie'ye telefon ediyor. Gerçekten – bekledi mi? Marie beklediğini varsayıyor. Bir barda bir akşam geçiriyorlar, Marie çok üşüyor orada ve sanatçı gözlerini dikip ona baktığı, konuşmak istemediği için bayılacak gibi oluyor.

Bir sabah da parkta dolaşmaya gidiyorlar, sanatçı Marie'nin hoşuna giden şık bir güneş gözlüğü takıyor. Bütün bir öğleden sonra kafede oturuyorlar, Marie biraz kendinden söz ediyor, bunun dışında susuyor, sanatçı, üst düzeyde sohbetlerden hoşlanmayacağını söylüyor.

Marie üst düzeyin ne olduğunu bilmiyor. Adamla buluşmaya giderken, sahip olduğu tek topuksuz ayakkabıları giyiyor, aralarındaki boy farkından rahatsız oluyor. Sonbahardalar. Marie'nin odasının açık penceresinden içeri ölmekte olan arılar yalpalayarak düşüyorlar. Marie çok üşüyor, eldiven takıyor, günler artık kısaltmakta, Marie sık sık yorgun oluyor. Bazen başını arkaya atıp neşeli kahkahalar atmaya çalışıyor. Doğru dürüst beceremiyor. Bir keresinde sanatçı, kendisiyle birlikte iki günlüğüne Baltık Denizi'ne gelip gelmeyeceğini soruyor ona. Marie, olur diyor, Ahlbeck, Fischland ve Hiddensee gibi yerleri düşünüyor, kışı yaşayan uzun, beyaz kumsalı, midyeleri ve sakın bir denizi. Sanatçıyı düşünmüyor, elinde bir fincan soğuk çayla pencerenin yanında durup yola bakıyor. O günlerde kafası karışık, yanan sigarayı ters ucundan koyuyor dudaklarının arasına, musluğu açık unutuyor, anahtarlığını kaybediyor. Bir keresinde sanatçı arayıp, seni seviyorum, diyor. Marie almacı başıyla omzu arasına kıştırıp yere çömeliyor, aynaya bakıyor. Gözlerini yavaşça kapatıyor ve yine yavaşça açıyor. Sanatçı artık hiçbir şey söylemiyor, ama Marie onun soluk aldığını duyuyor, sessiz, düzenli, sakın soluklar. Heyecanlanmıyor. Marie de öyle. Bir kez daha, evet, diyor Marie, her şeyin böyle hızla gelişmesi beni şaşırtıyor. Sanatçı telefonu kapatıyor.

Marie onun gözlerini düşündüğünde sırtında bir kasılma hissediyor. Gözleri gerçekten güzel. Onun telefon etmesini beklemiyor Marie, edeceğini biliyor. Sanatçı, cüceliğinden hoşnut görünüyor. Kıpır kıpır, palyaçomsu hareketler yaparak iyice vurguluyor

bu durumunu, kurşun askerler gibi yürüyor, bazen sokağın ortasında amuda kalkıyor, suratını şekilden şekle sokuyor, el çabukluğuyla kulağına paralar tıktırıp burnundan çıkarıyor. O davetteki öpüşünden bu yana Marie'ye elini değdirmemiş. Marie de ona. Vedalaşırken sanatçı elini Marie'nin koluna koyacak gibi oluyor, ama son anda hep geri çekiyor. Benim bakışlarıma böyle uzun uzun karşılık vermenin anlamı ne, diye soruyor; Marie, yakınlık, saldırganlık, cinsellik, diye yanıtlıyor onu. Aynı görüşte olmak da. Bunun doğru olup olmadığını bilmiyor Marie. Sanatçı gülümseyemiyor. Gülümsediğini sandığı zaman, gözlerini incecik birer çizgi halini alana kadar kısıyor, dudaklarının iki yanını yukarı çekiyor. Marie inandırıcı bulmuyor bunu ve sesinde bir zafer tınısıyla ona söylüyor. Olabilir, diyor sanatçı ve ilk kez incinmiş görünüyor.

Bir keresinde, geceleyin, bir kafede, Marie iyice sarhoş oluyor, adama, kendisiyle yatmayı düşünüp düşünmeyeceğini soruyor. Bu yaptığının yanlış olduğunu biliyor, ama sormadan edemiyor, günlerdir hep bunu sormak istemiş. Sanatçı şöyle diyor: Benim için bu açıdan önemli olan kadınlar tanıdım elbette. Marie öfkeleniyor, kollarını göğsünde kavuşturuyor ve artık hiçbir şey söylememeye karar veriyor. Sanatçı şarap içiyor, sigara içiyor, Marie'ye bakıyor, sonra da, iyisi mi sen şimdi git, diyor, Marie de öfke içinde bisikletine binip evine gidiyor.

Sonra sanatçıya telefon ediyor. Beni gözetlemeni istemiyorum, diyor sanatçı, ama yine de kızı görmeye hazır. Bir bakıma Marie'ye nedense bir hayvanı hatırlatıyor. Küçük bir hayvanı. Küçük, siyah, tüylü, ürkütücü bir maymunu. Marie topuksuz ayak-kabıklarını dolaba kaldırıyor, yüksek topuklu çizmelerini giyiyor, bisikletine binip ilk kez adamın evine gidiyor.

Sanatçı, ancak üçüncü çalışında açıyor kapıyı, ayaklarında

lastik ayakkabıları var, üstünde yırtık kot pantolonu, siyah ka-
zağı. Bir keresinde Marie'ye bir defada hep on beş kazak birden
aldığını ve sonra bunların hepsini siyaha boyattığını anlatmıştı.
Evin içi sıcak. Tuhaf bir biçimde derlenip toplanmış. Turuncuya
boyalı duvarlar, bir yığın kitap, CD, plak. Çay içer misin, diye so-
ruyor sanatçı, evet, diyor Marie, çalışma masasına gidip odadaki
tek sandalyeye oturuyor, masa pencerenin yanında değil, oda-
nın arka duvarına dayalı. Masanın arkasındaki duvara tutturul-
muş kartpostallar, gazetelerden kesilmiş karikatürler, fotoğraflar,
mektuplar. Üst üste iliştirilmiş küçük kâğıtlar. Sanatçı güneyde
bir yerde, kucağında sarışın, tombul yanaklı bir çocuk. Tiyatro
programları, düzgünce kesilmiş bir kitap eleştirisi. Bir dizi vesika-
lık fotoğraf, sanatçı çok kısa boylu olduğu için tepeden çekilmiş,
flaş alınının ortasında beyaz bir leke olarak çıkmış. Sarı kâğıt üze-
rinde iri harflerle bir tek cümle: "İhanet günlerinde manzaralar
çok güzeldir." Sanatçı mutfakta fincanları takırdatıyor, Marie alt
dudağını ısıyor, tutuk ve sinirli. Sanatçının yaklaşan ayak ses-
lerini mantar halının hışırtısından anlıyor, ona doğru dönüyor,
dudaklarına donuk bir gülümseme oturtuyor. Sanatçı fincanları
çalışma masasının camına koyuyor, müzik? diye soruyor, Ma-
rie omuzlarını silkerken fincanına sıkı sıkı yapışıyor, sanatçı bir
CD koyuyor. Hoparlörlerden çıtırtılar geliyor, uzaktan Polly Jane
Harvey'in sesi duyuluyor, *Is that all there is?** Depresyon müziği,
diye düşünüyor Marie ve bunu yüksek sesle söylemeli miyim, diye
geçiriyor aklından. Sanatçı onun çevresinde dönüyor, kendinden
hoşnut ve güvenli görünüyor, kıza bakıyor, yüzüne alaycı bir ifade
geliyor. Marie gırtlığını temizliyor. Sanatçı, internete girelim mi?
diye soruyor. Marie, ben internetten hiç anlamam, diyor, sanatçı
çok tatlı bir sesle, önemi yok, diyor.

* Hepsi bu mu? (ç.n.)

Bilgisayarını açıyor, alet yavaşça vızıldıyor, ekranın siyah rengi değişip açık, berrak bir maviye dönüşüyor. Gülümseyen bir minyatür bilgisayar görünüyor, ekranın sol alt köşesinde değişik küçük simgeler açılıyor. Marie ellerini kucağında ovuşturuyor, ne yapacağını bilemiyor. Sanatçı tuşlara dokunuyor, fareyi ustaca oynatıyor, bilgisayarın arkasından yumruk büyüklüğünde gri bir küre çıkarıyor, ortasında kara kara parıldayan bir göz var. Küreyi çalışma masasının ortasına koyuyor ve kara kara parıldayan gözü Marie'ye doğrultuyor. Marie küreye bakıyor, sanatçı fareyi ustaca oynatıyor, ekran beyazlaşıyor. Sol üst köşesinde açık ve koyu gri minicik kareler beliriyor, küçük noktalardan oluşan bir zemin, sessizce ve hızla ekrana dağılıyor. Marie'nin saçının ayrımı, Marie'nin alını, Marie'nin kaşları, gözleri, burnu, ağzı, çenesi, göğüslerinin başlangıcı, siyah beyaz, ürkütücü bir Marie-suratı.

Korkunç bir şey bu, diyor Marie. Ekrandaki Marie-suratı da az sonra sessizce yineliyor: Korkunç bir şey bu, gözlerini ve ağzını açıp kapıyor, balık gibi, tüyler ürpertici, ürkünç. Kesin biçimini almadı, diyor sanatçı, bilgisayarın tuşlarında parmaklarını gezdiriyor, Marie-suratının hatları belirginleşiyor, netleşiyor, fonda odanın sağ arka duvarındaki kitaplar görünüyor, pencere, dışarıdaki gökyüzü, ekranda gri, gerçek hayatta da gri. Bununla hemen hemen her şeyin filmini çekebilirsin, diyor sanatçı, Marie'ye yönelttiği gülümseme ikna edici değil, ama dostça, Marie de ikna olmadan gülümsüyor. Odada hiç ses yok. Marie, artık gülümsemeyen sanatçının bakışlarına göğüs geriyor. Sanatçının kaşlarının ortasından kara ve güzel bir üçüncü göz doğuyor, Marie gözlerini kırptırınca o göz kayboluyor. Bilgisayar hışırdıyor, Marie ekrana bakmaya cesaret edemiyor, ürkütücü ve gri Marie-suratından korkuyor. Mantar halı gıcırıyor, çünkü sanatçı o sırada Marie'ye yaklaşmakta. Marie sırtını sandalyenin arkasına bastırıyor, göz-

lerini kırpmadan sanatçı-gözlerine bakıyor, sanki böyle yaparak korkunç olanı kendinden uzaklaştırabilirmiş gibi. Sanatçı sağ elini Marie'nin yanağına değdiriyor, eli serin ve yumuşak. Marie gözlerini kısa bir an kapatıyor. Sonra sanatçı yüzünü Marie'nin yüzüne iyice yaklaştırıyor, Marie soluk almadan duruyor, sanatçı onu dudaklarından öpüyor. Marie son derece sakin. Herhalde adam da öyle. Bilgisayarın ekranında öpüşmeleri görünüyor, biraz sonra ve sessizce, bir ânın gri yinelenmesi. Marie oraya bakıyor, gözleri sanatçının yüzünü, kapalı gözlerini aşarak ekrana yöneliyor, ekranda adamın yüzü Marie'ninkine sürtünüyor, onun yüzünü bastırıyor, Marie gözlerini açıyor, hepsi siyah-beyaz.

Marie'nin kafasının içinde bir şey dönüyor. Sanatçı soluk alıyor, Marie'ye iyice sokuluyor, elini onun ensesine bastırıyor, sırtından aşağı kaydırıyor, elbisesinin altına sokuyor. Marie bütün dikkatini toplamış. Her zaman yaptığı gibi kendine tepeden, kuşbakışı bakar gibi bakmak yerine ekrana bakıyor, iki insanın o sessiz, tuhaf kucaklaşmasına, ve garip bir şey bu. Odanın içi sıcak. Çalışma masasının arkasındaki duvarda öbek öbek küçük kâğıtlar sallanıyor, sanatçı güneyde bir yerde, kucağında sarışın, tombul yanaklı bir çocuk. İnsanın her şeyi yalnızca bir tek defa ilk kez görmesi çok yazık, diye düşünüyor Marie.

Sanatçı, Marie'yi sandalyeden aşağı, yere çekiyor. Bir ara Marie yalnızca yüksek topuklu çizmeleriyle kalıyor, sonra onları da çıkarıyor. Bilgisayar ekranında bir kitaplık görünüyor, boş bir sandalyenin arkalığı, bir pencere, dışarıda da daha karanlık bir gökyüzü.

Oder'in Bu Yanında

Onlar gelirken Koberling tepede duruyor. Tepe, bahçenin ortasında bir toprak yığını, iki yıl önce Koberling kendi elleriyle hazırlamıştı orayı, o sırada Constanze gülerek, “Mareşal tepesi,” demişti, Koberling de, “Napolyon tepesi,” diye yanıtlamıştı onu ve öyle kalmıştı adı. Buradan bakınca çimenliği görebiliyor, verandayı, mutfağın loş girişini, arkasında Oder'in yer aldığı geniş çayırıları.

Koberling, Napolyon tepesinde duruyor ve sigara içiyor, ellerini gözlerine siper edip ufka bakıyor. Arkalarda bir yerde yatağına gömülmüş Oder var. Arkalarda bir yerde Constanze de var, öğle sonrasının sıcaklığında günlük gezintisine çıkmış. Çocuk mutfakta uyuyor, yaz yorgunu. Koberling eliyle bir arıyı savuşturuyor, sonbaharı düşünüyor. Kumlu yolun aşağısından doğru bir hayal gibi motor sesi tırmanıyor. Koberling kulak verip başını çeviriyor, gözlerini kısıyor, kendisinininki dışında kumlu yoldan yukarı asla bir otomobil gelmez, asla. Hayal değil. Bir dizel sesi, çtırdayan küçük taşlar, Koberling şaşkın, kalbi çarpıyor. Eski Benz, sağ taraftan görüş açısına giriyor. Koberling olduğu yerde donakalmış, görünmez olmayı diliyor, “Yolunuza devam edin,” diye düşünüyor. Benz, bahçe kapısının önünde duruyor, yoldan bir toz bulutu kalkıyor, sürücünün öbür tarafındaki kapı açılıyor ve Anna iniyor. Koberling onu hemen tanıyor. Tıpkı eskisi gibi, o günlerdeki gibi, yalnızca irileşmiş, boyu uzamış, büyümüş bir çocuk. “Koberling!”

Adamın adını haykırıyor Anna ve yüksek topuklu ayakkabılarıyla arabanın etrafından tökezleyerek dolaşıyor, bahçe kapısına gelince duruyor. Üzerinde kırmızı bir elbise var, teni çok koyu. Sürücü tarafındaki cam açılıyor, saçları karmakarışık bir genç adam esneyerek başını dışarı uzatıyor, Koberling midesinde bir kasılma hissediyor, alçak sesle ve sevimsiz bir tavırla, “Keş,” diyor.

“Baksana!” diye bağılıyor Anna. “Polonya’dan geliyoruz, paramız kalmadı, senin evinde kalabileceğimizi düşündük, birkaç günlüğüne. Koberling! Beni tanıdın mı?”

Koberling sigarasını ayağıyla eziyor ve tepeden iniyor. “Tanıdım. Ne dediğini anlıyorum. Böyle bağırmana gerek yok.”

Anna’nın eli kapının tokmağında, keş uyuşuk uyuşuk arabadan sıyrılıyor, üzerindeki kot pantolonun leş gibi olduğunu Koberling şimdi görebiliyor. Max mutfaktan mahmur ve ürkek çocuk sesiyle sesleniyor, Koberling pencerenin yanındaki ranzanın üstündeki ışığın nasıl olduğunu biliyor, sinekler de lambanın çevresinde dönüyorlardır, kendini ansızın taşıyamayacağı bir yükün altına girmiş gibi ve zayıf hissediyor. Constanze nerede, diye düşünüyor, Constanze olsaydı bunları üstlenirdi, çünkü ben konuk istemiyorum, hele keşi hiç.

Üst dudağındaki teri siliyor ve çakıl taşı döşeli bahçe yolundan geçerek bahçe kapısına gidiyor. Çakıl taşlarından müthiş bir gürültü çıkıyor. Anna, diye düşünüyor Koberling. Anna. Sen ve senin şu soyтары baban, saçma sapan maskaralıklar yapan adam, sirk soyтары. Sen küçükken bir gün sana bir tokat atmıştım, çünkü ben evinizin önündeki çimenlikte meditasyon yaparken sırtıma atlamıştın. Sen çocukken umursamazdım seni. Şu soyтары babanla mutfakta oturur, sohbet eder, yere yıkılana kadar içerdik. Olsa olsa sinirime dokunurdun, çikolata bulaşığı ağzınla, şimdi de sinirime dokunuyorsun.

Koberling sürgüyü çekip bahçe kapısını ardına kadar açıyor, budala gibi gülümsüyor, ter içinde. “Yahu, Koberling,” diyor Anna, sırtlıyor ve arkasından da, “Ah”a benzeyen bir ses çıkarıyor. “Yahu Koberling. Birbirimizi son gördüğümüzden bu yana yıllar geçmiş olmalı. Yıllar!”

“Evet,” diyor Koberling. “Yıllar.”

Keş, Koberling’e doğru iki iri adım atıyor, kirli elini uzatıyor. Koberling uzanan eli tutmuyor. Savunurcasına kapının yanında dikiliyor, sanki anlamalarına yetebilecekmiş gibi, sanki bedeninin sessiz ve gerilmiş kalesi onlara çekip gitmeleri gerektiğini anlatabilecekmiş gibi. Burada konuk istenmediğini. Eski dostlukların hükmünün kalmadığını. Ama anlamıyorlar. Öylece dikilip bön bön bakıyorlar. Koberling arkasını dönüyor, çakıl taşlı yoldan yürüyerek verandaya gidiyor, gökyüzünün maviliğine doğru, “İsterseniz kalabilirsiniz,” diyor. “Evde bir konuk odası var.”

Akşama doğru Constanze gezintiden dönüyor, her zaman ki saatinde, ama Koberling için zaman geçmek bilmemiş. Anna ve adını öğrenmek istemediği keşle birlikte verandada oturmuş peş peşe sigara içiyor. Max keşin önünde yere çömelmiş, adamın anlattığı saçma sapan hikâyeleri dinliyor, başka dünyalarla, eski Kelt rahipleriyle, Yeni Gine’yle, kıyamet günüyle ilgili hikâyeler. Max’ın ağzı bir karış açık, çenesinden aşağı salyası akıyor, sol elini keşin ayakkabısına dayamış, ara sıra usulca ve farkında olmadan ayakkabının bağını çekiyor. Keşe, en ufak bir peşin yargı taşmadan güvendiği için Max’ı hor görüyor Koberling. Ahmak, diye düşünüyor. Max gibilerine ahmak derim ben.

Anna bir hasır koltuğa bağdaş kurup oturmuş, gözlerini Koberling’e dikeyyor, çocukluk anılarına gömülüyor. “Seninle ilgili bir şey vardı, Koberling. Gülünç bir hikâye, şimdi aklıma

gelmıyor. Babamla birlikte geceyarılarına kadar mutfaktaki masada oturduğunu hatırlıyorum. Baksana. Koberling. Hatırlıyor musun?”

Koberling ona yardımcı olmak için hiçbir çaba göstermiyor. Tokat hikâyesini hatırlatabilirdi. Anna'nın çocukken, kırlarda geçirdiği o yaz aylarında gerçekten kestane gibi kahverengine dönüştüğünü söyleyebilirdi. Anna'yı pohpohlayıp onun yaptığı ve soytarı babasının gururla turuncu bir deftere sıraladığı bütün o çocukça kaba sözcük oyunlarını hatırlatabilirdi ona. Zayıf ve sağlam yapılı olduğunu, sabahları nehrin üstündeki köprüden geçip ormanda kaybolduğunu ve akşam vakti her yanı sıyrık içinde, baldırları kene dolu döndüğünü. “Senin soytarı baban seni rahat bırakırdı,” diyebilirdi. “Canının istediğini yapmana izin verirdi, sen de bütün gün ortadan kaybolurdun. Sanki yok gibiydin, hepimiz için öyleydin ve sanırım bugün senin en büyük çocukluk travman bu.”

Ama canı istemiyor. Anna'yla ilgilenmiyor. Soytarı babası da artık ilgilendirmiyor onu. Burada çenesini tutup oturmak istiyor, rahatsız edilmek istemiyor. Koberling bir sigara daha yakıyor ve kaç zamandır dişlerini sıktığının farkına varıyor. Constanze çakıl taşlı yoldan geliyor, yaylana yaylana yürüyor, iyice, rahatlamış görünüyor. Çok geç, diye düşünüyor Koberling, çok geç canım, çünkü geldiler artık, pek çabuk da gitmeyecekler.

Constanze, Anna'yı hemen tanıyor. Işıl ışıl, tatlı tatlı gülümüyor ona, ellerini sessizce birbirine vuruyor, yüzüne değdirip çekiyor. Sonra ellerini beline koyuyor. Koberling tiksiniyor. Constanze'nin neler söyleyeceğini içinden geçirebiliyor, “Anna! Küçük, sıska Anna, o günden bu yana tam on beş yaş büyümüş. İnanamıyorum, buradasın ha!” Anna'nın gözleri parlıyor, utanmış görünüyor, keşi tanıştırıyor. Çekinerek Koberling'e göz atıyor.

Koberling bir hamlede sandalyesini geriye itiyor, mutfaga çekiliyor. Küçük, sıksa Anna. Saçmalık. Buzdolabından zeytin çıkarıyor, peynir, salam. Ekmek kesmek, şarap şişesini açmak, tıpkı eskiden yaptığı gibi, her zaman yaptığı gibi. Şimdi akşam yemeği yenecek, diye düşünüyor Koberling. Şimdi yemek yenecek, şimdi herhangi bir şey yapılacak, yalnızca şu lanet olası yemek bile olsa.

Erken akşam oluyor, çünkü sonbahar yaklaşmakta. Bahçenin arka tarafındaki erik ağaçlarının dibinde ışık grileşmiş bile; Oder pembeli mavili akacak. Koberling, mısır tarlalarının, göllerin ve ırmakların renginin gece inmeden önce bir kez daha açıldığını öğrenmek kırk yedi yılını aldı, diye düşünüyor. Bu ev sayesinde öğrenmişti bunu. Belki Max da, belki Constanze de. Her zamanki düzen devam etseydi çocuk şimdi uyuyor olurdu, yanakları kırmızı kırmızı, hafifçe horultulu soluklar alarak. Kendisi Constanze ile verandada oturur, okur ya da susardı. Bir ara bilgisayarın başına geçer, film senaryosuna iki-üç cümle eklerdi, geçimini onunla sağlıyordu. İki-üç kısa, garip cümle, her akşamki gibi. Yazı masasındaki lambanın ışığı yeşil olurdu, çünkü yeşil dinlendirir. Pervaneler, camın önündeki sinek teline çarpıp sersemlelerdi, Koberling böyle yaşamının hem iyi hem kötü olduğunu düşünürdü.

Şimdiyse o keş, Napolyon tepesinde duruyor ve kendine bir esrarlı sigara sarıyor. Bir külâh. O saçma Zippo çakmağı parlıyor, afyonun tatlı kokusu Koberling'in burnuna geliyor. Rose Martenstein'ı düşünüyor. Bir faşing şenliğine gecenin kraliçesi olarak gelen, bir afyonlu kurabiye yedikten sonra mutfakta bayılıp yere düşen Rose'yi, siyah satenler içinde bir kukla. Elbette kendisi de esrar çekmişti. Örneğin Anna'nın soytarı babasıyla birlikte. Bahçede oturmuşlar, peş peşe esrarlı sigara içmişlerdi,

Anna'nın soytarı babası, "Swazi otu!" diye bağırırmıştı, ya da "Doğru Swaziland'a!" Sonunda Koberling gülmekten yere düşmüştü. O sırada Anna odada, cibinliğin altında uyuyordu, uykusunda konuşuyordu ve Koberling on iki yıl sonra kendisinin toparlak kafalı çocuğu Max'ın dünyaya geleceğini bilmiyordu. Nasıl. Nasıl bilebilirdi bunları. Anna'yı bile benimsemek istememişti.

Napolyon tepesindeki keş dönüyor ve elindeki esrarlı sigarayla Koberling'e işaret ediyor. Koberling abartılı hareketlerle istemediğini işaret ediyor, keş omuz silkip ağır adımlarla tepeden aşığı yürüyor. Sigarasının yanan ucu erik ağaçlarının arasında gözden kayboluyor, Koberling kararsızca mutfak kapısının yanına büzülüyor. Constanze ile Anna hâlâ verandada oturuyorlar, Max, Constanze'nin kucağında, başıparmağını emiyor. Çocuk, son dört saattir Koberling ile tek sözcük konuşmamış. Ya Anna'nın ya da keşin yanına yapışmış ve sanki annesiyle Koberling dışında o güne kadar hayatı boyunca kimseyi görmemiş gibi davranmıştı. Koberling bunu yanlış buluyor. Max kendisinin arkasına gizlenmeli, bu konukların iyi insanlar mı kötü insanlar mı olduklarını kendisine sormalıydı.

Anna Polonya'dan söz ediyor. Max gözlerini ona dikeyor ve ara sıra derin derin soluk alıp veriyor. "Polonya o kadar yakın ki bu güne kadar oraya neden gitmediğinizi anlayamıyorum. Berlin'in güvercinleri gibi orada da leylekler var. Polonyalılar tarlaları tırpanlamışlar; altmış, yetmiş tane leylek, traktörlerin aıtıkları oyuklarda dolaşıp böcek arıyorlar. Ve bu Polonyalılar yle bir dondurma yiyorlar ki, inanamazsın. Nereye baksan, Lody ve Lody, durmadan dondurma yiyorlar."

Max başıparmağını ağzından çekiyor ve anlaşılır biçimde, "Dondurma," diyor. Koberling sırtından yukarı doğru süzülen şefkati hissediyor. Ne karmakarışık bir konuşma. Ve bu çocuk bu

konuşmanın içinden anlayabildiği tek sözcüğü çekip alıyor: Dondurma.

Anna konuşuyor, elleriyle işaretler yapıyor, durmadan saçlarını kulağının arkasına itiyor. “Constanze. Burada keyfiniz nasıl?”

Constanze’nin sesi çok keyifsiz ve biraz da boğuk. İyiyiz, diyor. Yalnızız. Koberling pek konuk istemiyor, şehirde onca yıl yaşadktan sonra bir geri çekilme bu, yazları yaşanan bir çekilme, sonbaharda yine Berlin’e dönülecek. Uzun günler. Sıcak günler. Koberling zamanını çalışma masasının başında geçiriyor –yalan bu– kendisi de Oder’in sulak arazisinde gezintiye çıkıyor, çok güzel bir doğa köşesi. Çocuk için de iyi. Çocukların yeri kırlardır. Max mutlu, kendisi de. Ya Koberling? Onun mutlu olması pek kolay değil, ama yine de. Constanze’nin düzenleyen eli, Constanze her şeyin düzenleyicisi. Dört, beş cümleyle kalıba dökülmüş bir hayat, bir çizgi ve başka soru yok. Bu kadar basit. Mutfak kapısının loşluğunda Koberling gözlerini kapatıyor ve sonra yeniden açıyor. Anna suskun. Koyu karanlığın içinden kurbağalar ansızın, öfkelenmiş gibi vıraklıyorlar. Kısa bir an. Anna bir sigara yakıyor, “Evet,” diyor, yeniden anlatmaya başlıyor, Polonya hikâyeleri, dondurma hikâyeleri, sesinde hafif bir yadırgama var. Koberling karanlıkta Constanze’nin gülümsediğini tahmin ediyor. Onu şaşırtan, Constanze’nin orada sabırla oturup Anna’nın anlattıklarını dinlemesi. Aslında onu şaşırtan Constanze’nin konuklara gösterdiği ilgi, ziyaretler karşısında duyduğu belli olan sevinç. Hiç fark etmez, diye düşünüyor Koberling. Hiç fark etmiyor olmalı. Burada kim oturursa otursun Constanze onun anlattığını gene böyle dinlerdi, açgözlülükle, benden bir süreliğine kurtulduğu için sevinçle. Bunun nedeni bizim burada yaz boyu baş başa kalmış olmamız. Anlaşmamız böyleydi. Yalnız kalacaktık. Ben yalnız kalmak istemiştim.

Koberling mutfağa dönüyor, ışığı söndürüp Max'ın penceresinin kenarındaki ranzasına oturuyor. Bahçedeki hatlar keskinleşiyor. Anna'nın kırmızı elbisesinin rengi koyulaşiyor, siyah gibi duruyor. Koberling ona bakıyor ve hiçbir şey hissetmiyor. Genç o, babasının soyтары suratını almış, her yeri yuvarlak, yuvarlak gözler, yuvarlak ağız. Bir dişi eksik, on yıl sonra göze kötü görünecek. Kahverengi saçlar, koyu kahverengi bir ten.

Bir eğitim görecektir, diye düşünüyor Koberling. Yazarlık ve bir yabancı dil. Keş, bir lokalde barın arkasında duracak, bunun dışında gününü gün edecek. Yazları eski arabalara arkadaşlarını davet edecekler, Brandenburg Göller Yöresi'ne gidecekler, yere devrilene kadar şarap içecekler ve... bize olanlar başka kimseye olmaz diye düşünecekler. Akıl zayıflığı. Bütün bunlar akıl zayıflığı. Gözlerini ovuşturuyor, kendini yorgun hissediyor. Her önüne gelene "Ne düşünüyorsun?" ya da "Ne yapıyorsun?" diye sorduğu günler geride kalmış. Koberling bu soruları sorduğunu artık gözünün önüne getiremiyor bile. Geceler boyu barlarda oturmalarının itici, neredeyse acı veren anıları, ideallerini birbirlerine anlatmalar, yanılışmaların yıkılması, zoraki geliştirilmiş toplumsallık. Hepsi bir yalanmış, diye düşünüyor Koberling. Anna'nın soyтары babası, benim sözlerimin bitmesini beklerdi, sonra o ütopyalarını anlatmaya başladılar, uydurma gerçekliklerini. Ben de. Ona karşı çıktım, onu sindirmek istiyordum, aslında gerçekten çenemizi tutmamız gerekiyordu.

Max, Constanze'nin kucağından aşağı kayıyor, verandaya tırmanıyor ve mutfak kapısında duruyor. "Neden karanlıkta oturuyorsun?" Sesi kısık çıkıyor.

"Karanlıkta kim kime dum duma," diyor Koberling. "Gel. Yatma vakti, uyku canavarının ve bütün öteki şeylerin vakti." Ayağa kalkıp Max'ı kucağına alıyor, çocuk yaz kokuyor ve karayolu

kumu. “Söz ver bana,” demek geçiyor Koberling’in içinden, “söz ver bana ki...” ama demiyor.

“Yatıyor musunuz?” diye soruyor Constanze verandadan, ayağa kalkarken hasır koltuğu çitirdiyor.

“Evet,” diye yanıtlıyor onu Koberling ve merdivene seğırtiyor, “yatıyoruz.” Kucağındaki Max çoktan uyumuş bile, Anna “İyi geceler Koberling!” diye sesleniyor.

Sabah uyandığında Anna yatağının ayak ucunda durmuş, başını kuşlar gibi yana eğmiş gülümsüyor. Pencereden pırıl pırıl bir güneş doluyor içeri, bir sinek kapalı duran cama çarpıyor. Koberling gözlerini kısıyor, örtünün altında eliyle yoklayarak Constanze’yi arıyor, ama kadın yatakta yok. Düş değil, diye düşünüyor içi rahatlayarak. Düş görmedim, soytarı babanın, eski günlerin, keşin ve seksin düşünüyordum.

Anna karyolayı öyle bir sarsıyor ki saçları havalanıyor. “Koberling! Seni uyku tulumu! Öğlen oldu, ötekiler hep birlikte kente gittiler, kahvaltı hazır. Hemen kalkıp bana Oder’in çevresini göstermelisin!”

“Kim demiş,” diyen Koberling birden öfkeleniyor, gözleri uykulu, ağzında berbat bir tat var. Anna’nın böyle içeri girmesi, çocuklar gibi bir yatak odasının mahremiyetine dalması, herhalde öncesinde de evin içinde sessizce dolaşması, naif bir merakla oraya buraya bakması; Koberling doğrulup oturuyor ve örtüyü göğsüne çekiyor, “Dışarı,” diyor, “haydi dışarı. Yataktan kalkarken yalnız olmak istiyorum, beni rahat bırak.”

Anna karyoladan çekiyor elini, hâlâ gülümsüyor, kapıya gidiyor. “Merak edersen, bahçedeyim.” Koberling’in merak ettiği filan yok, kıza yanıt da vermiyor. Ayak seslerini aşağıdaki mutfakta duyana kadar bekliyor, sonra gözlerini yeniden yumuyor. Yatıp kalmak. Öylece yatıp kalmak, bitkin durumda, uykuyla uyanıklık

arasındaki eşikte. Kendini hiçbir zaman, sekiz saatlik bir uykunun ardından tazelenmiş ve dinlenmiş hissetmedi. Hep yorgundu. Eskiden, tek odalı evinde geçirdiği gecelerde, Berlin’de ve kışın, kendisini bekleyen bütün günlerden, aylardan, yıllardan korkarak uykuya daldı. Bir zaman. Doldurulması, alt edilmesi, yok edilmesi gereken bir zaman. Sonra Constanze geldi. Birlikte oturulan iki odalı ev, Berlin ve kış. Anılarında hep kış var, yorganın altındaki sıcaklık, Constanze’nin aldığı ve bir teslimiyet duygusuna bağlı bu karar. Koberling’in, hiç ortaya çıkmamacasına arkasına gizlendiği Constanze. Bir sığınak ve bir vazgeçiş. Yan yana uyumuşlar ve “Yavaş uç,” demişlerdi. Zaman geri çekilmiş, dehşet, Koberling’in başının en kuytusuna sinmişti. Sonunda Lunow, ev, çocuğun solukları, tümüyle eriyen zaman. Ve yine dehşet, hatta yoldan geçen bir otomobilin jaluzinin gölgesini odanın tavanına döndürerek yansıttığı bazı gecelerde, hiç olmadığı kadar büyük bir dehşet. Belki bu yüzden kendini o kadar yorgun hissediyordu. Çünkü uykunun dehşeti yenmesi gerekiyor, her zaman.

Yeter, diye düşünüyor Koberling. Yeter, bu kadar. Berlin’den iki ufaklık gelip kafamı karıştıramaz. Hem de ne için. Ayağa kalkıp pencereyi açıyor, sinek düz bir hat çizerek özgürlüğe uçuyor. Dışarıda gök kubbelenmiş ve mavi; yeni örülmüş bir örümcek ağı pencerenin pervazında titreşiyor.

Mutfak masasının üzerinde kahve duruyor, yumurtayı sıcak tutacak yün kılıfın içinde de bir yumurta. Constanze bir not yazıp bırakmış – *Sevgili Koberling, Max ve Tom’la birlikte alışverişe gidiyorum, ikindiye doğru dönerim. Anna’ya Oder’in çevresini göster, kucaklıyorum.*

Anna’ya Oder’in çevresini göster. Olmayacak bir istek. Koberling, Max’ın, Constanze’nin iri harfli yazısının altına kondurduğu küçük, arıya benzeyen halkayı inceliyor, elini midesine koyuyor.

Yumurtayı kararsızca tahta masanın üzerinde yuvarlıyor, bir fincana kahve koyuyor, verandaya gidip oturuyor. Anna meyve bahçesinde yere çömelmiş, yalınayak, böğürtlen topluyor. Öğle güneşi yakıcı, bunaltıcı, Koberling daha şimdiden akşamı iple çekiyor. Kahve ılık, acı, dilinde yavan bir tat bırakıyor. Koberling kahveyi verandanın parmaklığının üstünden çiçek tarhına boşaltıyor ve yavaşça, “Janis için,” diyor.

Anna başını kaldırıp bakıyor, kâseyi eline alıp verandaya geliyor. “Ne dedin?”

Koberling ona bakmıyor, boş kahve fincanına bakıyor, “Janis için,” diyor. “Baban hep söylerdi bunu, eskiden, şarap şişesinin dibinde kalanı bahçeye döktüğünde, Janis için, Janis Joplin için.”

“Evet,” diyor Anna yalnızca.

Koberling başını kaldırıp bakmaya cesaret edemiyor, birden bir şey çok acı vermeye başlıyor. Anna’nın ayaklarına bakıyor, küçük, kirli parmaklarına.

Anna sol ayağını sağ ayağının arkasına saklıyor. “Evde kalamıyım diye düşündüm,” diyor. “Yoksa sen uyandığında hiçbirimiz burada olmazdık.”

Bu sefer bakıyor Koberling, bunu farkında olmadan yapıyor, Anna başını omzuna eğip Koberling’e tereddütle gülümsüyor. “Seni uyandırmam iyi olmadı mı?”

Ne denebilir ki. Hiçbir şey. Anna da yanıt bekliyor gibi değil zaten, Koberling’in yanına oturuyor, bir sigara yakıyor ve derin derin içine çekiyor. “Tom burayı beğendi. Ben de. Çok sakın, ayrıca pastırma yazı.”

Koberling hem evet hem de hayır diye yorumlanabilecek bir ses çıkarıyor. Anna ona yandan bakıyor. Koberling tedirgin oluyor ve boş fincanı ellerinin arasında çeviriyor, Anna’nın yavaş yavaş gücünü topladığını hissedebiliyor.

“Bana Oder kıyısını gösterecek misin göstermeyecek misin? Yani, benimle gezmek istiyor mu canın, yoksa buraya çakılıp kalacak mısın?” Sesi, bu son sözcüklerde yükseliyor, neredeyse sertleşiyor.

Ağla biraz, diye düşünüyor Koberling. Ağla biraz, çünkü bana nasıl davranacağını bilemiyorsun, soma sana eskiden nasıl tokadı patlattığını hatırlatırım. O da bir sigara yakıyor, ayağa kalkıyor, “Pekâlâ,” diyor, “eğer istiyorsan biraz dolaşabiliriz.”

Koberling bahçe kapısını arkasından kaparken, kaygan zemine ayak bastığını hissediyor. Ev, bahçe, veranda ve özellikle Napolyon tepesi artık onu korumuyorlar. Duvara kısıtılmış. Anna yolda duruyor, ayak değiştiriyor ve neredeyse tıpkı eskisi gibi görünüyor, o eski çocuk gibi, nehrin üstündeki köprüden geçip ormana dalan ve görünmez olan.

Koberling kararlı adımlarla yürümeye başlıyor, Anna da yanında ona ayak uyduruyor, ayaklarının arasında toz kalkıyor. Karayolu daralıyor. Tepenin eteğinde küçücük bir yola dönüşüyor, meyve ağaçlarının arasından yukarıdaki yeşilliğin içine doğru kıvrılarak yükseliyor. Koberling, elleri pantolonunun ceplerinde gözlerini ileriye dikeyor. Sırtının gerildiğini hissediyor, yine dişlerini sıkıyor. Anna olmasaydı da. Anna olmasaydı da Oder kıyısındaki araziye yapılan gezintilerden hiç hoşlanmazdı. Constanze ise tam tersine. Lunow’a geldi geledi Constanze her öğle sonrasında keyifle yürüyüşe çıkar ve keyfi daha da artmış olarak dönerdi geriye. “Tepeler, Koberling. Bazen, tepeler diye düşünüyorum. İnsanı sakinleştiriyorlar.”

Tepeler Koberling’i huzursuz ediyor. Bütün bunlar onun için fazla güzel, fazla büyü, Tarkowski manzarası, neredeyse tekinsiz. Geçen yaz bir gün tek başına Oder kıyısına gitmişti. Arka taraftaki

tepelerden birinde, bir ağaçta –Oder görünmeye başlamıştı bile– bir parça et asılıydı. Koca bir parça et, neredeyse insan büyüklüğünde, sığır ya da domuz, derisi soyulmuş, kanlı, çürümekte, sinek kaynaşan. Soluk soluğa tepeye tırmanmakta olan, Oder'i görmeye, hissetmeye hazırlanan Koberling hareketsiz kalmış, kalbinin teklediğini hissetmişti. Et, üstteki dallardan birinde asılıydı, dala bağlandığı ip gıcırdayıp bükülüyordu. Bir sanrıya, karabasına benziyordu, korkunç ve anlaşılmaz bir bildiriye, Koberling arkasını dönmüş, tepeden aşağı koşmuş ve bağırmıştı. Daha sonra, verandadaki hasır koltukta oturan ve menekşe kokan Constanze, gülerek şöyle demişti:

“Uyduruyorsun bunu Koberling. Hayal görmüşsün.

Ertesi gün birlikte Oder kıyısına gittiklerinde et parçası yok olmuştı. Yoktu. Ne ip vardı, ne sinekler, ne de bildiri. Bu konuyu bir daha açmamışlardı.

Anna küçük taşları tekmeliyor, yüzünde yine bir gülümseme var, boş dişinin olduğu yerden ısıklık sesi çıkıyor, “Konuşmak istemiyorsun, değil mi?”

“Hayır,” diyor Koberling, “konuşmak istemiyorum.” Hem zaten ne hakkında konuşacağım ki, diye içinden devam ediyor, gözlerini kısıp meyve ağaçlarının arasından ileriye bakıyor. Sanrı yok. Kendisinin görüp Anna'nın görmeyeceği hiçbir şey yok.

“Sorun değil,” diyor Anna. “Ben de konuşmak istemiyorum. Çoğunlukla istemem.” Koberling ona alaycı bir hayretle bakıyor, ama kız onu görmezden geliyor.

Yolun kıyısında sona kalan başaklar var. Ağaçların kabukları sarı, gökte bir kuş sürüsü üçgen çiziyor. Çok geride Oder pırıl pırıl parlıyor, yeşil nehir adalarının böldüğü mavi bir şerit. Çayırın üstünde hava yalınlanıyor, Anna soluğunu içine çekiyor, saçlarını ensesinde topluyor.

Koberling bir şiirin ilk satırlarını düşünüyor, *Oder'in öte yanında, göz alabildiğinde uzanan düzlüklerde*, ya da buna benzer bir şey, eskiden, geceleri bataklık arazide yaptıkları o budalaca gezintilerde Anna'nın soytarı babasına ezberden okuduğu sayısız şiirden biri. "Şunu dinle, bunu da", umarsızca ezbere okumak, sözcükleri ağızdan döküvermek. Koberling, Anna'nın arkasından koşuyor ve bunu -Oder'in öte yanında, göz alabildiğine uzanan düzlüklerde olmayı- tanımlayamamanın, ifade edememenin kendisini bunca sarsması soluğunu kesiyor. "Anlıyorum," diyordu Anna'nın soytarı babası, durmadan, "Anlıyorum," diyordu, ama anlamış olamazdı, çünkü Koberling de anlamıyordu. Anna'yı ensesindeki topuzundan yakalayıp sarsmak, yıllarca kendi kendini kandırdığı için, aslında o yıllar için dövmek geliyordu içinden. Bir kere daha ona tokat atmak ve kendini yinelemek istiyordu. Oder insanın gözünü alıyor ve düzlükler bir araya akıp yeşil bir deniz oluşturuyorlar. Koberling, Anna'nın adını sesleniyor ve kendi sesini uzaktan duyuyor. Anna dönüyor, kırmızı elbisesi dalgalanıyor, Koberling gözlerini kapıyor, düşecek gibi oluyor.

"Koberling? Her şey yolunda mı?"

"Evet," diyor Koberling, "Her şey yolunda. Ama geri dönmek istiyorum, hemen."

Lunow'a yaklaştıklarında, karayolu görünmeye başladığında, dönemecin hemen arkasında ev ortaya çıkacakken, Anna koluna dokunuyor. Koberling derin bir soluk alıyor. Oder geride kalmış, tepelerin arkasında; huzursuzluğu gitmiş, neredeyse unutulmuş. Son kez kızın dediğini yapmış olacak. Koberling adımlarını hızlandırıyor, koşmak, fırlamak istiyor, belki şarkı da söylemek, içini müthiş bir ferahlık kaplıyor.

Anna olduğu yerde kalıp, “Koberling,” diyor. “Bilmek istiyorum, babamla aranızda ne vardı. Yani neden artık görüşmediğimizi öğrenmek istiyorum, aranızdaki ilişki neden koptu?”

Koberling duruyor, kıza bakıyor, kız gülümsüyor, incinmiş gibi duruyor. “Hiçbir nedeni yok. Anlatacak bir şey yok.” Kıza yanıt vermiş olması bile şaşırtıyor Koberling’i. “Birlikte birkaç güzel yıl geçirdik, sonra birbirimizi gitgide daha az görür olduk, sonra hiç görüşmez olduk. Belki benim hoşuma gitmeyen kadınlarla birlikte olduğu içindir. Sen büyüdün, baban sonraları seninle daha çok meşgul olmaya başladı. Çözümleyemediğimiz ufak tartışmalar, birtakım anlaşmazlıklar. Farklıydı yaşam biçimlerimiz, sanırım. Hepsi bu. Trajedi yaşamadık, öyle sarsıcı olaylar da.”

Anna arkasını dönüyor, çimenlikten aşağı, karayoluna doğru yürüyor. Hızlı yürüyor. Koberling arkasından koşuyor, içinden, “Hayat tiyatroya benzemez Anna!” diye bağırarak geliyor. Kızın kendisini duyup duyamayacağını bilmiyor. Kız koşuyor.

Akşam Koberling Constanze ile verandada oturuyor. Anna keşle bir kez daha Oder’in kıyısına gitmiş, birlikte yemek yemişler, Koberling de üç kadeh şarap içmiş. Alkolü dizlerinde ve karnında hissediyor. Erik ağaçlarının tepesinde bir sinek bulutu var, Constanze sigarasından halka halka duman çıkarıyor.

“Umarım Max bunu asla yapmaz. Yalnızca ummakla kalmıyorum, istemiyorum da,” diyor Koberling, bunu söylerken Constanze’ye bakmıyor, erik ağaçlarına, bahçenin karanlığına bakıyor.

“Ne,” diyor Constanze, uykulu uykulu. “Neyi – asla yapmaz?”

“Anna’nın burada yaptığını,” diyor Koberling, sesinde karşı koyamadığı bir inat var. “O burada ne yaptıysa onu, beklenmedik bir anda bir bahane uydurarak ortaya çıkıyor. Max büyüdüğünde

kolunda sürtüğün biriyle Anna'nın babasının karşısına çıkıp, Hey soytarı baba! desin istemem." Koberling sesini yükseltip Anna'yı taklit ediyor. "Hey soytarı baba, birkaç gün evinde kalabilir miyiz? Yalnızca birkaç gün, öyle özel bir şey yok, buralarda takılırız, sonra bana bir ara babamla arkadaşlığını neden kestiğini anlatırsın."

Constanze gülüyor ve ağızından kocaman bir duman halkası çıkartıyor... Halka yayılıp dağılıyor. "Hayal görüyorsun Koberling. Max, Anna'nın babasını tanımıyor ki. Herhalde sen de ona bir şey anlatmayacaksın. Max büyüdüğünde belki Anna'nın babası hayatta bile olmaz."

Ertesi sabah, Constanze ile Max mutfakta radyoyu açıp söylenen şarkıya eşlik ediyorlar. Radyodaki sunucunun sesine karşan sesleri Koberling'i uyandırıyor. Güneş camdan içeri süzülüyor, odada Anna yok, bu gece rüya da yok.

Kitaplardaki gibi bir yaz günü, diye düşünüyor Koberling, merdivenden gürültüyle iniyor, mutfağın kapısını sertçe açıyor. Max masada oturuyor, dudaklarına yumurta bulaşmış, keyifli görünüyor. Constanze ocağın başında durmuş, güneş arkasından vurduğı için yüzü karanlık bir gölge gibi, başını kaldırıp bakmıyor, radyoya eşlik ederek şarkı söylüyor, "Günaydın Koberling," diyor.

"Evet," diyor Koberling, bahçeye bakıyor, verandaya, Napolyon tepesine, acele acele, "Neredeler?" diyor.

aydanlık tıslamaya başlıyor. Constanze gazı kapatıyor, "Gittiler," diyor, "hava iyice ısınmadan Anna bir gle varmak istiyordu."

Koberling radyoya gidiyor, kapatıyor. Mutfak sessizleşiyor. "Nasıl? Anlamadım. Neden hemen gittiler ki?"

Constanze kahve makinesinin filtresine sıcak su koyuyor, su-

Judith Hermann, aşkın ve korkunun pençesinde gerçek hayatı ıskalayan, yaşama dair planlarının sonuçsuz kalışına kederden çok melankolik bir ruh haliyle katlanan insanların duygularını yoğun atmosferli bir anlatımla, özgüvenli bir dille sunuyor okura.

Hikâyelerinin üzerine sanki bir sakinlik serilmiştir, bazen neredeyse hareketsiz görünürler, ama gergin bir durgunluktur bu – sıcak, nemli bir yaz gününde, fırtına patlamasından hemen önceki dakikalar gibi. Karakterleri de garip bir şekilde uyurgezer gibidir. Sokaklarda dans edebilirler, flört edebilirler ya da kendilerine zarar verebilirler – yine de kendi yaşamlarının içinden edilgence, neredeyse tembelce kayarlar sanki, görünüşte her şeyi olduğu gibi kabul eder, hiçbir şeyi sorgulamazlar. Kendilerini gözlemler, tepkilerini ve duygularını saptarlar, ancak bunları açıklayamadıkları bellidir.

Yayımlandığı yıl Almanya’da bütün eleştirmenlerin büyük övgüleriyle karşılanan *Yaz Evi*, *Daha Sonra*, çağdaş öykücülüğe farklı bir pencere açmıştı.

siakitap.com.tr

 /sia_kitap

 /siakitap

 /siakitap

